

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

== V upravnistvu: ==
Za celo leto naprej . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-80
za en mesec 1-90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 12 v
za trikrat 10 v
za več ko trikrat . . . 9 v

V reklamnih notioah stane enostolpna garmoudvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

== Izhaja: ==
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravnistvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Sprejema naročila, inzerate in reklamacije. — Upravnistkega telefona št. 188. —

Današnja številka obsega 16 strani.

Za poštenost javne uprave.

K idrijskemu cestnemu škandalu.
Veliko pozornost je vzbudila zadeva idrijskega okrajnega cestnega zastopa. Deželni odbor je odredil revizijo okrajnega cestnega gospodarstva, in odposlal deželnega uradnika, da spravi račune v red. Uspeh revizije je bil ta, da se je dognala diferenca 62.000 kron na škodo cestnemu zakladu, in to diferenco mora poravnati bivši načelnik okrajnega cestnega zastopa, g. Gruden na Jeličnem vrhu.
Zadeva idrijskih mestnih zastopnikov, ki morajo iz svojega poravnati čez 9000 K izdatka, v katerega so občino neopravičeno strmoglavili, je bila torej še malenkostna proti razmeram, ki so se razkrile pri idrijski okrajni cestni upravi.
Mislite si, ljudje božji, kaj bi liberalci počenjali sedaj, če bi kak pristaš S. L. S. zabredel v tako šlamastiko, kakor gospod Gruden, liberalni kandidat in proslavljeni kavalir! Liberalni listi bi ga opljuvali, z blatom ometali, vse mogoče priimke bi mu dali, ogledali bi njega in celo njegovo rodbino do šestega kolena do kosti in bi ga vrgli slednjič z brcami na mrhovišče. Pol leta bi ves liberalni svet pijan od besnega veselja uganjal najbolj divje bojne pleske okoli političnega groba takega nesrečnega.
Mi tega ne storimo, ker smo ljudje, in ker nas tudi v najhujši politični borbi liberalni zgledi ne potegnejo za sabo, da bi tulili kakor brezumna živina po liberalnem načinu.
Pač pa nas sili idrijska zadeva k resnemu premišljevanju, in zato hočemo danes izpregovoriti nekaj misli o naši avtonomni upravi, zlasti z ozirom na okrajne cestne odbore.
Avtonomija je velika pridobitev ljudstvu in reči moramo, da ni boljše uprave, kakor je avtonomna, ako je v rokah vestnih, poštenih, delavnih, po gotovem smotru za javni blagor delujočih mož. Ni pa slabše uprave, kakor je avtonomna, ako jo dobe v roke ljudje, ošabni, ki se ne čutijo nikomur odgovorne, ki ne pripuste nobene kontrole, sebični, brez ozira na skupni blagor, misleč le vsak na svoj lastni dobiček.
V liberalni dobi smo opazili nekaj posebnega: za gotove avtonomne funkcije so se potegovali magnatje z vso si-

lo. Javna izvolitev ni bila samo častna zadeva, ampak videlo se je, da liberalni magnatje smatrajo javno funkcijo hkrati kot nekaj dobičkanosnega. Kdor si pri jaslih, ne bodi bedast, jemlji, okristi se! To je bilo geslo, ki se je izvajalo kot neka splošno priznana in obče dovoljena maksima.
To se je izvajalo že pri županstvih, in čisto liberalno je bilo, da so se gotove dinastije smatrale za edino usposobljene za gotova mesta ter jih je mogel le burni vihar ljudskega ozlovoljenja pomesti s sedežev. Tudi pri okrajnih cestnih odborih so se semtertje ustanovile take dinastije, katerih delovanje se je pokazalo nazadnje v žalostnem dejstvu: Doklade visoke, dolg velik, ceste slabe. V vseh deželah so deželni odbori kot nadzorovalna oblast izvrševali od nekdanj nadzorstvo nad takimi okrajnimi odbori, na Kranjskem pa je to nadzorstvo bilo skoro le na popirju; za temeljito revizijo se ni skrbelo, potrditev letnih računov je le formalen akt brez notranjega vglobljenja v dokazila.
In tako se je zgodilo, da so se pri okrajnih cestnih odborih vgnezdile napake. Ne pri vseh! Imamo več okrajnih cestnih odborov, ki poslušajo res izborni, tudi so se v zadnjem času okrajni cestni zastopi že zelo prenovili in je novo življenje stopilo vanje. Že po dosedanjem cestnem zakonu se je mnogo izpremenilo s tem, da je deželni odbor zvišal v okvirju zakona dovoljeno število zastopnikov kmečkih občin. Prej so imele kmečke občine samo po tri zastopnike v odboru, zdaj jih določa pred vsakimi volitvami deželni odbor na pet ali šest. Posledica tega je povsod, da preide načelstvo v roke kmečkih zastopnikov, kar se je pokazalo kot jako dobro. A opozoriti moramo na nekatere napake, ki se jih morajo izogibati cestni odbori:
Pred vsem mora imeti načelnik ločen svoj lastni denar od cestnega denarja. Ako začne vtikati načelnik cestne denarje v svojo kupčijo ali jih tudi le mimogrede uporablja pri svojem gospodarstvu, tedaj je že na poti, ki vodi v pogubo. Majhne vsote morajo biti vedno na razpolago, večje pa vedno obrestonosno naložene.
Vsi člani okrajnega cestnega odbora morajo vedeti, da so oni tudi odgovorni za vse poslovanje. Načelnik le izvršuje njihove sklepe, odgovornost pa nosijo vsi! Liberalni magnatje so vse terorizirali, nihče se ni upal računov pregledati. Pri sejah so jedli in pili na račun cestnega zaklada in si dela in

dobave med seboj oddajali. To se ne sme goditi! Pri nabavljanju gramozov se mnogokrat kartelirajo dobavitelji in zahtevajo silno visoke cene. Tukaj kaže večkrat, da se vzdržujejo ceste v lastni režiji. Zamera gor ali dol — prva je dolžnost!
Novi cestni zakon, ki se bo obravnaval v deželnem zboru, bo skrbel za to, da bodo posamezne občine zastopane v okrajnem cestnem odboru; tako bo cestna uprava postala intenzivnejša in se bo ozirala na vse kraje bolj enakovredno.
Idrijski slučaj bo imel to dobro posledico, da se obrne pozornost javnosti na notranjo cestno upravo. Deželni odbor je že izvajal posledice in ne dvomim, da bo tudi deželni zbor z vso resnostjo obravnaval to panogo našega avtonomnega gospodarstva, ki je tolikega narodno - gospodarskega pomena.
Dobra, poštena, vestna uprava naših avtonomnih zastopov bodi odslej naš ponos! Liberalno gospodarstvo je našo javnost demoraliziralo; nastrožja poštenost jo bo zopet ozdravila!
Ko je sklenil deželni odbor, da uvede redne revizije avtonomnih zastopov, je zaječalo v liberalnem časopisju, da se začneja preganjanje liberalcev. A kdor je vreden, se revizije veseli, ker more revizija pokazati le njegove zasluge; boji se je le, kdor ni pošten, in tam je revizija potrebna v interesu ljudstva, ki s svojimi davki vzdržuje vse javne naprave.

Nekaj zabavnega.
Kar se je moralo zgoditi, se je zgodilo: »Slovenski Narod«, pravi in edini zastopnik slovenskega poštenja, slovenske kulture, slovenske znanosti, gospodarstva, človekoljubja in ne vemo česa še vse, je sijajno zmagal, ugnal deželni odbor in z njim S. L. S. v kozji rog, in čuje in strmite: tekem dobrega tedna dosegel, kar niso prej vsi »Narodovi« poslanci tudi najstarejše in najbolj uležane marke mogli doseči v 24. letih in 13. mesecih svojega dela in trudopolnega vladanja. In na kako simpel način je to »Narod« dosegel: malo je omlel dr. Lampeta, češ, da še vedno ne dela tako, kakor želi izvrševalni odbor liberalne personalne stranke; malo hrulil in zabavljal, precej se osmešil in dosti bolj se lagal, pa je bilo vse opravljeno in vse narejeno. Deželni odbor je začela peči vest že koj po prvi »Narodovi« notici; po drugi je jel obujati kes; po tretji je prosil milosti pri

»Narodu« — in po četrti je tekom ene-ga samega deževnega popoldneva izdelal vse detajlirane načrte, za katere rabijo sicer normalno strokovnjaki saj 2 leti, liberalci pa jih niti v 24. letih in 13. mesecih niso umeli spraviti do dozorenja. Seveda se bo sedaj stvar zavlekla, kajti sedaj pridejo stavbeniki in zidarji na vrsto in pri teh dvomimo, če se bodo dali tudi tako pritisniti od »Naroda«, da bi tekom dobrega tedna sezi-dali vsa potrebna poslopja. Če se »Narodu« še to posreči, potem ne dvomi-mo, da ga Czechowizka takoj angažira za Gruberjev prekop, kot nekakšen general - bager za kanale in podobne stvari. Z napredno mašinerijo bo delo gotovo napredovalo, kakor žalibog — seveda izjemoma — ni napredovalo v deželi, dokler so razni človekoljubni starini po svojih pisarniških modrocih kranjska blazniška vprašanja reševali z lenobo in terorizmom. Če se te dike slovenske zgodovine sedaj izgovarjajo, da se ne gre za to kar je bilo, ampak za to kar je, si dovoljujemo ponižno pri-pomniti, da se brez temelja ne da nik-jer zgraditi hiše in da katerikola ob-strukcija v deželnem zboru pod nobe-nim pogojem ne more biti v bedast iz-govor lenobi, nerazumevanju časovnih potreb in vprašanj, in nesposobnosti — v deželnem odboru. Vse pripravi, vse načrte in proračune izdelati in preskr-beti dovršene elaborate — to je delo, katero se lahko zahteva od vsakega deželnega odbora, potem pa obstrukci-ja gori ali doli, ki še ni nikoli nobene-mu deželnemu odborniku odjedla lju-bega kruhka v znesku čisto lepih 4000 kronic, posebno če se jih služi tako en passant pri bogatih zajtrkih sredi senč-natih gozdov o priliki lovov na plašne divje peteline ali lepo šarene sulce ob šumečih potokih. Tako se seveda ne rešuje niti humanitarnih niti kultur-nih vprašanj — rešuje pa se jih z do-slednim, žilavim in premišljenim de-lom, kakor delajo to poslanci S. L. S., ki so po dobro dveletnem delu s per-fektnim načrtom rešili našim razme-ram primerno blazniško in bolnišnično vprašanje in to svoje delo izročili **ko-nečno sankciji deželnega odbora**. Da je za stvar »Narod« zvedel, je umevno, in zato je pričel teden dni pred sejo, katere rezultat je vedel naprej, delati na perfiden način škandal po svojih predalih, da bi napravil vtisek, kakor da je on spravljal zadevo v tek. Spravl-jal jo je v tek — a ne drugega — kakor svojo blamažo — in k tej mu čestitaj-bi bilo odveč, ker je samo od vsakdan-jih — ena!

LISTEK.

Drama v gorah.

(Iz življenja policijskega uradnika.)

»Resen slučaj je, o katerem se mi je ravnokar poročalo od občinskega predstojništva v N. Kmet na Slemenu, eden izmed najpremožnejših posestnikov v občini, je izginil pred osmimi dnevi brez sledu. Odšel je doma 16. t. mes. ponoči, in sicer s puško, brčkone na prepovedan lov. Toliko se je moglo dognati. Ker njegovega trupla kljub marljivemu iskanju niso našli ter tudi ni dospelo nobeno poročilo od strani lovcev kneza D., čegar lovišče meji na njegovo posestvo, je zelo mogoče, da se je zgodil kak zločin. Občinsko predstojništvo je poslalo v zavedi ovadbo sicer nekoliko prepozno, s čemur se je zamudil dragocen čas. Zato bodite tako prijazni in odpotujte v omenjeni kraj, da poizveste vse potrebno. Sicer mi je žal, da Vam moram s tem pokvariti letošnje božične praznike, pa saj veste, — služba je služba. V vsem pa Vam puščam pristo roko. Veliko sreče na poti — poročajte kmalu o uspehih.«
Gotovo ni bilo prijetno to pismo, ki mi ga je poslal moj uradni predstoj-

nik. Ekspedicija v zasneženo pogorje, med tem ko sem se že veselil cele tedne na božični večer v hiši moje oboževane neveste! Pa kaj bi tožil, ko ne pomagajo tožbe. Predstojnik je zapisal prav, služba je služba, težavna pa je zlasti služba policijskega uradnika.
Bil je že mrak, ko sem potrkal na Slemenu na hišna vrata. V teku popoldneva sem dokončal svoja poizvedovanja v vasi N., ne da bi dobil kakih pojasnil v zgoraj omenjeni zadevi. Sklenil sem zato, da odidem sam na Sleme, kjer bi nadaljeval pod krinko utrujenega turista svoja poizvedovanja. Moja prošnja za gostoljubno prenočišče, ker nameravam drugo jutro oditi čez prelaz v dolino R., ni vzbudila nobenega posebnega razburjenja. V gorskih hišah so navajeni od nekdanj turistov, ki v kakršnemkoli letnem času plezajo na gore. Kmetica, še mlada ženska s prijetno vnanjostjo, mi je ponudila posteljo v boljši sobi, povabila me k večerji, ker sem samobesni umevno hvaležno sprejel. Po skupni, sicer preprosti, a zadostni večerji so molili domači na Slemenu po stari navadi rožni venec. V navadnih večerih so si voščili po večerji »Lahko noč!« in poiskali svoja ležišča. Spat gredo s kurami in vstajajo s prvim petelinjim klicom. Tako zahte-

va njegovo delo. Današnji večer pa je izjema, edina v letu.
Saj je bila noč, v kateri se je pred tisoč in tolilikimi leti rodil v betlehem-skem hlevu Odrešenik. Katoliški svet praznuje povsod spomin na ta važni trenutek s slovesno službo božjo o pol-nočni uri. In bolj kakor kje drugod so ure božičnega večera svečanostne v alpskih gorah. Kdor ni bolan, ne zamudi polnočnice, četudi stanuje ure daleč od cerkve, četudi je vreme še tak-o viharo, k polnočni maši gre vsa-kdo.
Na Slemenu so sedeli vsi domači v toplo zakurjeni sobi. Hlapci so si ba-sali pipice, dekleta pa pripravljale ko-lovrate. Za pečjo je sedela babica s sklenjenimi rokami, ustnice pa so se ji nemo premikale. Preživela je več kot 80 božičnih večerov, a vedno so ji novi, veseli, skrivnostni polni. Ne drže jo več noge pokonci. Rabila jih je pač preveč v svojem življenju, zato tudi ne more iti v dolino po strmim in dolgem potu k polnočnici. No, kljub temu je še vedno krepka za svoja leta. Temu je priča star, oguljen, debel molitvenik z veli-kimi črkami, v katerega pogleduje v presledkih ter čita brez očal iz njega in se križa. Zrak v gorah živi ljudi, kre-pke in zdrave, ter jih pusti živeti.
Pri nogah babice sta sedela vnuka,

zdrav polnoličen deček in deklica. Igra-la sta se z lesenim vozičkom, v kate-rega je bil vprežen slabo izrezljan ko-njič. Kdo ga je naredil, ni bilo težko uganiti. V kotu je sedel stari hlapec Andrej in rezljal par, da bi bila vpre-ga popolna. Ta hlapec je bil že star član družine. Služil je že skoro pol stoletja na Slemenu, kot je rad povdarjal s po-nosom.
Sedel sem pri mizi poleg steklenice rdečega vina, ki so mi ga ponudili kot gostu, ter opazoval in poslušal njihovo govorico. Sempatja sem znil kako be-sedo, ne da bi se izdal, zaradi česa sem prišel na Sleme. Niti omenjal nisem ničesar o pogrešanem gospodarju. Ve-del sem itak, da bom zvedel od doma-čih vse, kar vedo, ne da bi spraševal.
Da je bil gospodar strasten divji lovec, sem že slišal in tudi domači ni-so dosti skrivali tega. Marsikje tako-le v gorah se ne zdí prepovedan lov noben greh, kljub temu da je tozadevno za-kon včasih še prestrog. Planincu je go-ra njegova država - kar je na njej sma-tra za popolno svojo lastnino. Tako so mislili očetje in tako mislijo sinovi. Sle-menšek je dostikrat ustrelil izpred no-sa lovcem kneza D. kakega srnjaka, ni-kdar ga pa niso zasledili. Bilo je zato umljivo, da je bilo med knežjimi lovci in Slemenškom zelo napeto razmerje,

Conte Jakob Ceconi.

Dne 18. t. m. je umrl na svojem posestvu pri Vidmu conte Jakob Ceconi pl. Montecari, eden najspretnjših železniških podjetnikov v Avstriji.

Pokojni conte Ceconi je začel svojo karijero kot navadni zidarski podajač. Polagoma se je povzpel do akordanta ter postal sčasoma eden največjih podjetnikov v Avstriji in Italiji ter — milijonar. Nekdanji zidarski podajač je postal italijanski grof in avstrijski plemič.

Njegovo zadnje delo je bil bohinjski predor, pri katerem je kljub temu, da so na severni strani predora pridrle ven velike množine vode, vendar dovršil delo osem mesecev prej, nego bi bil moral po pogodbi.

Od vseh podjetnikov je bil on edini, ki je pravočasno dovršil svoje delo. Da je doprinesel ta (skoro bi rekli) čudež, to mu je bilo možno le vsled soglasja med njim in njegovimi delavci.

Pod njim so služili delavci pri Šurmem delu po 20 in več kron na dan.

Kljub svojemu bogastvu je ostal vedno isti preprost mož, pravi oče svojim delavcem. Pokojni Ceconi je pokazal, kako se da lepo združiti interese delavcev in delodajalcev, interese dela in interese kapitala. Delavci so bili pri njem zadovoljni, a on si je pri tem zaslužil milijone!

Konečno bodi še omenjeno, da je bila njegova zadnja žena — Slovenka.

Odslovljeni živinozdravnik.

Deželni odbor je bil prisiljen po dejstvih, uvesti proti L. Simenthalu, živinozdravniku v Vipavi, disciplinarno preiskavo, ki je dognala dejstva, po katerih ni preostalo deželnemu odboru drugega, kakor da je Simenthal odstavil od službe. Deželni odbor je pri tem bilo postopal, ker je Simenthalu namignil, da lahko kod drugod — ker je nekaj mest praznih — prosi za službo. Najbrž si je mislil deželni odbor, da bo Simenthal, ko je v Vipavi postal nemogoč, s pametnim nastopom in vestnim delovanjem na kakem drugem vslednem mestu si pridobil ugled, ki je potreben za deželnega živinozdravnika. S tem je deželni odbor pravzaprav hotel dati Simenthalu priliko, da si drugod ustvari dobro eksistenco. Da ga v Vipavi ni moči držati, to ve pač vsa vipavska dolina. Mi tudi nismo hoteli o tem disciplinarnem slučaju ničesa pisati, ker nismo hoteli Simenthalu še več škodovati, nego si je škodoval sam. Saj če se poteže kdo za novo službo, mu je gotovo razpravljanje v časopisju o njegovih disciplinarnih slučajih slabo priporočilo. Te obzirnosti pa g. Simenthal nima proti sebi. V „Narodu“ se zdaj napada deželni odbor in deželni poslanec Perhavec, govori se o denunciacijah, o „škandalu brez primere“ itd. G. Simenthal pa naj bo zadovoljen, ako njegovih „slučajev“ tu podrobneje ne razpravljamo. Da ni bil osebno navzoč pri preiskavi, je pač njegova krivda, kajti zapustil je za časa disciplinarne preiskave brez dopusta svoje službeno mesto za dalj časa. Če ne bi bilo drugih „afer“ g. Simenthala, bi že zaradi nemarnosti v službovanju zaslužil, da se mu služba odpove. Mi teh vrstic ne bi bili objavili, ako ne bi bili izzvani. Gospod Simenthal pa naj dobro premisli, če mu ni morda ravno „Narodov“ članek stališča še mnogo poslabšal, kajti deželni odbor je oblast, ki se ne a brez

ki bi se lahko imenovalo tudi sovražno, in dalo se je sklepati, da bi se stvar ne končala srečno, ako bi zadeli kdaj skupaj s puško v roki. Ali kaj se je zgodilo pred osmimi dnevi? Ali so Slemenšek je dostikrat ustrelil izpred nožaka ni nobenega. Dejstvo je bilo le, da od onega časa ni bila nobenega sledu za Slemenškom. Mogoče počiva njegovo truplo v kakem temnem gozdnem zatišju, mogoče leži razbito v kakem globokem prepadu. Kdo more to vedeti? Bržkone samo oni, ki ima na vesti njegovo smrt, in ta mora imeti gotovo vzrok, da ne spravi v javnost svojega temnega dejanja.

V teh razmerah je bilo razumljivo, da se ni pokazala med domačini na Slemenju nobena razburjenost, ko je naenkrat zunaj na dvorišču zalajal pes na verigi in ko je kmalu potem stopil v sobo krepak mladenič v lovski opravi. Slemenškova se je pri pogledu nanj tako ustrašila, da so ji zavzele sklede v rokah, ki jih je pobirala z mize. Hlapci so gledali temno predse, dekleta so se stisnila boječe skupaj, samo babica je ostala pri miru in otroka, ki sta se igrala nehoteno dalje.

Fant je potegnil z glave klobuk, okrašen z gamsovo brado, ter stresel ž njega sveži sneg.

»Dober večer vsem skupaj,« je dejal, »prihajam z Visokega vrha, pošteno sem truden in ker sem videl pri vas še luč, bi vas prosil, da mi dovolite ne-

kazni tako krivično napadati, najmanj od deželnih uslužbencev!

Jeseniške novice.

j Sokoška župa. In privrela je gorenjska sokoška župa v nedeljo dne 17. t. m. na Jesenice, — ne, — prikapljala je! Prvi zlet sokolske župe nas je jako zadovoljil. Jesenice so pokazale, kako sodijo o svobodomiselnih župarjih. Kljub vsej agitaciji od strani „narodnih dam“ in kljub vseni pritisku od strani njihovih mož je razobesilo zastave 13 gospodarjev, oziroma gostačev! Trinaest! Nesrečna in značilna številka! Morda bodo hoteli župarji to resnico zakriti s plaščem pozabljivosti ali pa s pajčolanom lažnjivosti. Pozabljivosti jih hočemo rešiti mi, skozi pajčolan lažnjivosti pa resnica sama prosvita. Evo gospodarjev in gostačev, ki so razobesili zastave! Dr. Kogoj, Mesar, Hauptmann, hotel Triglav, Podpac, Fad (prisiljen od Podpaca), Kapus, Rožman (sicer poštenjak), Flajškar, Schrey, Rajmund, Višnjar, restavracija Sokol! Župarji so postavili ob železniškem mostu dva kola z zastavami, ki pa jih je podrl veter. Znak župarskih junakov! „Iz vseh naprednih hiš so plapolale slovenske trobojnice“, pravi Narod. Hvala za priznanje! Kakor se vidi, na Jesenicah ni mnogo svobodomiselnih hiš!

j Zakaj Jesenice niso pozdravljale sokolov? Čisto naravno! Jesenice hočejo biti slovenske in katoliške! Svobodomiselni liberalci, katerih ideje nosijo in trosijo sokoli, pa so preteklo jesen prelomili kompromis s S. L. S. in ponudili Nemcem najpomembnejša mesta v občini, samo da lopnejo po „klerikalcih.“ In ti hočejo biti sedaj narodnjaki? Ha! — Sokoli so imeli v nedeljo na programu prekučevanje od 6. ure zjutraj do noči in — ponoči. Ko so matere dejale, da ne puste naraščaja brez maše na prekučevališče, so jih župarji farbali, da bodo imeli ob pol 11. uri mašo! Nihče izmed župarjev to nedeljo ni bil pri sv. maši; s službo božjo so prišli le toliko v stik, da so med popoldansko službo božjo trobili v bližini cerkve, da je moral govornik na prižnici, kakor smo opazili, govor prekiniti. Kaj poreče deželni šolski svet na to, da se šolska mladina, ki ji je prepovedano udeleževati se takih prireditev, na ta način zaveja od službe božje, bomo videli. In take svobodomislice naj pozdravljajo Jesenice? Prav tako, da se je število hiš, ki so pred petimi leti na Jesenicah z zastavami pozdravljale sokole, skrčilo za veliko več, nego za polovico.

In „narodne dame“? O kako ginljivo so žgolele nemški, ko so prosile cvetic za sokole! „Hobens welche Nelken für die Sokoli?“ „O wie schöne Blumen hobens!“ „No etwas hobmr doch zomn gbrotch!“ Živel narodnjaštvo!

j Sprejem. Tako žalostnega sprejema, kakor je bil sokolski, še nismo videli. Živa duša jih ni pozdravila na kolodvoru. Celo ljubljanske godbe Filharmonije ni nihče sprejel. Hodili so nekaj časa godci pred kolodvorom semintja, potem pa so nekega miza vprašali, kje je veselilni prostor, ki pa je dejal, da ne ve, menda mora biti kje na Jesenicah. Menda so se vsi liberalci bali na kolodvoru povzdignuti slovenski glas. Srpanška liberalna poštarica s kolodvora je vrgla iz svojega stanovanja nekaj trave v sokole, ki pa so jo župarji poteptali v tla, ker gospodar te hiše ni razobesil zastave. Sicer pa so stopali sokoli s kolodvora mrtvi,

koliko počitka. Gotovo mi tega ne boste zabranili, ljuba moja Slemenškovka.

»To bi ne bilo krščansko,« je odgovorila gospodinja, ki ni bila videti več razburjena, kljub temu, da je bila zelo blede v lice. »Kar vsedite se, Jože. Mi smo sicer že pojedli, vendar če hočete kaj — —«

»Hvala lepa, gospodinja, nisem lačen, pač pa bi se mi prilegel kozarček brinjeveca ali jagodovca. Na vaše zdravje ga bom rad spil.«

Prislonil je puško ob steno in se vsedel k mizi. Kmetica je stopila k omari, napolnila kozarček s kristalno čistim žganjem ter ga postavila pred lovca. »Dober tek!« Spraznil je kozarček v dušku in si obrisal črne brke.

»A, to greje in krepki,« je govoril pri tem, »že dolgo časa nisem pil tako pristne kapljice. Lahko ste ponosni nanjo, Slemenškova.«

Gospodinja se mu ni zahvalila za priznanje. No, lovec menda tudi ni pričakoval odgovora. »Grozno slabo vreme je zunaj,« je nadaljeval; »sneži, kot da bi hoteli sprazniti zgoraj vse svoje pernice. Res, pravo vreme, ko je najbolj prijetno sedeti v topli sobi pri zakurjeni peči. Ste tudi menda zaradi tega ostali dalje časa pokonci?«

»Sveti večer je nocoj, kar bi pač moral vedeti vsak pošten človek,« mrmrljal je stari hlapec v kotu.

»A tako! Ne smete mi zameriti. Mi lovci smo slabo poučeni o pratiki. Ve-

brez življenja, brez navdušenja, pravcati znak propadajoče liberalne misli. Ljudje so dejali, da gredo k pogrebu; zato je tudi ljudstvo šlo mimo njih nemo k službi božji, ne meneč se za klavrne smrtnice sence. Nam se je milo zdelo, da so se ti mladi ljudje tako odtujili slovenskemu narodu, ker so prepojeni z mislimi, ki so našemu slovenskemu ljudstvu tako tuje, in ko bi tako tuje ne bile, pa bi bile tako pogubne! Kakor dobro vino vrže iz sebe vso nesnago, tako pa naše kleno slovensko ljudstvo meče izmed sebe vse, ker je svobodomiselno liberalnega. Naš sokol pa je umazan še od lanskega shoda svobodomislecev!

j Odhod. Še klavrnejši nego vsprejem pa je bilo slovo župarjev. Posamič so se dečki majali proti kolodvoru, brez spremstva, brez pozdravov!

j Za narod! Ostali sokoli pa so v Milanovem gaju pili in plesali do ranega jutra za — rešitev slovenskih Jesenic! Tedaj pa smo si mislili, kako brezprimerno inteligentnejše zna naše delavsko in kmečko ljudstvo delati za ohranitev tako važne slovenske postojanke! Ker en večer niso vsega spili, pa so se še v ponedeljek zvečer zbrali župarji na ples in vinsko župo v Milanovem gaju, kjer so ob turobno hreščečih zvokih harmonike dalje rešavali slovenski narod! Ubogi narod, če se boš potopil v župi, in ti bo harmonika stisnila doslej tako bistro glavo! V pozni ponedeljkovi noči pa so se župarji prav pošteno med seboj skavali, — in slovenske Jesenice so bile rešene iz nemških valov! Kako so bili župarji od vina vneti za slovensko domovino, kaže dejstvo, da so, kakor pravi „Narod“, na veselilnem prostoru videli celo g. gerenta Čebulja, ki je bil isti dan na Bledu, zvečer pa v krogu svoje obitelji.

j Koliko je bilo župarjev na Jesenicah? „Narod“ pravi 300. Poprej so dejali, da jih bo tri tisoč. Mi pa povemo prav natančno, da je bilo vseh župarjev in župaric iz Trsta, Gorice, Ljubljane in cele Gorenjske — 208. Če hočemo, jim pokažemo, kje na Jesenicah je ta številka zapisana. Gospoda, Jesenice bo treba začeti vse drugače rešavati.

Izpred sodišča.

Steparije konjederskega pomočnika. Logaško okrajno glavarstvo je za tamošnji politični okraj razglasilo pasji kontumac. Cerkniški konjač Ferdo Premoser je dobil nalog, da polovi pse, kateri niso privedeni, ali letajo brez nagobčnika. V to svrhu je poslal konjač svojega hlapca Ivana Heberja in svojega sina Siegfrida Premosera v občino Rovte, kjer jima je tamošnje županstvo dalo na razpolago občinskega slugo Matevža Otrina za spremljevalca. Najprvo so šli v Gabrščekovo hišo ter mu vzeli iz sobe psa, ker je pa pes ušel, zvalil ga je Heber k sebi in ga za Otrinovim hrptom ustrelil. Na to so šli v Pepitovo hišo. Ta pes je nosil vedno nagobčnik in mu ga je gospodar malo prej v sobi snel, da je pes jedel. A Heber ga je kljub temu zagrabil in omenil, da sme psa vzeti tudi iz omare. Ker mu ga je potegnil Pepit iz rok, mu je zagrozil, da bo plačal 200 K globe in da bo pol leta zaprt, vendar pa mu psa pusti, če mu plača 5 K. Ker pa Pepit ni imel denarja pri rokah je Otrin teh 5 K založil, denar so si pa med seboj razdelili. Dne 1. junija so prišli obdolženci k Janezu Gantarju. Ta pes je imel nagobčnik. Vendar ga je hotel Heber vzeti, češ, da je zato naznanjen in ga mora ubiti. Ko jih je pa gospodar pogostil

z več litri vina in mesom, so psa pustili. Nato so šli k Janezu Kogovšku. Tu so dobili psa brez nagobčnika. Heber je začel oblastno nekaj v svojo knjigo pisati ter posestniku zagrozil, da bo moral plačati 200 kron kazni in da bosta sli kravi iz hleva. Otrin je stopil k Kogovšku in mu svetoval, naj prosí za polajšanja, ko pa nasvet ni imel uspeha, so šli v hišo in se tam zjedini za 5 K. Ker ni imel posestnik denarja, mu jih je Otrin do prihodnje nedelje posodil. Pri odhodu je še Heber Kogovšku rekel, da naj vsakemu reče, da je imel njegov pes nagobčnik. Odtod so jo krenili k Francetu Škvarču. Ta je imel psa privezanega, a ga je Heber le hotel ustreliti, češ, da je naznanjen. Odprl je zopet knjigo, rekoč, da bo plačal 86 K kazni. Tudi tu so se zedinili za 6 K, katere je posodil Otrin do prihodnjega dne, nakar jih je posestnik še pogostil z vinom. Heber je še pripomnil, da mu pristoji oblast, kazni znižati. Končno so se oglasili pri Jožetu Tušarju. Ta je imel psa privezanega v kuhinji. Heber je rekel, da mora psa vzeti, ker je naznanjen. Potegnil je zopet svojo knjigo, rekoč, da bo Tušarja ovalil na deželno sodnijo in da bo takoj telegrafiral v Ljubljano. Vsled te grožnje mu je hotel Tušar psa izročiti, Heber je pa dejal, da ne mara psa ter je naprej grozil, dokler ni dobil 2 K. Heber je pa še za pomagača zahteval 1 K, nakar so odšli. Heber se je pa zopet v hišo vrnil; položil puško na mizo in iz nje jemal patrone, kar je bilo za ljudi, ki so se nahajali v sobi skrajno nevarno, zlasti, ker je bil Heber vinen. Obdolženec le deloma dejanje tají. Premoser se zagovarja, da ni storil nič drugega, kakor da je Heberju semintja pritrjeval. Otrin pa se zagovarja, da je sodeloval le vsled zmote, v katero ga je zavedel Heber ter da je le iz usmiljenja posredoval in posojeval denar. Sele, ko mu je občinski tajnik pojasnil zadevo je sprevidel svojo zmoto. Posojenega denarja ni maral niti od Kogovška niti od Škvarča sprejeti in omeni, da pri vsem tem je le on oškodovan. Sodišče je obsodilo le Ivana Heberja na dva meseca težke ječe, Premoserja in Otrina je pa od obtožbe oprostil.

Prodaja smrdljivega mesa. Katarina Kunej, mesarica v Ljubljani je bila že enkrat radi prodaje pokvarjenega mesa predkaznovana. Morala je dobro vedeti, da je prodaja takega mesa prepovedana. Vkljub temu je bila dne 1. junija od mestnega tržnega nadzornika zasačena, ko je imela 65 kg. gnjilega in smrdljivega mesa na stojnici. To meso je imela v malih koscih pomešano med svežim. Takoj 4 dni kasneje po tem dogodku jo je na enak način tržni komisar zopet zasačil. Ker je bila obdolženki krivda dokazana, je bila obsojena na 14 dni strogega zapora.

Književnost.

* Dr. P. Albert Kuhna O. S. B., »Allgemeine Kunstgeschichte«, mit ästhetischer Vorschule als Werke der bildenden Künste. — V tem delu so zajete snovi iz upodobljajoče umetnosti, osobito iz stališča zgodovine, tehnike in estetike; obsega tri zvezke, vezane v šestih elegantnih knjigah s 5572 ilustracijami in velja popolnoma novo mesto 210 K samo 138 K. V zalogi je le še par izvodov za to antikvarično ceno.

* »Vodnik Marijanski«. Navodilo za pravilno vodstvo Marijinih družb. Cena 3 K 20 v. — Knjiga že davno zaželjena in nujno potrebna vsakemu duhovniku, ki vodi Marijino družbo ali jo

mo samo to, kdaj se sme streljati divjačino in kdaj ne. Torej na polnočnico čakate in si drgnete oči, da preženete spanec? Vidite, in potem mora priti lovec, da vam pokaže, kaj je navada nočejšnji večer. Brzo, Reza, daj kolovrat v stran, segrej ponev, ti pa Neža, prinesi skledo vode. Svinec imam v torbi, da ga bomo topili in prerokovali srečo.«

Lovec je zadel v črno. Stare šege in navade, zlasti če so združene nekoliko s praznovanjem in skrivnostjo, mičejo. Saj tudi pravijo, da je nekdo videl, kako hodijo k polnočnici mrliči na Šmarno goro in nosijo svoje glave v rokah. Mnogo je živel enakih pravičij med našim ljudstvom, a izumirajo in niti zapisane niso, kljub temu, da so tudi zabavne.

Prikrita jeza na lovca je izginila, nekaj svežega je prišlo med domače in celo babica se je zbudila iz svoje odredenosti.

Potrebne priprave so bile hitro končane in vsi so se zbrali okoli velike hrastove mize. Celo oba otroka sta splezala nanjo, da vidita izredni prizor. Ko je prinesla dekla žarečo ponev z raztopljenim svinčcem, je romala iz rok v roke in drug za drugim je vlival lesketajočo svinčeno tekočino v skledo, napolnjeno z vodo, ki je stala sredi mize. Začvrčalo je nekoliko in se lahko pokadilo nad vodo, potem pa so fantje dvigali iz skled s smehom, dekleta pa s strahom striene svinčene podobe. Ena

je potegnila iz vode čisto razločno vlioto srce, druga prstan; en hlapec je potegnil iz vode kačo, drugi čevlji. Smeha je bilo dovolj. In razlagale so se podobe na dolgo in široko, da se niso mogli razgovoriti.

Na vrsto je prišla gospodinja. Sprva se ni hotela odzvati lovčevemu pozivu, češ, da ni razpoložena. Pa tu ni pomagal noben izgovor; to je stara šega in pri tem se ne sme delati izjeme. Ni mogla drugače. Zagrabila je za ponev in je začela počasi vlivati svinec v vodo. Toda ničesar se ni posrečilo. Na dnu skled so se stvarile le posamezne kapljice, celotne podobe pa ni bilo.

»To pomenja solze,« je menila babica ter pomenljivo majala s sivo glavo.

»Ki jih pa bomo kmalu posušili,« je pristavil lovec Jože in globoko pogledal Slemenškovo.

Ta se je razburila. »Jože, to ni prav od vas, sedaj še manj kakor kadarski koli.«

Lovec je zmajal z rameni. »Vi ste razburjeni, Slemenškova, videlo se vam je že, ko ste slabo vlivali. Poglejte sem tako se mora vliči.«

Krepko je zagrabil za ponev in je hitro obrnil nad skledo, da je brizgnila voda visoko, ko je padel svinec vanjo.

Svinec se ni razdružil; tvoril je enotno podobo z zobci in zarezami.

»Oho!« je zaklical s smehom, »to je

želi šele vpeljati ali se sploh zanima za mladinsko rganizacijo. Pisana je — kakor pravi škofijska aprobacija — živahno, praktično, z veliko ljubeznijo. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Naše čipkarstvo na Dunaju.

Dunaj, 20. julija.

»Zveza industrialcev« (Bund der Industriellen) je priredila za danes enako o ženskih obrtih v Avstriji. Povečala je k enketi čipkarske trgovce iz vse Avstrije in c. kr. zavod za domačo žensko obrt, katerega delovanje ni trgovcem nič kaj všeč. Enketa se je vršila v palači veletržcev na Schwarzenbergovem trgu. C. kr. zavod za domačo žensko obrt na Dunaju izkuša namreč urediti razne panoge ženske obrti, da bi delavke res kaj imele od svojega dela. Zavod ima na Dunaju v tretjem okraju Blattgasse krasno urejeno hišo, v kateri se izobrazujejo tudi naša dekleta zlasti iz Idrije, da postanejo učiteljice na obrtnih tečajih, ki so pod vrhovnim vodstvom c. kr. zavoda za domačo žensko obrt na Dunaju. Takih obrtnih tečajev obstoje na Češkem, Moravskem in v Šleziji za klekljane in šivane čipke in vezenje, na Tirolskem, Kranjskem, Primorskem in v Dalmaciji za klek. in šivane čipke, na Dunaju v osr. zavodu pa se goji v obilni meri konfekcija in izdelujejo irske čipke, za katerih izdelovanje ima osrednji zavod okoli sto ekspozitur po vsi Avstriji. Za južne pokrajine avstr. je pomenljivo v prvi vrsti čipkarstvo, ki se goji zlasti na Kranjskem in v slovenskem Primorju. Na našem jugu ima c. kr. zavod za domačo žensko obrt okoli 16 tečajev, ki skrbijo, da imajo njih člani tudi delo. C. kr. čipkarski tečaj ne sprejemajo samo izdelke rednih učenk, ampak imajo tudi hospitantije, ki oddajajo svoje delo tečajem, ti pa c. kr. zavodu za domačo žensko obrt na Dunaju. S tem pa trgovci niso zadovoljni. Že pred štirimi leti se je vršila na Dunaju enketa, po kateri pa trgovci niso dosegli svojega namena. Zahtevajo namreč, da c. kr. zavod popolnoma ustavi trgovino s čipkami in prepusti delavke izključno čipkarskim trgovcem. Letos čipkarska trgovina ne gre posebno od rok. Čipke so namreč predmet mode, ki je za sedaj precej prezrla pred vsem klekljano delo, ki zaostaja trgovcem, c. kr. osrednji zavod pa uporablja klekljane čipke zlasti v konfekciji, ko v lastni režiji izdeluje raznovrstno perilo. Cesar čipkarski trgovci niso dosegli pred štirimi leti, bi radi dosegli sedaj. Ta pomen je imela enketa dne 20. julija, o kateri podajemo v naslednjem kratko poročilo.

K enketi o ženskih obrtih

je prišlo okoli 45 oseb, ki so proti temu, da bi c. kr. tečaj sprejemali tudi obrtne izdelke. Med udeleženci je bila ena ženska. Vlada je poslala tudi svoje zastopnike, in sicer so bili navzoči pri enketi od ministrstva za javna dela sekcijski načelnik dr. Müller in koncipist Berežina, od finančnega ministrstva finančni komisar dr. Scholz, od trgovinskega ministrstva podtajnik dr. Grünberger. Od vodstva c. kr. zavoda za domačo žensko obrt sta bila navzoča ravnatelj dr. Minkus in njegov namestnik Holler. Enketa sta se udeležila tu-

di državna poslanca dr. Drexler iz Predarlškega in Palme iz Rudogorja. Krajevni komiteji c. kr. tečajev so bili zastopani po dekanu Arkotu in katehetu Oswaldu iz Idrije ter nadučiteljih Matajcu in Hofmannu iz Rudogorja — Predsedoval je industrialec Vetter, poročevalce je bil tajnik dr. Bauer. Sukalo se je večinoma okoli čipk, pred vsem klekljanih.

Pritožbe trgovcev

sta v splošnem podala tajnik dr. Bauer in veleindustrialcec dr. Faber. Po njunem mnenju ravna država neusmiljeno s trgovci, ker pripuščajo, da c. kr. tečaj kupujejo čipke od svojih gojencev in gojenk, katerim prišteva tudi takozvane hospitantije, ki niso nikdar obiskovale čipkarske šole. Po poročevalčevih mislih nasprotuje sedanje delovanje c. kr. osrednjega zavoda štatutom, ker ima zavod po § 3. le namen poučevati. Če določajo pravila, da ima zavod pravico do nekakega višjega vodstva v tehnično-komeričnem oziru, ni prav, da se je zavod uredil kot trgovina. Videti je, kakor bi država rada napravila čipke za monopol. Državna akcija v zadevi čipkarstva ne odgovarja obrtnemu redu. Pred vsem pa je napačno, kako se izvršuje ta akcija. Dela se vse z javnimi sredstvi. Država prispeva tisočake, da je mogoče čipkaricam plačevati izdelke. Blago se kopiči. Kaj bo, če čipke sploh ne bodo več šle v trgovino, država bo imela novo izgubo. Poleg tega, kaj poret čipkarice potem? Kar navalile bodo na državo, ki se ne bo mogla otresti duhov, ki jih je poklicala. Zato naj c. kr. osrednji zavod in podrejeni c. kr. čipkarski tečaj popolnoma prenehajo s čipkarsko trgovino ter naj ne škodujejo več čipkarskih trgovcem, posebno ker vlada nikakor nima pravice tako rekoč razlastiti trgovce, ki imajo po dr. Faberjevem zatrjevanju tako le majhen dobiček.

Težnje, ki jih imajo trgovci radi c. kr. tečajev,

so natančneje popisovali posamezni trgovci, a izšli so se vsi enako v zahtevu: C. kr. tečaj naj ne segajo trgovcem v njih posel, saj trgovci lepo ravnaajo z delavkami. Nekdaj so res dajali mesto denarja blago, a to je bilo pred dvajsetimi leti. Danes izplačuje vsak trgovec v denarju. Država ne sme podpirati tečajev, če bodo kupovali čipke, trgovci tega ne trpe. Že radi obrti same naj država ne pripuščajo tečajem trgovanja, ker šola ne dosega svojega namena. Trgovina zavira pouk, zato se čipke sedaj slabše izdelujejo. Tudi delavke nimajo po mnenju trgovcev nič od tega, če kupujejo čipke c. kr. tečaj, ker ti ne plačujejo nič dražje nego trgovci. Tečaj naj pokladajo javne račune, da se bo videlo, kako se gospodari z javnim denarjem. Za vzgled, kako so se izjavljali pri enketi posamezni trgovci, podajemo izjavo

Častnega meščana mesta Idrije,

Dragotina Lapajne, ki je zadnji dve leti svojega življenja čipkarski trgovec. Pred desetimi leti nas je avstrijska vlada osrečila s čipkarskimi tečaji. Po desetih letih se lahko ozremo, kaj so dobile z njimi delavke: Nič, prav nič se ni izpolnilo, kar se je obljubovalo, k

večjemu da so pričakovale dividende, ki je pa niso dobile. Vzrok je napačna organizacija. Šole so padle na stopnjo navadne trgovine, ki jo vodi država. Šole so velike filijalke, ki morajo oddajati čipke na Dunaj. Sploh ti tečaj niso nobene šole, ker o kakem poučevanju ni govora. Učiteljice so sedaj kakor navadna študentska dekleta. Sicer o učiteljicah niti govoriti ne moremo, ker nimajo toliko izobrazbe, le ljudsko-šolsko, strokovne nobene. Pred desetimi leti ga je obiskal dvorni svetnik dr. Müller ter si ogledal njegovo zalogo, v kateri je bilo nekaj boljših čipk, večinoma pa navadno blago, nakar je dejal: »To je treba odpraviti in z boljšim blagom nadomestiti!« Deset let je preteklo, pa si sedaj pogledajte čipke, in vprašati se moramo: Ali je obrt nazadovala? Tako slabo, grdo (scheusslich) izdelano je idrijsko blago. Šola daje le malo boljših del. Menda, ker delavke ne znajo. Lapajne je poslal v Bruselj na razstavo čipkarski izdelek, katerega je napravila delavka, ki ni nikdar hodila v čipkarsko šolo, ampak se je klekljanja priučila le od matere. Sedaj pa še ta vedna nadzorovanja šol! V Idriji vidi Dragotin pogosto gospoda, ki je v službi c. kr. osrednjega zavoda. Čemu hodi nadzorovat, ko je šola in delo vključ temu tako za nič? Ali ima kot uradnik menda VII. činovn. razreda premajhne dohodke na Dunaju, da si pomaga s potnimi dietami? To je oškodovanje ljudstva, ker se plačujejo diete iz naših davkov. Predlaga, da država obdrži šole kot šole, ne pa trgovine. Drugače protestiramo danes proti temu in bomo še naprej protestirali, če kaj pomaga ali ne.

Državni poslanec dr. Drexel

je prvi odgovarjal in temeljito zavrnil vse tiste, ki so proti temu, da bi država podpirala akcijo v pomoč ženski obrti, nasprotno, dolžna je to storiti. Ugovore trgovcev je kaj spretno koj sproti izpodbijal. Predlagal je komisijo, ki naj se dogovori, kako urediti razmerje med trgovci in c. kr. zavodom. Po njegovem govoru se je enketa prekinila do 3. ure popoldne. Tedaj je med drugimi prišel na vrsto dekan Arko iz Idrije.

Na napade trgovcev

odgovarja dekan Arko: Gospodom šola ne ugaia, v desetih letih ni nobenega napredka, šole se ustanavljajo samo vsled agitacije. — Ljudske šole se na novo ustanavljajo; za obrtne prosijo ljudje, samo čipkarske niso na svojem mestu. A ljudstvo pa drugače sodi, kakor trgovci. Gospode bi le prosil, naj bi se sedaj o šolskih počitnicah podali v našo idrijsko čipkarsko šolo. Tu bi našli deklice že pri šestih letih, ki se uče v zgodnji mladosti pravilno čipkati in učne sobe so dan na dan napolnjene. Ljudje prosijo sami za šole, preskrbe učne sobe in kurjavo, kjer je pa občinski odbor nahujskan, pa čipkarice same plačajo kakor v Zireh in Cerknem. Sploh bi idrijske čipke ne bile tako znane na svetovnem trgu, ko bi šola ne navajala v zgodnji mladosti pravilnega čipkanja, ko bi šola ne nadzorovala dela in sprejemala le točne in natančno izdelane čipke. — Nadzornik g. Vogelnik ni všeč. Vsaka šola ima nadzornika, le pri čipkarski naj bi ga ne bilo? Poklicani fak-

torji pa ravno nasprotno sodijo o našem rojaku. Šola sprejema slaba dela. — Pri naši sodnji se je pa ravno pokazalo, da malomarno napravljenih čipk ni hotela sprejeti, a za trgovca so bile pa le dobre. Norčevalo se je iz čipkaric, da grabijo seno in hodijo na polje. — Mi v lokalnih odborih pa ravno to odobrujemo. Na kmetih naj le delajo na prostem, kmetu delavnih moči primanjkuje, one se pa telesno ukrepe na svežem zraku in pridni telovadbi, kedar pa dela zunaj zmanjka, ali pozimi, naj si pa pri tej obrti zaslužijo kako krono. Za delo je človek ustvarjen in raznovrstno delo človeka razvedri. — Duhovni in učiteljski se vtičajo v trgovske stvari. Kaj bi rekli ti, ako bi trgovci posegali v njih delokrog? — Ako moremo duhovniki ljudstvu kaj pomagati, storimo to z veseljem brez kake nagrade. Ravno v Idriji je ustanovil čipkarske šole duhovnik Juvan, ki za ves trud ni dobil niti vinarija plačila. Pri tako hudi konkurenci bi bile idrijske čipke izgubile svojo veljavo, ako bi jih šola ne bila povzdignila in trgovci bi ne imeli tolikega dobička, ako bi se ne bilo skrbelo za napredek. — Ploskali ste govorniku, ki se je norčeval iz šol, ki tako smešne premije dajo konec leta. Ena je dobila en vinar, druga tri, itd., in zahtevali ste naj se račun objavi, da boste lahko kontrolirali, kako se ravna z državnim prispevkom. — Gospoda, tu ste v protislovju. Saj ravno to kaže, kako natančni in pravilni račun je pri teh šolah, ko se niti enega vinarja ne izpusti. En odstotek znaša premija. Prav! Čipkarica je za šolo napravila v enem letu le za 1 krono čipk, dobila je le en vinar nagrade. Ako je pa naredila za sto kron, prejela je pa celo krono, ako za 200 K dobila je 2 K nagrade. To je ravno pravilno. Država ima pa že svoje pregledovalce, ki skrbijo, da se vse poslovanje vrši v redu. Davkarjem plačujemo svoje davke in vendar ne zahtevamo od njih, naj nam posameznim dajo javen račun. Za to skrbijo že drugi faktorji.

Sploh je pri vseh govornikih prevladalo mnenje, naj se šole ali opuste, ali pa naj trgovino popolnoma opuste. Država naj skrbi, da se vedno novi vzorci omislajo, da se dekleta dobro izvečajo, potem naj jih pa prepuste trgovcem, ki jih bodo že primerno za delo odškodovali. — Da Vas predolgo ne mučim, navedem le praktičen zgled. V Ljubljani je obrtna šola za umetno vezenje, abiturijentje izvrše vso šolo in delajo res prav umetne reči, katere trgovci sprejemajo. Koliko pa zasluži taka delavka. Na teden pet kron. V dragem našem stolnem mestu je to mnogo premalo za življenje, malo preveč pa za umreti. In uboga dekleta mrjo za jetiko radi slabega stanovanja in nezadostne hrane, zato pa večina teh abiturijentinj gre raje na delo v tobačno tovarno, ki je v državni oskrbi. Tam več zasluži in za slučaj bolezni dobi podporo, katere pa trgovci ne dajete. Draga obrtna šola v tem oziru ne dosega svojega namena, ker za svalkanje smodk pač ni potreba nekaj let pohajati obrtne šole. Sicer pa preberem z dovoljenjem predsednikovim poročilo nadučitelja Edm. Čikaj na Osljici, kateremu občinski odbor nalaga, naj tu zbranim pove resnico, da tam šola cvete, delavke so primerno nagradene za svoje delo odkar sprejema čip-

pa prav tako kot moje lovišče. Gora in dolina, vse se menja!»

Vsi so se gnetli okoli osrečene vlite podobe; vsakdo je skušal spoznati oblike znanih gora.

»Hej, pogledjte sem,« vzkliknil je nenadoma stari hlapec Andrej začuden, »to je videti pa ravno tako, kakor Vražja luknja, in na dnu, kakor da bi bil postavljen križ.«

Lovec Jože je skočil kviško, kot bi ga pičil gad. Postal je vidno blede v obraz. Oči so se mu izbulile in uprle v svinec.

»Ali si nor, stavec!« siknil je skozi stisnjene zobe. Pograbil je za svinec in ga vrgel ob tla, vzel puško in zdirjal brez pozdrava iz sobe. Kaj se mu je zgodilo?

Mogoče se je temu ali onemu poročila čudna, grozna misel, nihče pa si je ni upal izreči, nihče si ni upal ustaviti lovca. V prijazni sobi je postalo nenadoma tako tesno, kakor bi vse obsele zel duh, in vsi so se oddahnili, ko so zazveneli iz doline zvonovi, ki so klicali k polnočni maši.

Fantje so oblekli svoje gorke sukne, dekleta so se ovile v velike robce, Andrej pa je vzel iz previdnosti par snežnih krampežev in močnih vrvi. Slemen je bilo visoko in pot v dolino dolga in strma. Gospodinja je prekrizala otroka in ju priporočila babici, naj ju kma-u spravi v posteljo, ter odšla z drugimi iz hiše. Čakali so jo pred hišo s svetlo gorečimi smolnatimi bakljami. Pridru-

žil sem se jim, ne da bi se zdelo komu kaj čudnega. Kristjan mora biti pač vsak pri maši. Korakal sem poleg kmetice in zvedel sem kmalu, kar sem hotel. Pripovedovala mi je zgodbo o ljubosumnosti, kakršna se dogodi tudi dostikrat v gorah kot v velikih mestnih palačah. Tukaj se je seveda končala žalostno in grozno.

Zvonovi vaške cerkve so oznanjali veselo »Gloria in excelsis!«, ko sta spremljala dva orožnika vklenjenega lovca Jožeta v mesto. Ko so ga prijeli, je priznal, da je ustrelil Slemenška, izgovarjal pa se je s silobranom. No, o tem naj bi razsodili sodniki in porotniki. Moje delo je bilo končano. Slemenškovega trupla niso mogli dobiti vsled hude zime iz Vražje luknje, kjer je ležalo, kakor je priznal lovec. Šele prihodnjo pomlad se je posrečilo, potegniti ga iz nevarnega propada. Sodna komisija je dognala, da je bil Slemenšek ustreljen od strani, vendar pa rana ni bila smrtna. Šele padec v prepad je povzročil smrt. Ali je padel vanj vsled nesrečnega slučaja ali ga je sunil vanj lovec, o tem so imeli odločilno besedo porotniki. Izrekli so jo. Oprostili so lovca z večino glasov umora, soglasno pa so ga spoznali krivim uboja. Sodni dvor je uporabil napram njemu najvišjo kazen ter ga obsodil v desetletno težko ječo.

»Mi sma mi, vi ste pa iblanske smeti; ke niste bli z nam u Belemgrad. Kua čte vi, ke se še h Plankari na upate jt na bal; mi sma bli pa na dvornem plese in sma se vrtil in plesal, de sa kar cujne u lift letele!« šputvou me je te dni tist šuštar, ke je biu soje čase pr poš in pr fajerberkarjh in se za Čepona piše. »Zdej uma pa dubl za tu še auscajhununge: jest, gespa dohtar Taučarjuva, gespuđ dohtar Švigel in pa gespa Knificuva ta mlajša; pa murde še kašn druh. Iz ena beseda, kokr sa guvurl pu Belemgrade u dubu usak, ker je biu na dvornem plese in de ni nubenmu kuriga učesa puhodu, pu ena medalja. Tu se uma štrekal pu Iblan in vas čez rama gledal, kedr u orpelu

Ribnkar — pa ne naš Ribnkar; ta b sam use medalje pubrau — tist vagon medal u Iblana, ke sa nam ublublene.«

»Pust na že medalje pr gmah in puvej raj, kuku ste se kej mel u Belemgrad. Medalje in križi men nč am na greja, ke jh ma zdej že usak klubasar in pek;« zavrnu sm ga jest in mu uzeu beseda ud medalj.

»Kuku sma se mel? Fajn sma se mel! Al jest t na morm use naenkrat puvedat; sej b m preh sape zmankal, predn b t use dobrote, ke sma jh bli deležen u Belemgrad naprej prnesu. Ta nar bl pametn nardiš, če b res rad use natank zvedu, če se ubrneš na gespuđična Pipica Taučarjuva. Ta t u nadru, bila pouhne ušesa, de uš mou zadrst. Če pa na stujiš iz no na dobreh nogah, se pa ubrn na nene prjatlice, ke jm je tulk napisala iz Belgagrada, de b blu za ene cele bukile zadost.«

»Jest se na um nč ukul frajlam prlizvou. Če čš, m puvej ti, če kej veš, če ne pa pust. Men je use glih; sej nism glih tku ferbčen.«

»Na bod na tak; sej na guri voda! Pučas t um use puvedu, kar sm s za merku. Usega t pa tku na u mogu nubedn puvedat, ke je biu zdej ta, zdej un mal brjaga. Tok pa pušlusi, pa kela na klop u senca se usemda.«

»Astn, pa začn!«

»Veš, ta nar preh sma mislel, de iz usga našga Belgrada na u nč, ke sta gespuđ Kregar in gespuđ Štefe sfrderbala, de nisma dubl ud rotuža nubenga

karski tečaj od njih čipke. Ko so pa bile izročene na milost in nemilost trgovcem, je vse pešalo in le v skrajni sili so posegli ljudje po tej obrti.

Državni poslanec Palme
kakor tudi drugi so se pridružili Drelnovemu predlogu. Končno je bilo sprejeto, da se izvoli komisija, v kateri naj bode pet trgovcev, dva zastopnika »Zveze industrijev« in sedem zastopnikov c. kr. osrednjega zavoda. Trgovci so takoj volili svojih pet zastopnikov. Izvoljen je med njimi Dragotin Lapajne. Komisija se snide koncem oktobra.

Mladoturki v nevarnosti.

Ze mogočni plameni, ki so pred par meseci švigili iz palače Čiragan, so vzbudili v Carigradu tesna čustva, ki so postala tem večja, ko je bil umorjen Samis in odstavljen Šejk ul Islam. Vse te dogodke se je smatralo kot Alahova znamenja, ki hoče kaznovati brezbožne in brezverske Mladoturke. Ni treba biti človeku ravno mohamedanec, da razume, da taka tolmachenja raznih dogodkov med ljudstvom ne krepe vere v Mladoturke. Kajti s popularnostjo mladoturškega odbora gre zelo nazaj in množe se znaki, ki kažejo, da se bo moral tudi mladoturški odbor boriti za premoč. Sicer je danes ta odbor še gospodar položaja, vendar pa se mora v zadnjem času zaznamovati marsikak neuspeh. Sicer imajo Mladoturki še vedno večino v parlamentu, toda pomisliti je treba, da je med njimi mnogo pristašev, ki bi z veseljem zapustili mladoturški tabor ob prvi priložnosti, pa se sedaj še ne upajo. V ministrstvu ima mladoturški odbor tri portfelje, notranjega, finančnega in za javna dela. Razen mornariškega, vojnega in v gotovi meri tudi naučnega ministra so ostali člani kabineta slepo orožje v rokah Mladoturkov. Mladoturški odbor ima poleg tega vso upravo v rokah, ne samo zato, ker je bil v izbiri višjih državnih uradnikov zelo previden, temveč tudi zato, ker si je znal preskrbeti povsod z organiziranjem »klubov za enotnost in napredek« izvršene nadzorstvalni in kontrolni sistem. Mladoturški odbor se tudi končno opira na častniški zbor, kljub ponovnim prepovedim vojnega ministra. Ako sedaj zopet vre na Turškem, je to samo znamenje, da je mladoturški režim uporabljal svojo moč vendar nekoliko preveč nasilno. Volitve so se na primer razen v Arabiji, kjer si Mladoturki niti danes še ne upajo dvigniti glave, vršile povsod pod pritiskom mladoturškega odbora in celo v okrajih, kjer so sovražni Mladoturkom, so obesili prebivalstvu na vrat polnoma tuje poslance, ki niti ne poznajo dežele. Značilen je za protiversko politiko Mladoturkov prepir zaradi makedonskih cerkva, kakor tudi to, da so odstavili prejšnjega Šejk ul Islama ter na njegovo mesto postavili človeka iz krogov mladoturškega odbora, ki je znan med ljudstvom kot zelo liberalen. Značilno je tudi za Mladoturke, da vedno bolj podpirajo židovstvo. Saj vidi jo v Francoski zglede, kako naj ohranijo svojo moč: na poti razširjenega liberalizma,

ki ga vzdržujejo prostozidarji in židje. Z vedno večjo brutalno silo naraščajoče in dosledno preganjanje narodnosti, vernih mohamedancev in kristjanov na Turškem, bo gotovo zabilo žeblje v raketv mladoturškega sistema. Mladoturki so samo prehodni element, ki bo sam sebe uničil.

Da se pojavlja proti Mladoturkom velika nezadovoljnost, je dokaz tudi včerajšnja brzojavka iz Carigrada, ki poroča, da priobčuje turško časopisje zelo podrobno o odkriti zaroti proti Mladoturkom. Aretovali so doslej 40 oseb. Članov tajnega odbora zarotnikov je baje 200. Odbor, o katerem je vedela policija že pred tremi meseci, se je posluževal turških žena, da so prenašala važna pisma zarotnikom.

To in pa razne vesti o ministrskih krizah, kaže, da Mladoturki niso ubrali prave poti. Mladoturki bodo padli s svojega viška, ko se bodo dvignile proti njim številne narodnosti in verstva v turški državi. Mogoče, da ta čas ni več daleč.

V Selca!

V nedeljo 24. t. m.

I. Javen ljudski shod.

Govore gg. Ivan Podlesnik, podpredsednik Zveze Orlov, visokošolec J. Basaj, podpredsednik S. D. Z., državni in deželni poslanec Fr. Demšar in dr. Krek.

II. Javna telovadba Orlov

loškega okrožja.

III. Veselica

v prostorih g. Fr. Tavčarja.

Srečolov, šaljiva pošta. Petje: združeni pevski zbori staroški in selški. Godba: glasovir, harmonij, violina, flauta. Začetek popoldne ob drugi uri. Somišljeniki, pridite vsi! — Pripravljalni odbor.

Gospodarstvo.

Poučilo, kako je vinogradnikom ravnati s trtami, ki so bile po toči poškodovane. Ker je ravnokar v nekaterih krajih naše dežele toča vinograde močno poškodovala, daje podpisani vinogradnikom sledeče navodilo, kako je s takimi trtami ravnati. Ako toča pobije, je pred vsem treba kakih 8—10 dni počakati, da se po njej napravljena škoda v polni meri pokaže. Potem je treba trte dobro pregledati in na naslednji način z ostrim nožem obrezati: 1. Vsa močno ranjena ali zelo razkosarjena peresa je stran porezati. 2. Na šparonih ali napnjencih je pustiti samo one mladike, katere imajo še kaj ohranjenega grozdja na sebi, druge pa odrezati. Mladike z grozdom se skrajšajo za toliko, kakor je nujno potreba. Najbolje, ako ostanejo nad zadnjim grozdom še 3 do 4 peresa. Izrastle zapernice se zaščitujejo za prvimi ali drugim listom. 3. One mladike, katere stoje na reznici (palcu ali ščapu), ter imajo dati les za napravo reznice ali šparonov v prihodnjem letu, je treba posebno skrbno obrezati in ohraniti, ker je drugače tudi trgavev prihodnjega leta izgubljena. Ako so takim mladikam samo vršički odbiti, odrežemo le najbolj poškodovan del istih, ter gledamo,

da ostane na koncu kaka zapernica (zalistnik), katere takoj naprej raste in nadomestuje trti odbiti vršiček. Ostale zapernice zaščitujemo za drugim peresom, ker morajo ta peresa na mesto odbitih glavnih peres, trtini les rediti. Ako so pa te mladike tako pobite, da je le njih spodnji del ohranjen, jih moramo tako obrezati, kakor po navadi pri spomladnem obrezovanju, to je na palce (ali ščape) dveh do treh zdravih oces. Ta očesa poženejo in dajo tak les, kakor n. pr. letos na zeleno cepljene trte. Vse druge, trti nepotrebne mladike odrežemo, da gre živež le v one, katere rabimo za prihodnje leto. Ako pa toča še toliko mladik na trti ne pusti, da bi iz njih napravili reznice ali palčke, moramo shraniti in rediti kake dve do tri mladike, katere po navadi poženejo iz starega lesa. 4. Pri vsem tem delu moramo pa skrbiti za to, da tiste mladike, ki so na trti ostale, ohranimo zdrave, ter da njih les dobro dozori. Treba je torej vezati, kmalo in večkrat proti peronospori (z galico) škropiti in meseca septembra vsako mladiko za eno tretjino skrajšati.

Bohuslav Skalický
c. kr. vinarski nadzornik za Kranjsko
v Rudolfovem.

Zanimiva demonstracija dunajskih izvožčkov.

Dunajski izvožčki proti taksamtru.

Vsled razsodbe trgovskega ministristva se je predpisalo vsem dunajskim izvožčkom, da morajo imeti v svojih vozovih taksametre, po katerih se spozna, koliko časa kdo vozi. S tem pa so združeni seveda precejšnji stroški in dunajski izvožčki so se tej naredbi uprli. V petek 13. t. m. pa so vpriporili kar malo stavko. Sklicali so demonstracijski shod. Veliko zanimanje je vzbudil spreved izvožčkov, ki so se vsi pripeljali z svojimi vpregami na zbirališče v Pratu, zlasti pa še ko so vozili v sklenjenem sprevedu iz Pratra. Zanimivo sliko so nudila prazna stojišča izvožčkov od 4. do 7. ure zvečer se ni dobilo v mestu nobenega izvožčka. Sempaja se je videl kak osamljen avtomobil ali enovprežen voz, toda elegantnih dunajskih vpreg izvožčkov, ki so tako karakteristični za dunajsko mesto, ni bilo nikjer. Šele pozno zvečer so oživela stojišča. Pred velikimi hoteli so se dogodili med časom, ko so zborovali dunajski izvožčki, res zabavni prizori. Tujci, ki so hoteli odpotovati, so stali pred vrati poleg kovčkov, torb in zabojev, hotelski uslužbenici so dirjali od stojišča do stojišča, pa nikjer ni bilo nobenega izvožčka. Kot en mož so se zbrali vsi dunajski izvožčki pri »Zlatem križu« v boju za svoje pravice, za svojo ogroženo eksistenco. Dunajski izvožčki so mnenja, da niso dolžni priti s taksametri na stojišča pred določenim rokom sedmih tednov. Dalje so tudi mnenja, da se mora vsakega posameznika izmed njih pozvati, naj opremi svoj voz s taksametrom, ker se gre v tej zadevi za stvar, ki se tiče vsakega posameznega izvožčka, z ozirom na to, ima tudi vsak posamezni izvožček pravico, da se po preteklem sedemtedenskem roku upre z vsemi postavnimi sredstvi, ki so mu na razpolago, proti omejenim odredbi. Kako bodo dunajski izvožčki izvedli svoj boj proti taksamtru, bomo ob priliki poročali.

Po svetu.

Spremembe v kapucinskem redu. »Neue Freie Presse« in drugi listi poročajo, da je provincijal kapucinskega reda za Avstro-Ogrsko, p. Andrej Csak na Dunaju, poslal po naročilu svete stolice vsem samostanom v Avstriji in na Ogrskem okrožnico, da se morajo v kapucinskem redu zopet vpeljati stare redovne vaje, ki so se tekom časa opustile. Strožja redovna pravila stopijo že s 1. avgustom v veljavo. Po teh določilih bi morali nositi kapucini habit brez vsake spodnje obleke ter spati na golih slamicah. Po zimi bi bilo dovoljeno, imeti po noči tudi volneno srajco. Bratje morajo biti vedno razoglavi, bodisi v samostanu ali izven samostana, mesto čevljev pa morajo nositi sandale na bosih nogah. Redovniki ne smejo imeti nobenega denarja. — Kapucinski red, ki sedaj zelo narašča, ima 57 redovnih provinc z več kot 700 samostani in 10000 redovniki, med tlemi je 6000 duhovnikov in klerikov. Red načeljuje tudi 600.000 tretjerednikom. — Ta poročila se od verodostojne strani zanikujejo v dunajski »Reichpost«, ki pripominja, da je pač resnično, da se stremi v kapucinskem redu, kakor tudi v drugih po reformi, ki naj bi v zmislu strožjih pravil na novo uredila življenje redovnikov. Ta reforma pa je sedaj še v zraku, ter se tudi sedaj še ne more ničesar reči, kakšna bo Preteklo bo pač še mnogo mesecev, predno se bo reforma praktično izvedla. Tozadevna poročila slone na kombinacijah brez vsake podlage. Gotovo je le, da bodo cerkvene avtoritete pri izpeljavi reforme upoštevale dosedanje navade in posebne življenske razmere in okoliščine posameznih samostanov.

Socialno demokratsko gospodarstvo v okrajnih bolniških blagajnah. Pred kratkim je bil v brnskem »Delavskem domu« socialno demokratski shod, ki je zavzel stališče napram slabemu gospodarstvu socialnodemokratskih voditeljev v okrajnih bolniških blagajnah. Glavni govornik na shodu je bil urednik socialnodemokratskega lista »Proletar«, sodrug Nadvornik. Dokazoval je, da tajnik splošne delavske bolniške blagajne, socialnodemokratski dež. poslanec Vanek in uradniki blagajne nimajo časa, da bi razpisali volitve za bolniško blagajno, ker prireajo na Češkem in Moravskem nešteto shodov, na katerih hujskajo delavstvo z narodnimi frazami ter ga hočejo odvrniti od osrednje strokovne organizacije. V upravi blagajne sede skoro samo uslužbenci in uradniki socialnodemokratskega dnevnika »Ravnost«. L. 1906. so sedanji mogočniki vodili besen boj proti takratni upravi bolniške blagajne, ki je bila v rokah centralističnih socialnih demokratov, katerim so očitali nagrade. Isti ljudje, ki so takrat bili boj proti nagradam, pa si jih sedaj sami izplačujejo. Shod, na katerem je bilo več kot 1000 delavcev, je sprejel resolucijo, v kateri se zahteva takojšen razpis volitev v okrajno bolniško blagajno ter se izjavlja, da je za delavstvo naravnost škodljivo, ker sede v upravi splošne bolniške blagajne skoro vsi uradniki »Ravnosti«, medtem ko nimajo velike tovarne in podjetja z mnogimi stotinami zavarovancev nobenega zastopnika. — Kakor se vidi, so si separatistični in nemškutarski centralistični socialni demokrati hudo v laseh. V tem boju se bodo zvedele še čedne reči. Značilno pa je, da igra pri vseh socialistih denar prvo vlogo. Če se dva sodruga spreta, pa si že očitata, koliko je kdo goljufal, če pa drugega ne, pa si očitajo nazadnje v onemogli jezici, koliko je potegnil kdo nezasuženo iz kake delavske blagajne. Res, socialni demokrati ne poznajo bratstva in enakosti.

Socialno-demokratski bog »Vzemi«. Skoro ne mine teden, da bi ne poročali listi o kakem socialno-demokratskem častilcu boga »Vzemi«. Socialno-demokratskih defraudantov, ki so proneverili denarje v bolniških blagajnah, strankinih fondih in strokovnih društvih, je že cela legija. Kakor poroča »Fachzeitung«, glasilico socialnodemokratskih usnjarskih delavcev, 14. julija t. l., se je v osrednjem odboru socialnodemokratske strokovne zveze usnjarskih delavcev sklenilo 25. junija l. 1910, da se vložijo proti načelniku krajevne skupine Dunaj XX. sodnijska ovadba, ako v teku določenega roka štirih tednov ne poravnajo vsote, ki manjkajo v društveni blagajni. In po tem naj stranka, v kateri je na stotine defraudantov, sodi druge in uči pravosti. Marsikomu, tudi zaslepljenemu slovenskemu socialnemu demokratu, se bodo odprle oči ter bo videl, koga redi s svojimi težko prisluženimi vinarji.

Socialnodemokratsko bratstvo. Pri stavbi konsumnega društva v Trnovanah-Teplice so se branili delati pri centrali organizirani socialnodemokratski zidarji s štirimi socialnodemokratskimi delavci, ki so organizirani v češkem strokovnem društvu. Tako poroča »Nordböhmischer Volksbote«, ki je socialnodemokratski list. Stavbenik je moral odpustiti češke zidarje. Preje so izkazovali sodrugi svoje »bratstvo« samo napram krščanskim delavcem, sedaj pa so prišli na vrsto tudi lastni, pravi sodrugi. Kje je socialnodemokratska solidarnost?

Koliko nese loterija državi? Leto 1909 se je stavilo v loterijo 96.748.150 krat, in sicer 36.867.151 K. Povprečno odpade torej na eno stavo 38 h. V razmerju s prebivalstvom po stanju 31. decembra 1908 (27.995.896 duš) je prišlo na eno glavo 3-5 stav v vrednosti 1-31 K. Zadelo se je v loteriji 1.351.766krat v skupni vrednosti 20.206.094 K. Dočim pride na sto stav le 1-4 dobitkov, obsega vrednost dobitkov 54-8 odstotkov od vseh stav. Ako zmanjšamo znesek stav za znesek dobitkov dobimo čiste dohodke 16.661.057 K, ki pa kajpada niso enaki čistemu dobičku iz loterijskega monopola. Odšteti se namreč morajo še upravni stroški, ki so bili za leto 1909 proračunjeni na 2.215.150 kron, torej znaša čisti dobiček iz loterije leta 1909 14.445.907 K. V tem letu je bilo 3100 loterijskih kolektur. Ako primerjamo dohodke prejšnjih let z navedenimi dohodki, vidimo le malo sprememb, da je pomen loterije za prebivalstvo kakor tudi za finančno gospodarstvo države že več let skoro nespremenjen.

Španska bajka. Iz Madrida se poroča, da se je razširila po Španskem govorica, da Ferrer ni bil pred par meseci ustreljen v Barceloni, temveč so ga odvedli v neko ječo v Buenos Airu. Nek časnikar se je baje z njim razgovarjal v Buenos Airu ter mu je Ferrer pripovedoval, da mu je španski kralj na prošnjo kraljice daroval življenje. Vojaki so streljali nanj samo s slepimi patronami, sam pa se je moral hliniti za mrtve.

pinka na roka. No, nazadnje sma se pa skp uzel in sma še ene par Matičarju nafehtal, de sa iz nam pritisnel, ke naš ta star Zgunari nisa za nubena raba, pa sma ja mahnal preke Belmograde. Na čel sma mel gespa dohtar Taučarjuva, ke je šla glih pu uprauke ke . . .

»Kašne uprauke pa je mela gespa dohtar Taučarjuva u Belemgrade?»

»Nekar me na mot! Pukazat se je šla keki; de sa vidl, kašna je tista gespa, ke zna ta nar bl fehtat in pa za kašn lon za nena muja se je šla prpuročt.«

»No, pa je dobr upraula? A sa bli Srbi kej vesel, ke sa ja vidl?»

»Pa se kuku! Gespu kral Peter je začeu ud samga vesela iz no šnelpolka plesat in se je tulk časa iz no vrtiu, de je vs soj rematizem zgubu za večne čase; če s na u pr kašn druh gespe spet nouga nakopu. In zdej gespe dohtar Taučarju medalja na fali, al pa še dve. Ene se trošta gespa za tu, ke je za srbske srumake tulk nafehtala, ena pa za tu, ke je gespude krale Petre rematizem pregnala.«

»Kuku pa kej Cirklopohar? A je biu tud z vam?»

»Kaj na bo! Še iz sammo gespudam kralam Petram je guvuru čez iblanska gasfabrika in se mu prpuroču, če uja u Belemgrade u gasfabrk kašna denerhtarja nugal, de nej na puzabja narehja se ubrnt; ke on, če zna tud use sorte gase delat, u Iblan nekamer naprej na pride in ga pousod nazaj pustaulaja, ker b biu kašn krajcer za zaslužt.«

»No, pa mu je gespud kral kej ublubu?»

»Use mu je ublubu; prou use, kar mu je srce buželu, sam hitr nej pride

ke, pa ga u že kam urinu; če drge na u prec kašna placu, ga u pa pustu u občinsk svet ta peru zvolt, de u tam pučaku, dokler se kej na udpre.«

»Kua pa je blu še kej družga pusebnga u Belmograd?»

»Use sorte; še strelal sa — —.«

»Kaj vam je pinka zmankal, de ste strelal?»

»Nekar no na mej tku špičaste besede! Srbi sa strelal; pa še iz kanonam sa strelal, de se je usa zemla tresla in nas iz tem strelajnam tku zmešal, de se nas je neki preke Pešt neki preke Zagreb pelal. No, pa usega tud nisa bli glih kanoni uržah. Mal se mama za ta zmešajne tud srbskmu šnopse za zahvalt, ke sma se tku iz nim trahteral, de nekol taga. Ja, tu t rečem: žihr t je žou, kolkra maš las na glau, de nis šou z nam!»

»Kuku morm jt z vam, ke pa na znam pet!»

»Kua pet! A mišleš, de znama mi pet? Pejndno, pejd! Mal b že brenču tud ti umes! Sej Srbi nisa tku aklih, kokrb s edn mislu. Mi sma ja učash pukidal, kulkr se je dal; pa nam ni nobedn nč zameru. Še dobr se je Srbm zdel, de jh nisma skus naš petje nazaj pustaul. Mislem, de je tud naš petje h tem zraven prpumu, de je gespud kral Peter rematizem zgubu; ke se je nazadnje, ke sma jejnai, tku smeju, de se je kar za trebuh držu. In smeh, prauja, nuca za rematizem. Zdej nej u pa dost za dons; jest nimam dost časa. Um pa še en drukat kej puvedu.«

»Serbus!»

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

ga. Ferrer je bil sprva iznenađen vsled tozadevne ponudbe, ki se mu je stavila, pa jo je seveda sprejel z veseljem. Na skrivnem so ga odvedli na ladjo in ga odpeljali v Buenos Air. Na Španskem mnogi verujejo v to bajko.

Lord — železničar. Iz New-Yorka se poroča 19. t. m., da je lord Douglas, brat milijonarja markija Queensburija stopil v železničarsko službo za dva dolarja na dan. Lord, ki je svoječasno razpolagal z velikim premoženjem, je izjavil, da ga je uničila zapravljenost njegove žene, bivše pevke Tingel-Tanglov.

Amerikanske dijakinje kot natakaričice. Med ameriškim in evropskim dijakom je velikansk razloček. Velika večina ameriških dijakov si mora sama preskrbeti sredstva za študiranje. Pa tudi oni, katerih starši so dobro podprti s posvetnim blagom, navadno stopijo v kako pisarno. Na glasoviti univerzi Jale so pred leti dijakinje ustanovile agenturo za samopomoč. Sprva je agentura preskrbovala slušateljcem med počitnicami samo poučevanje po hišah, zdaj jim preskrbuje največ službe natakarič. Službujejo seveda samo po boljših hotelih in ne po kakih beznicah. Hotelirji se z visokoškolskimi natakaričami zelo pohvalijo, ker jim privabijo v hotele mnogo gostov, zlasti tujcev. Agentura izkazuje na zaslužku zadnja dva semestra 580.000 mark.

Katastrofalno neurje v Evropi.

Iz Nemčije, Holandije, Francoske in Angleške javljajo o groznih katastrofalnih vremenskih nesrečah. Silni nalivi so povzročili ogromno škodo. Mnogo oseb je ubila strela, a več rek in potokov je izstopilo iz korita in preplavilo cele kraje. Izlasti so trpeli Haag, Rotterdam in Amsterdam, nadalje Chalons in Nancy, najhuje je pak neurje razsajalo v Londonu. Škoda je tako ogromna, kakor ni že davno zabeleženo v kronikah. Vsled neurja in neprestane deževja se je v Havru na Francoskem in v njega okolici začela usedati zemlja. V Mallony-u je odplavila voda nad 300 kubičnih metrov zemlje. V nedeljo zvečer je razsajal v okolici Epinala strašen orkan, ki je opustošil vso bližnjo in daljšo okolico. Mnogo krajev je pod vodo. V nekem samostanu sta utonili dve nuni.

— **Nalivi povzročili silna opustošenja.** Iz Stare Vrhlike se nam poroča: Pred tednom nam je pobila grozna toča vse poljske pridelke, a ni bilo zadosti. Dne 20 t. m. popoldne okoli tretje ure, ko so bili ljudje večinoma na polju, so se oblaki hipoma združili in jelo je grmeti in se bliskati kakor bi se bližala ura sodnega dneva. Za tem pa se vsuje orehom slična toča in za njo se utrga oblak in prihrumi nepopisljivo velika voda pomešana z zemljo, krompirjem, koruzo in drugimi poljskimi pridelki, katere je ploha po polju izruvala in odnesla bogve kam. Napravila je nebroj plazov na senožetih in zemljo odnesla. Pri posestniku Franc Nagodetu, je hipno prihrumela reki podobna blatnata voda ter drvila skozi vežo v dve kleti nad en meter visoko. Posestnik se je s solznimi očmi zatekel na tuk. hrabro požarno brambo, katera je takoj v največjem dežju hitela z brizgalno na lice mesta ter mu izsesala iz omenjenih kleti vodo in mu tako rešila v prostorih se nahajajoče orodje in imetje katero je semtertje plavalo. Res pretresujoč je bil pogled jokajočih ljudi, kateri so begali okrog. — Od druge strani se nam piše iz Stare Vrhlike: Dne 20. t. m. smo imeli grozen naliv s točo, tako, da kaj takega ne pomnijo najstarejši ljudje. Pota so popolnoma razdejana, tako da je nemogoče voziti prej, dokler se ne popravi. Po vrteh leži čezinčez kamenje in šuta, vmes pa krompir, pesa, koruza. Zemljo je odnašalo kar v kupih; v šestih krajih so se cele plasti zemlje udrle, tako da ima en sam posestnik več kot 200 K škode. Po hišah, hlevih, kletih, je bilo vse polno vode. Enega posestnika, ki se je peljal iz travnika, so komaj rešili, sicer bi ga voda odnesla. Kar je zadnjič po prvi toči še ostalo, to je zdaj povodenj, deloma pa tudi toča pobrala. Ljudstvo je obupano, ko vidi da je vse uničeno in da že sedaj pomankanje trka na vrata.

Katastrofe na Dolenjskem. 19. jul. zvečer je bila toča, debela, rogljata, po trebski župniji. Grozdje je obtokla, žita poškodovana, sadje odbila iz drevja. Dne 20. julija so bili zopet hudi nalivi. V Mokronogu je voda prišla v hiše in hleve. Živino so komaj rešili. Čas ajdove sejatve je, toda žita ni mogoče požeti in ne orati, ker je vse mehko, kamor se stopi. Nesrečno leto za kmeta!

Toča debela kot pesti. Iz Ajdovca pri Žužemberku se nam poroča: Danes

zjutraj okrog osme ure se stemni nebo, ploha se vlije s toliko močjo, kot bi s škafa vlival. Vmes se je vsula toča, ki je pokončala nove nasade v vinorodni gori »Hrib«. Menili smo, da je nevihta opravila, a opoldne je pričelo zopet grometi, bliskati se, stemnilo se je in okrog pol ene ure se je vsula toča, pa tako debela, da tukajšnji stari možje še ne pomnijo take. Bila je debela kot pesti, zobata in ostra. Ena je bila težka 7 dkg, štiri je nekdo vagal in so imele en četrt kg teže. Zato je pa tudi uničila vse, kamor je padla. Na strehah je razbila strešno opeko, posebno pa klestila po polju, kjer je vse v tla zbito in potolčeno. Pri zadete so vasi Pleno, Ajdovec, Srednji in Mali Lipovec, posebno pa še Podlipa, kjer izgleda na polju tako, kakor bi bilo pogorelo. Uničeni so vsi poljski pridelki. Po tleh je bilo vse pobeljeno.

Velik požar na Dolenjskem.

Iz Novega mesta smo dobili naslednje brzojavno poročilo: Včeraj je pričelo goreti na Potoku v občini Šmihel Stopiče. Ogenj je upepelil desetim gospodarjem hiše, gospodarska poslopja, žito, ki se je nahajalo v kozolcih in krmo, ki ki je bila že v skednju. Posestniku Janezu Zupančiču je zgorela 20 mesecev stara hčerka, krava in drugo. Škode je nad 40.000 K. Pogorelci so bili jako nizko zavarovani, kakor ponavadi: ubogi pogorelci so zavarovani samo za 10.000 kron. Nujna pomoč je nujno potrebna!

Portes na Belokranjskem.

Iz Črnomlja se poroča, da so 22. t. mes. ob 2. uri 44 minut zjutraj čutili dva zaporedna, močna, valovita potresna sunka od jugozahoda proti severozhodu. Trajala sta štiri sekunde. Potres je bil tako močan, da so se ljudje zbudili iz spanja, prižgali luči in hiteli na prosto. Ob 2. uri 50 minut se je čutil slabšeji, valovit potresni sunek, ob 3. uri 6 minut je bil tretji potres, enak prvemu, in ob 7. uri 40 minut četrta. — Ljudje zatrjujejo, da so čutili potres tudi ob 1. uri ponoči in 4. uri zjutraj, vendar pa o teh dveh potresnih sunkih ni natančnejših časovnih podatkov. Doslej še ni znano, ako je potres povzročil kako škodo.

Dnevne novice.

— **Važen političen dogodek v Istri.** Dne 18. julija 1910 so se sestali v Volskem odborniki »Polit. društva za Hrvate in Slovence v Istri«, s predstavniki hrvatsko - slovenskih krščansko mislečih rodoljubov v Istri, da zborujejo in sklepajo o preosnovi odbora političnega društva. Kot predpogoj uspeha moralo se je rešiti važno principielno vprašanje. **Sklenilo se je soglasno: Politično društvo za Istro in njegova akcija postavljajo se na čisto krščansko-socialni temelj.** Odbor se bode v tem smislu preosnoval. S krščansko-socialnim principom mora se narodna akcija oživeti in spopolniti. Program prvoboriteljev za prava našega naroda v Istri, Dobrile, Vitezića, bratov Bastijanić itd. bil je ravno isti krščansko-socialni program, katerega si prisvaja za bodoče v tem smislu prenovljeno politično društvo. Priznava se, da se v Istri med Hrvati in Slovenci le na krščansko-socialnem temelju more voditi uspešna politika.

— **»Razkrinkana klerikalna politika v Bosni in Hercegovini.«** Te dni so hrvaški listi priobčili fascimila nekih pisem jezuitskega patra Puntigama, v katerih se ta bavi z organizacijo katoličanov v Bosni in Hercegovini. V teh pismih omenja, da bi bilo dobro posvetovati se o tem z dr. Šusteršičem in dr. Krekom, »ili bi mogao doći u Bosnu jedan izvrsten organizator na nekoliko vrijeme, n. pr. dr. Krek, da pomogne začetni organizacije, bivši pozvan iz Sarajeva«. Mi bi se na ta pisma ne ozrli, ker je v teh pismih samo osebno naziranje patra Puntigama, ako bi včerajšnji »Narod« pod zgorajšnjim naslovom tendenciozno ne zavijal stvari. — »Narod« piše: »In tako se je tudi zgodilo, da sta dr. Krek in dr. Šusteršič izvedla s pomočjo sarajevskega škofa dr. Stadlerja na povelje nemškonoacionalnega p. Puntigama v Bosni in Hercegovini klerikalno organizacijo pod firmo »Hrvatske katoliške udruge«. S tem sta se pa ta dva klerikalna prvaka dr. Krek in dr. Šusteršič, podala v službo Buriana, katerega sta svoječasno tako napadala, seveda le — navidezno. Bosanski udrugasti delajo torej pod vodstvom škofa dr. Stadlerja ter dr. Kreka in dr. Šusteršiča v Bosni in Hercegovini klerikalno propagando. Glavni vodja te propagande je pa skupni finančni minister Burian, katerega ekskutor je jezuitski pater Puntigam. Ta

klerikalna organizacija pa deluje tudi za to, da se v Bosni in Hercegovini naselijo nemški in mažarski kolonisti. In to kolonizacijo, s katero naj se izpodrine in uniči jugoslovanski življenj v Bosni in Hercegovini, sta organizirala in še organizujeta dr. Krek in dr. Šusteršič v zvezi z dr. Stadlerjem in Burianom. — To je taka infamija, kakršne je med vsemi listi zmožen samo »Narod«. Dr. Krek nima prav nobenega stika s »Hrvatsko katoliško udrugom«, ravno tako se dr. Šusteršič za spor med bosenskim Hrvati absolutno ni nič zmenil, kolikor pa je slučajno imel priliko govoriti s pristaši ene ali druge struje, je vselej nujno priporočal popolno složnost vseh Hrvatov v Bosni in Hercegovini. Mi ne vemo, ali so pisma patra Puntigama ukradena ali falzificirana, oboje je obsodbe vredno in bodo to stvar Bošnjaki že sami uredili, mi le to dobro vemo, da se naši voditelji v spor bosenskih Hrvatov niso nič vtikali in da se je »Narod« zopet debelo zlagal. Take laži se pri nas imenujejo »napredna slovenska politika«.

— **Knjigovodski tečaj,** ki ga priredi letos »Zadružna zveza« za duhovnike, učitelje in tajnike posojilnic, se prične 1. avgusta ob desetih dopoldne v prostorih S. K. S. Z. v »Unionu«.

— **Ob priliki desetletnice smrti za slovensko slovostvo velezaslužnega dr. Fr. Lampeta** se odkrije dne 21. avgusta v Črnem vrhu nad Idrijo njega dostojen spomenik ter se v zvezi s shodom dekanijskega odbora izobraževalnih društev primerno proslavi ta dan. — Spored bo sledeči: Ob pol 10. uri sprejem gostov. Ob 10. uri slovesna sveta maša s cerkvenim govorom, po končanem cerkvenem opravilu odkritje spomenika in slavnostni govor. Od pol 1. do 2. ure popoldne banket in obed po raznih gostilnah. Ob pol 3. uri slovesne večernice. Od 3. do 4. ure shod dekanijskega odbora izobraževalnih društev s predavanji. Ob 4. uri pričetek ljudske veselice s srečolovom, petjem, godbo itd. — Da obnovimo in proslavimo spomin na moža vnetega in delavnega za svoj narod in njega pravo izomiko, vabijo se vže sedaj vse korporacije, društva, književni zavodi, kakor tudi vsi znanci, prijatelji in častilci prerano umrlega dr. Fr. Lampeta, da prihité dne 21. avgusta k odkritju njegovega spomenika v Črni vrh. Dolžnost narodova je, da se spominja svojih zaslužnih mož, kakor pravi že blagopokojni škof Slomšek: »Kdor svojih slavnih prednikov ne časti, njih vrli naslednik biti ne zasluži.« Vabila z natančnejšim sporedom, z imeni govornikov itd. se bodo pravočasno razposlala. Obenem prosimo razna društva, naj ne napravljajo na ta dan prireditev.

— **Skupščina S. K. S. Z.** je brzojavno pozdravilo tudi izobraževalno društvo Žiri Dobračeva.

— **Praktično izvrševanje slovenskega programa** je bil po »Narodnem Dnevniku« zofijski »veslovanski« shod. — Poglejmo to praktično izvrševanje: Vnovič se je prebralo nekaj resolucij ki so bile že večkrat sklenjene, a ne izvršene, fraziralo se je na metre, glavni del so pa zavzeli obedi, zdravice in zabave. V osmih dneh je bilo za slovanske goste 16 velikih gostij. To je za liberalce praktično slovansko delo.

— **Narodnost liberalcev.** Liberalci se kaj radi trkajo na svoja prsa, češ, mi smo narodnjaki. Toda njihova narodnost stoji na silno slabih nogah. Navedli smo že nešteto slučajev, da so se liberalci vezali z Nemci in nemškutarji. Tak slučaj se je zgodil tudi minole dni na Vranskem. Vršile so se volitve v okr. zastop. Slovence bi bili čisto lahko zmagali, toda liberalcem to ni bilo po volji. Zvezali so se z Nemci in nemčurji na ta način, da je bila v skupini veleposvestva izvoljena polovica nemških graščakov. Liberalci pa so še vkljub temu najboljši narodnjaki!

— **Dr. Hegemann,** pastor v Ljubljani, se boji, da bi ga papež ali vsaj ljubljanski škof ne dal sežgati. 20. julija je bil namreč zopet v Solnogradu in je tam govoril o encikliki. Dejal je, da jezuit de Luca v učni knjigi cerkvenega prava (1901) uči, da se krivoverci smejo sežgati. To da je tako nevaren nauk, da mora postati Avstrija protestantska, da ne bi prišlo kedaj zopet do tega, da bi posvetna oblast na poziv cerkvene požigala svobodomiselce. Dr. Hegemann naj bo potolažen: katoliška Cerkev mu ne bo storila nič žalega, pač bi bilo zanj nevarno, če bi danes še živel Martin Luther ali pa Calvin. Kakor je namreč znani zgodovinar Paulus v pravkar izišlem delu nepobitno dokazal, so nauk, da je krivoverce treba sežgati, prvi utrdili in iz starega testamenta izvajali protestantje, na čelu jim Luther, dočim katoliška Cerkev tega ni nikdar učila in se izgreedom na tem polju vedno ustavljala, bil je tudi jezuit prvi, ki je zoper to javno nastopil. Luthrovc so pa zlorabljali stari testament, da so mogli preganjati in paliti coprice ter »krivoverce«. Gospod Hegemann naj zahvali usodo, da ni bil rojen obenem z Luthrom, za-

kaj ta bi ga bil brezdvomno izročil plašenom, ker taji, da je Kristus Bog in v zadnjem času niti ne verjame, ali je sploh živel.

— **Umrl** je v Črničah na Goriškem, č. g. Alojzij Majcen, ki je bil v mašnika posvečen 18. julija 1909.

— **O nasledniku celovškega knezoškofa** danes sanjari graška »Tagespost«, češ, da je knezoškof dr. Kahn že star in da se govori, da postane njegov naslednik ali dr. Ehrlich, ali dekan Bittner ali kanonik Grösser. »Tagespost« srdito napada dr. Ehrlicha. Se vidi, da je pri »Tagesposti« čas kislih kumar in da se ji je pričelo od vročine nekaj blesti.

— **Liberalci vpljejo radi poboja v Vrbju pri Žalcu.** Akoravno se jim že ves svet smeje, delajo odgovorna čč. gg. kaplana Jeharta in Schreinerja. Liberalni listi še vedno slikajo položaj tako, kakor da bi bil ranjeni Cokan naj-nedolžnejše jagnje pod solncem, ki ni hotel nobenemu človeku ničesar in je bil le od nahujskanih fantov zahrbtno napaden. Poročila, ki jih prinašajo liberalni nemški listi, naše ogorčenje nad podlim liberalnim obrekovanjem in zavijanjem popolnoma opravičujejo. Graški listi (»Tagespost« in »Tagblatt«) poročajo, da sta se Cokan in Anton Peskan sporekla ter je prišlo med njima do pretepa. Med pretepom sta potegnili oba nože in sta si medsebojno prizadejala rane. Razlika je samo ta, da je bil Cokan težko ranjen, medtem ko je dobil Peskan samo lahke poškodbe. Ta poročila se seveda bistveno razlikujejo od liberalnega kričanja. Iz njih se jasno razvidi, da se je dogodil v Vrbju sicer vraga obžalovanja vreden dogodek, za katerega se pa ne more delati odgovornih kakih polit. strank, še manj pa čč. gg. kaplanov, ki gotovo, kakor mi vse poboje najodločneje obsojajo. Liberalci bodo mogoče še dalje kričali, a nas naj to ne moti. Preiskava bo prinesla liberalnim ovinkarjem novo, krepko blamažo. Sicer pa vsak pameten človek na Slovenskem ve, da so v krajih, kjer je naša organizacija vkoreninjena, poboji in druge fantovske razvade skoro prenehali. Ravno tako je tudi resnica, da je v tem oziru najslabše tam, kjer se šopiri liberalizem in z njim združena nemškutarija.

— **Ribnica.** V nedeljo, dne 24. t. mes., priredi naš škričarski Sokol javno ljudsko veselico z lepim programom: požerstvo za narod. Udeležila se ga bo vsoljna »Brcarija« ribniške doline, da se naje in napije v narodni blagor. Najlejša točka v programu je dirka in tekma v zemljemerstvu med župarskim ribniškim generalom in njegovim pribočnikom — desno roko ribniške liberalne politike — Natančnostjo S. . . Kuhlali bodo »župce« sokolsko. Kost je posodila »botra« Sodražica. Nekateri visoki gospodje so špendali vodo, drugi — Pirkar — bodo dali razne druge »udke«, a apetit bodo delali kot sokolski »gmajnarji« razni od »klerikalnega« denarja debeli trgovci. Da se kmetje te veselice ne bodo udeležili, se samo ob sebi razume. Da bo veselica »impozantna«, se je naročilo nekaj vagonov Velikolaščanov in nekaj kompanij ljubljanskih župarjev, a potem se bo pisalo: »tisoč nas je bilo Ribničanov«. — O moralnem uspehu župarskih žrtv za slovanski narod in liberalno idejo v ribniški dolini poročamo in pozneje enkrat tudi primerno odgovorimo.

— **Vlom v Vipavi.** Včeraj ponoči, 22. julija, je neznan tat vlomil v trgovino Frana Silvester v Vipavi. Odprl je troje vrat, predno je prišel do trgovine. V trgovini je blagajno oropal. Bilo pa ni dosti denarja (debelega nič), pač pa 20 in 10 vinarški novci. Teh je vzel mogoče do 15 kron. Blagajniški predal je umetno narejen, brez ključa, odprl pa ga je s silo, rabil je dleto, katero je tudi pozabil na banku. Orožniki zasledujejo.

— **Slavnostno odkritje spomenika spesnitelju hrvaške narodne himne »Liepe naše domovine«** se vrši dne 7. avgusta t. l. v Klanjcu na Hrvaškem. Z odkritjem je združeno veliko narodno slavlje s petjem, predavanji in kresovi. Povabljeni smo tudi Slovenci, da se udeležimo tega slavlja. Kdor name-rava 7. avgusta pohiteti v Klanjec, naj to do 25. t. m. naznani: Odboru za Mihanovičev spomenik v Klanjcu, Hrv. — Za Slovence je najpripravnější vlak, ki prihaja v Brežice ob 6. uri 25 minut zjutraj. Spomenik Antona pl. Mihanovića je izklesal kipar Robert Frangeš-Mihanović.

— **Požar v Mengšu.** V četrtek zvečer ob 11 uri je začel goreti dvojnat šestokenski kozolec Ivana Bokaliča iz Pristave pri Mengšu. Požar sta skušali omejiti domača in požarna bramba iz Stoba, kar se jima je tudi posrečilo, ker ni bilo vetra in ker teče takoj zraven voda. Pogorel je kozolec pšenica in detelja ter mnogo gospodarskega orodja. Bokalič je bil zavarovan Občutna škoda je pa zadela pri tem po-

žaru Kmetijsko podružnico iz Mengša. V kozolcu je bil shranjen njen elektromotor, kateri bi imel posebno sedaj o mlačvi dosti dela. V ognju se je popolnoma uničil žagala je zlobna roka.

— **Iz Ribnice:** V zadnjem času se je zvedelo, da se udeležita ribniškega sokolskega vrtoglavljenja sokolski „feldpater“ Brce, ki bo govoril o „Brcariji“ — tako imenujejo sedaj Sodražanje Cirilmetodarijo, in njen generalni prokurator ljubljanski mestni pedagog Jug. Ker je bila nehvaležna Sodražica, se bo za enkrat „poštrekala“ Ribnica. Postavila jima bo slavalok, ob katerem jih bo pričakoval gosp. župan s „trškimi očeti“. Pozdravni govor bo imel na Brcteta Franc Pirker, a na druge goste Marko Burger. — Na javni ljudski veselici govori Jože iz Gorenje vasi. Govor mu je baje sestavil zagovornik „Posojilnice“, frizer. — „Asi'n spet bo lušti'n, to ga bomo.“

— **V poročilu o blagoslovljenju zastave kat. slov. izobr. društva v Ribnici** se je pomotoma pozabilo omeniti, da so prikorakali Orli z Brezovice z zastavo k naši slovesnosti. Vsa čast vrlim fantom!

— **Umrli** je v Solkanu gospa Avgusta vdova pl. Batistič, rojena Mozetič, stara 26 let.

— **Tovariša okradel.** Drvarju Blažu Dovjaku iz Sela v Srednjem kotu je bilo v Pečnikovi koči istotam iz škrinje za obleko vzeti 200 K. Tega dejanja je bil osumljen hlapec France Mulle, katerega so prijeli in izročili sodišču.

— **Pretep med laškimi brati.** — Iz Trsta se poroča, da sta se 19. t. m. zvečer stepla v Trstu na ulici Acquedotto predsednik društva »Lega Monarchica« Emil Salzing in pa urednik lista »Coda del Diavolo« (Vražji rep) Viktor Cuttin. Obeima so se pridružili njuni politični pristaši, pa so se mlatili, da je bilo veselje. Samo številno došlim policijskim stražnikom se je zahvaliti, da ni prišlo do večjega izgreda.

— **Umrli** je v Bistrici pri Trzliču občešpoštovan posestnik in cenilec zemljišč g. Janez Valjavec, vulgo Česenj. Pokopali so ga včeraj 22. t. m. ob veliki udeležbi v Križah. Naj počiva v miru!

— **Za kadilce.** Jeseni bo tobačna režiija opustila prodajo svalčic „Kaiser“ in „Donava“ Vpeljale pa se bodo nove smodke „Zigarillos“, ki bodo podobne trabukam, in pa „Virginiosa“, ki bo podobna stisnjeni viržinki. Nekatere boljše svalčice se bodo vpeljale v vse tobačne prodajalne, kakor tudi nekatere boljše smodke in tobak. Iz splošne prodaje pa se bodo izločile pristne Havana-smodke.

— **Držimo se slovanskih krajevnih imen!** V onih slovanskih listih, ki izhajajo v nemškem jeziku, je skoraj vedno čitati krajevna imena v nemški, italijanski ali mažarski označbi. S tem se gre narodnemu sovražniku le na roko, urednika slovanskega lista pa se — ako se gre za manjznane majhne kraje — spravi v mučen položaj, ker ne ve, ako ni za dotični kraj tudi slovanske označbe ter mora izgubljati čas z iskanjem po raznih večkrat nezanesljivih repertorijih. Torej: rabimo vedno le slovanska krajevna imena, tuje naj se k večjemu v posameznih slučajih pridene v oklepaju.

— **Šolske sestre v Celju,** ki imajo v zavodu osemrazredno dekliško šolo, vsprejmejo učenke tudi na stanovanje in hrano. Zraven imajo deklice priložnost, učiti se modernih jezikov, glasovir, gosli, citer, brzopis, umetna ročna dela, šivati in prirojevati. Več pove predstojništvo zavoda.

— **Učitelji, ki obiskujejo kmetijski tečaj na Grmu** so: Ivan Pirnat naduč. v Mokronoguj Lobé Henrik naduč. na Krki, Bajc Maksimilijan naduč. v Igavasi, Josip Kobal naduč. v Grahovem, Anton Drašček učitelj v D. M. Polju, Bogomir Fegic naduč. v Nadanjem selu, Lomšek Anton učitelj v Cerkljah, Franc Tratnik šol. vod. v Črnem vrhu, Fabinc Franc naduč. v Dobravi, Jenko Matej naduč. na Mirni, Mikuž Valentin naduč. v Prečni, Raut Franc naduč. v Radečah, Janko Cviren naduč. v Leskovcu, Lužar Fortunat naduč. v Izlakah, Čuk Franc učitelj v Gornjem Logatcu, Mahkota Anton naduč. v Voklem, Lovše Anton abit., Urbančič Anton šol. vod. Gornje Jezero, Štraus Karl šol. vod. Col pri Vipavi, Facchini Peter šol. vod. v Zrenju — Istra in Ivan Štrukelj naduč. v Dobropoljah.

— **Slaba letina v Istri.** Poroča se, da je v zadnjih tednih uničila toča skoro vso žetev v Istri. Stiska je zelo velika, a bo še večja, ko bo že itak revnemu prebivalstvu pošla še lanska zaloga. Vladina pomoč je nujno potrebna.

— **Za krojaške obrtnike in delavce.** Lastnik modnega salona in krojaške šole g. Josip Pest v Zagrebu je izdal v hrvaškem jeziku strokovno knjigo za krojače. Knjiga je zelo praktično spisana ter je delo izvanredne marljivosti in potrpežljivosti. Knjiga ima obliko šolskega atlanta, dolga je 40 cm, široka 32 cm, s 106 strani in 133 ilustracijami. Velja za vajence 20 K, za vse druge pa 30 K. V knjigi so vse meščanske, vojaške, duhovniške, športne in druge obleke s slikami in potrebno razlago. Opisano je kratko in temeljito, in

sicer tako, da se more iz knjige vsakdo izučiti, tudi kdor ne razume dobro hrvaškega jezika. S pomočjo točnik slik in znamenovane mere se more posneti vsak kroj in tako je dana vsakemu krojaču prilika, da se privadi lepemu umetnemu kroju. Knjiga se naroča pri izdajatelju g. Josipu Pestu, Jelačičev trg 19, Zagreb. More se pa tudi naročiti samo prospekt, na katerem je odtisnjeno iz te knjige za vzgled nekoliko ilustracij. Isti izdajatelj je tudi med drugim spisal posebno strokovno knjigo za krojače.

— **Slavnost petindvajsetletnice prostovoljnega gasilnega društva v Borovnici.** Ob priliki 25letnice in dekoriranja nekaterih članov s častno svetinjo priredi prostovoljno gasilno društvo v Borovnici dne 31. t. m. veliko slavnost, spojeno z vrtno veselico pri g. Josipu Mavcu. Sodelovala bodo pri celi slavnosti slavna postojnska godba. K zabavi pripromore bogat srečolov in pa veliko plešišče. Ker bo zabava res mnogo-vrstna in stroški veliki, se prosijo vsa bratska društva in cenjeno občinstvo, da se te slavnosti polnoštevilno udeleži. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

— **Krava napadla otroka.** France Marinčič, zidarski mojster na Glincah, je izročil hlapcu Francetu Bizjanu kupljeno kravo s teletom, da bi jo gnal domov. Bizjan je privezal teleta in ga vlekel za seboj, med tem ko je krava sama brez vsakega nadzorstva šla za teletom. Na vogalu Bijolove hiše je stala kakih pet let stara hčerka poštnega uslužbenca Jožefa Bizovičarja. V to deklico se zaleti krava in jo tako močno z rogmi k zidu pritiska, da se ji je iz nosa in ušes kri prikazala. Gotovo se bi bilo otroku slabo godilo, da ni do Ivana Trobec, 16 stara hči vdove Marije šla nagla pomoč.

— **Katoliški dijaški shod v Osjeku** je bil danes otvorjen. Udeležuje se ga več sto visoko- in srednješolcev.

— **Odlikovan hrvaški kapitan.** V Zagrebu bivajoči pomorski kapitan Gilliam je 15. novembra 1907. v Črnem morju rešil smrti več angleških mornarjev. Sedaj je dobil od angleške vlade krasen srebrn pomorski daljnogled v elegantni skrinjici iz ebenovine, ki ima na kovinski plošči urezano posvetitev.

— **Pravočasno zabranjena nesreča.** Ivana Trobec, 16letna hči vdove Marije Trobec na Viču in delavke v tobačni tovarni, je imela nalog doma paziti na svojega tri leta starega bratca Andrejčka. A dekle je pustila dečka samega in šla v Ljubljano. Samemu sebi pripuščen deček si je pa kmalu našel zabavo. Odprl je predalo omare, si tam vzel vžigalice in ž njimi pohitel v podstrešje, kjer se je nahajal kup koruzne slame, katerega je deček — zažgal. Ker se je ogenj urno širil, popihal jo je Andrejček na prosto. K sreči so prihiteli ljudje na pomoč in takoj ogenj pogasili. Ogenj bi bil sicer gotovo upepelil domačo in sosednjo hišo z gospodarskim poslopjem vred.

— **Premeščena** sta iz Novega mesta avskultanta gg. Arnošt Cham v Ljubljano in Alojzij Komljanec v Kostanjevico.

— **Zrakoplovstvo.** Iz Gorice se poroča, da je zrakoplovec Hein poletel s svojim Wrightovim letalnim strojem na goriškem vojaškem vežbališču dvakrat v zrak. Pri drugem poletu je vzel s seboj tudi nekega potnika ter je krožil v zraku 2 uri 49 minut. Dvignil se je do višine 60 metrov. Hein je torej dosegel v Avstriji rekord v poletih s potniki.

— **Gospodinjki tečaj v Šmihelu.** Deželni odbor kranjski otvori 1. oktobra 1910 v samostanu šolskih sester »De Notre Dame« v Šmihelu pri Novem mestu gospodinjki tečaj, obstoječ iz notranje šole (internata) in iz zunanje šole (eksternata). Za notranje učenke dovoli deželni odbor v prvem šolskem letu 6 štipendij po 15 K na mesec, to je polovico učnine in preskrbnine, ki ji je plačevati redu šolskih sester. Istotako se bo plačevalo iz dež. zaklada zajutrek in kosilo zunanjih učenk, katerim torej ne bo trpeti nobenih stroškov. Podrobnejša pojasnila dajeta ravnateljstvo kranjske kmetijske šole na Grmu in vodstvo samostana »De Notre Dame« v Šmihelu.

— **Šmrtna kosa.** V Žalcu je umrl 22. t. m. Josip Zigan, veleposesnik, star 67 let. — V Ptujju je umrl vpokojeni višji poštni oficijal Jože Pauluzza.

— **Iz Šmarja na Dolenjskem** nekdo zmerja v časopisju telovadce. Se pozna, da je »filozof« Ivan Lah prišel domov svobodomiselnostjo uganjat. A če bo »filozof« fante s »čuki« zmerjal, naj bo prepričan, da ne bo dolgo čukal!

— **Sekčni svetnik** je postal ministerialni tajnik poljedelskega ministrstva dr. Maks Schescharg.

— **Kongres zobotehnikov** zboruje 23. 24. in 25. septembra na Dunaju. Razpravlja o stvarno političnih in stvarno tehničnih zadevah.

— **V Lešah** je zadnji teden gospod živinozdravnik Miklavčič cepil prešiče in gospod živinozdravnik Stegu predaval o pravilni svinjereji.

— **Novi napajalniki** se bodo delali na planinah vrhu Dobrče. Tudi srenjski pašniki pod planinami bodo menda dosegli še letos težko pričakovano očistujoče odrešenje.

— **Velikega morskega volka** so te dni opazovali v bližini Mljeta v Dalmaciji. Tudi na drugih mestih ob dalmatinski obali so se pokazali ti nevarni morskí gosti.

— **Promet na železniški progi Červinjan - Belvedere - postajališče Gradež.** C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu je poslalo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani razglas, iz katerega je razvidno, da bo mednarodna potovalna in spedijska pisarna F. Grigolon & Co. v Gradežu do dne otvoritve obrata na železniški progi Červinjan - Belvedere - postajališče Gradež izvrševala naslednja opravila: Izdajo vozni listov, odpravo prtljage, prevoz oseb in prtljage med zdraviliščem Gradež in postajališčem Gradež; prenašanje prtljage, prevaževalno službo i. dr. Podrobnosti so razvidne iz razglasa, ki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na upogled.

— **Halleyev komet in geofizika.** V seji fizikalnega društva v Frankobrodu je poročal v začetku tega meseca dr. Fr. Linke o geofizikalnih opazovanjih Halleyevega kometa ob njegovem prihodu meseca maja. Predavatelj je dokazoval, da je bil kometov pojav velike važnosti za geofiziko, kljub temu, da je razširjeno mnenje, da je bil njegov pojav tudi za znanost veliko razočaranje. V tuje kraje poslane ekspedicije se še niso vrnile, pa zato še ni dovolj zadostnih podatkov, vendar pa se more reči, da opazovanja učenjakov niso bila brez uspeha. Na podlagi opazovanj, ki jih je izvršilo fizikalno društvo z registriranjem geofizikalnih pojavov tekom dveh tednov ter s poletom z zrakoplovom v najvišje višine zraka, do katerih se more priti z zrakoplovom, se je brez dvoma dokazal vpliv materije v kometovem repu na skrajne zračne atmosfere. To najbolj dokazujejo magnetna motenja, ki spadajo brezdvomno v čas kometovega prehoda. Obenem se je moglo dognati, da se na površini zemlje s početka ni opazalo nikakih vplivov na vreme ali na zračne električne pojave. Najvažnejše vprašanje je, koliko daleč je materija kometovega repa prodrla v zemeljsko atmosfero na dan kometovega prehoda. To prodiranje se je moralo zgoditi izven takozvanih meteoroloških plasti, za katere se v naših širinah navadno računa višina 11 km. Bržkone so v tednih, po kometovem prehodu, deli kometovega repa, ki so prodrli v gornje višine, dospeli v dolenje meteorološke plasti. To bi se dalo sklepati z ene strani vsled pogostega deževja, z druge strani pa vsled manjše sposobnosti zraka kot prevodnika. V polarnih krajih so količine prašnih mas prodrle 19. maja še nižje v ozračju kot drugod na zemlji, kar se more sklepati iz opazovanj na Islandu in Lapplandu. Tudi so bili svetlobni pojavi na severnem nebu mnogo bolj intenzivni kakor na južnem ter so v sledečih petih dneh se razširili po vsem nebu. Najzanimivejša je pač trditev učenjaka, da je vzrok mnogemu deževju bil prehod zemlje skozi rep Halleyevega kometa.

ZA KATOLIŠKO SOLNOGRAŠKO VSE-UČILIŠČE.

Solnograški slavnostni dnevi Mariji v čast so sicer končani, a solnograških katoliških zborovanj ni še konec. Osobito dobro je bilo obiskano slavnostno zborovanje katoliškega vseučiliškega društva, ki mu predseduje eminenca kardinal dr. Katschthaler. Zborovanje je počastil tudi prevzvišeni lavantinski vladika eksceleca dr. Mihael Napotnik. Zborovanje otvori kardinal Katschthaler, ki izvaja, da v svojem trdnem zaupanju do Brezmadežne upa, da se ustanovi katol. vseučilišče. Poslovno poročilo poda ravnatelj Rohrmoser. Društvo deluje že 25 let. Katoliščanom se je priljubilo. Premoženje je znašalo 31. decembra 1909. 3.527.220 K 35 vin. in se je lani povišalo za 372.444 K 67 vin. O kulturnih nalogah, ki jih nalaga krščanstvo, govori nato bavorski deželni poslanec grof Pestalozza. Ko govorita še p. Edvard Fischer S. J. in škof Fischer-Colbrie, govori končni govor lavantinski knezoškof eksceleca dr. M. Napotnik, ki naglašja, da je Marijanski kongres v zvezi s katoliškim vseučiliščem, ker je Mati božja, ki se je tako vzpodbudno slavila na kongresu, tudi mati učenjakov. Učenjaki vsak v svoji stroki iščejo po razlogih in postavah vesoljstva, a vsak pride v svojih raziskavanjih do meje, ki je ne more prekoračiti: pride do pojma Boga. Z lepim

zgledom pojasnuje, da je Marija mati vseh štirih fakultet.

ADRESNA DEBATA

v ogrski zbornici se je včeraj končala. Sprejeto je bilo besedilo adrese, ki jo je predlagala vladna stranka. Nato so pričeli razpravljati o indenniteti. Na dnevnem redu današnje seje je tudi rekrut-nem vprašanje.

VOJAŠKE ZADEVE.

Ogrski honvedski minister pl. Haysay konferira zdaj z vojnim ministrom. Nekemu časnikarju je izjavil, da zdaj niso aktualna vprašanja o dveletni vojaški službeni dobi, o povišanju števila vojakov in vojaškega proračuna. Seveda, rešila se bodo tudi ta vprašanja, a oblika še ni znana. Jeseni bo mogoče, da se o teh vprašanjih govori.

BOSNA.

Srbsko-hrvaška koalicija

se je sklenila na podlagi teh-le točk: 1. Srbi in Hrvatje so en in isti narod; 2. srbska in hrvaška zastava ter cirilica in latinica so enakopravne; 3. oba kluba zahtevata obvezni odkup kmetov. Ta koalicija tvori sedaj sama zase večino sabora — brez mohamendancev, s katerimi stoji v načelnem navskrižju v zadevi odkupa kmetov. Tudi »Katol. Udruga« ni pristopila, ker stoji na stališču hrvaškega državnega prava in zahteva združitev s Hrvasko ter sploh ne priznava srbske narodnosti v Bosni. — Srbsko-hrvaška koalicija bo imela v saboru nedvomno vodilno vlogo in je njena moč zlasti važna za rešitev kmečk-kega vprašanja.

V saboru

se sedaj razpravlja proračun. Za kritiko ne manjka gradiva. Uradništvo požre velikanske vsote letnega proračuna; zlasti višjega uradništva je mnogo preveč, ne dela nič, pač pa vleče mastne plače. Na 236 višjih uradnikov odpade tretjina celega proračuna, to je 2.835.000 K. Generalni poročevalec Ščepan Grgjić predlaga v smislu sklepa proračunskega odseka, da se zniža število višjih uradnikov z rednim napredovanjem in odpravi več višjeuradniških mest ter okrožne oblasti, okrožne lekarne itd. Dalje mora vlada odsej razpisavati državna dela in dajati prednost domačinom. Čim prej naj se predloži zakon za državno računodajstvo. Nato je baron Banko branil vlado pred raznimi očitki. Ni seveda dvoma, da bo proračun sprejet.

PROTI MORMONOM V NEMČIJI.

V Berlinu so aretirali 220 mormon-cev, in sicer zaradi trgovine z deklicami. Znana mormonska sekta zahteva od svojih »svetnikov« mnogoženstvo. Središče evropske mormonske propagande je v Curihu. Tal hočejo pridobiti tudi v Prusiji, kjer so že več mormonskih apostolov izgnali. Zadnje dni je pa dognala berlinska policija, da priredi voditelj evropske mormonske propagande Kay v Berlinu zborovanje. Policija je sklenila, da pride na zborovanje, in res, ko so pričeli mormoni zborovati, se jim je predstavila berlinska policija, ki je shod razpustila. Kaya in njegove privrženice pa odpeljala v zapor, kjer so morali prenočiti, drugo jutro so jih pa kot nadležne tujce izgnali iz Nemčije. Na shodu je bilo 150 mož in 200 žen in deklic.

ITALIJANSKI VOJNI MINISTER OSUMLJEN VOHUNSTVA.

Italijanski vojni minister se mudi zdaj na počitnicah ob italijansko-tirolski meji, kjer se mu je pripetila sledeča prijetna zgodba. S pisateljem in senatorjem Fogazzarom se je peljal v Poesinsko dolino, kjer grade trdnjave in jako strogo nadzorujejo vse vozove. Tudi ministrov voz so karabinieri ustavili, ker so sumili, da se peljeta dva ovaduha. Italijanski vojni minister se je moral legitimirati, predno so hudi karabinieri dovolili, da se sme peljati naprej.

OB GRŠKO-TURŠKI MEJI.

Turško vojno ministrstvo je z ozirom na grške vojne priprave zaukazalo ostro zastraženo mejo nasproti Grški Turška artiljerija ob grški meji je ojačena z 31 topovi.

TURKI GRADE DREADNOUGHTE.

Turčija je sklenila, da nabavi tri dreadnoughte na Angleškem.

ZGORNJEAVSTRIJSKI NEMCI V STRAHU PRED SLOVANSKO POVOD-NJO.

Ježe se lasje vsenemškemu časopisju. Grozno nevarnost so zasledili, nevarnost, da hoče Slovan osvojiti nemško grudo, da se Čeh naseljuje po Zgornjem Avstrijskem, kjer izpodriva nemški življ. Nemci sicer že dolgo časa gledajo s pritajeno jezo češke delavce v Lincu in Steyru, a teh se ne bojé, saj znajo, da mednarodna (2) socialna demokracija sama skrbi, da ponemšku-

tari, kjer le more slovanskega delavca. Ampak Čehi so začeli nakupovati zemljišče in imajo že v Freistadtu 37, v St. Florianu pa 17 posestev. Res, toli mogoče avstrijsko nemštvo stoji na zelo slabih nogah, ker se boji že za čisto nemško Zgornjo Avstrijo, ki se počasi sicer, a z gotovostjo izpreminja v dvojezično deželo, kakor je že, dasi postavno še ne priznava, že zdavno Spodnja Avstrija mešana dvojezična pokrajina. Postavno jo bodo že tekom let morali priznati. Veseli nas, da češka kolonizacija v Zgornji Avstriji tako lepo napreduje, da Nemce skrbi. Počasi se bo že zgradil preko nemškega ozemlja, če bo to Nemcem všeč ali ne, most med Čehi in slovanskim jugom. Vse nemško golčanje naravnega razvoja ne ustavi.

ANGLEŠKE TORPEDOVKE V NAJVEČJI NEVARNOSTI.

Te dni je križarilo angleško torpedno brodovje nedaleč od irskega obrežja. Kar zatemni obzorje temna megla. Ko se zopet dvigne, opazi posadka, da plove proti nevarnim skalnatim čerem. Dva torpedna rušilca sta že obtičala na čerih, posrečilo se je, da so ju rešili. Naj bi bilo samo še nekaj minut megleno, razbilo bi se bilo ob čerih in potopilo celotno torpedno brodovje.

HELGOLAND — VOJNO PRISTANIŠČE.

Nemška vlada je proglasila Helgoland za državno vojno pristanišče pred vsem za manjše vojne ladje a tudi za zavetišče trgovskim ladjam. Stroški bodo znašali 30.000.000 mark.

SESTANEK AERENTHALA S SAN GIULIANOM.

«Gazetta di Torino» poroča, da se avstrijska in italijanska vlada pogajata o sestanku Aehrenthala s San Giulianom. Avstrijska je želela sestanek v Trstu, a laška vlada želi, naj bi se zunanja ministra sestala v Išlo ali pa v Marjičin Varjih.

„Slovenska Straža“.

«Slovenska Straža» je v seji načelstva dne 21. t. m. pristopila k S. K. S. Z. Novo podružnico «Slovenske Straže» ustanove v župniji Zreče pri Konjicah.

— Dva ustanovnika, Požrtvovalna duhovščina velikovškega dekanata je pristopila pri svoji dekanjski konferenci dne 21. t. m. kot ustanovni ud k «Slovenski Straži». Ravnotako je sklenila tudi Hranilnica in posojilnica v Velikovcu, pristopiti kot ustanovnica k omenjenemu obrambnemu društvu. — Naj bi ta vzgled posnemale vse koroške dekanije in posojilnice!

Društva pri «Slovenski Straži». Kot redni član z zneskom 10 K je pristopil telovadni odsek Orel na Ježici. Živeli posnemalci!

+ Ustanovitev «Schulvereinove» podružnice. «Schulvereinovo» podružnico so ustanovili v Galovici pri Dhorlah. Govoril je neizogibni strokovni učitelj Hornbogner iz Velikovca. Seveda zraven ni manjkalo še drugih učiteljev in učiteljic, kakor gospa Patschiska, gđc. Marija Gamper iz Čajnc itd. Slovenci ustanavljajte podružnice «Slov. Straže»!

+ Nemška srednješolska mladina za Šulveraju. Med darovalci gradbenih samnov po 2000 K za Šulverajn se nahajajo tudi «Učenci in učenke srednjih in strokovnih šol v Brnu», ki so sami zbrali za en tak kamen t. j. 2000 K. To je zares občudovanja vredno narodno navdušenje nemške šolske mladine. Razven tega pa so dijaki za Šulverajn zbrali med sabo lepe vsote tudi v drugih mestih, med drugim samo v malem Dgr. Hradišču nad 150 K. Slovenski fantje in dekleta srednjih in strokovnih šol, ne zaostanite za Nemci. Pokažite, da tudi v naših žilah teče prava gorka kri, da tudi v vaših srcih gori ljubezen do naroda, čegar sinovi in hčere ste. Zbirajte, agitirajte za «Slov. Stražo»!

Izkaz za «Slovensko Stražo» darovanih znamk. Od 15. do 22. julija so poslali rabljene znamke sledeči cenjeni nabiratelj: Ivan Baloh, kaplan, Stara Loka, 267. — Neimenovan 500. — Kristina Zgur, Možica, Kor. 1275. — Andrej Azman, katehet meščanske šole v Prestojni, 1080 znamk in dva zabojčka odrezkov cigar. — Neimenovan 500. — Neimenovan redovnik, Ljubljana, 103. — Članice izobraževalnega društva «Kres» v Gradcu, 2370. — Anton Križnan, kaplan, Trst, 1302. — Jan. Kavčič, Rovte, 49. — Berhmana Tomc, zavedna iršulinska sestra, Mekinje, 1001. — L. Zen, Srednja vas, 785. — Josip Guzelj, dijak IV. razreda II. državne gimnazije, Ljubljana, 5000. — Skupno število nabranih znamk je 390.982. Vrli slovanski dijaki, ki bivate po raznih

krajih slovenske domovine na počitnicah, žrtvujte par dni za «Slovensko Stražo». Poučite znance in prijatelje o velikem pomenu, o delu in cilju «Slovenske Straže»! Nabirajte marljivo stare znamke, čokoladni papir in odrezke od cigar. Zeleti je, da bi cenjeni nabiranci doposlali vse to le v večji množini. Premalo frankirane pošiljatve se vračajo. Vse pošiljatve naj se naslovi naravnost na: Lavoslav Puhar, typograph v Ljubljani.

Edinoprava kavina primes na korist obmejnim Slovincem je tista Kolinska kavina primes, ki ima preko škatljice ovoj v slovenskih barvah in z napisom: V korist obmejnim Slovincem ter preko številke, koliko kg kavinne primesi je v škatljici, društveni pečat: «Slovenska Straža, narodno-obrambno društvo v korist obmejnim Slovincem v Ljubljani». Vse druge kavinne primesi so napačne in so škatljice brez zgoraj omenjenega ovoja le navaden izdelek Kolinske tovarne, od katerega nimajo nobenega dobička obmejni Slovenci. Zahtevajte torej pri vseh trgovcih kavinno primes z zgoraj omenjenim ovitkom — drugačne škatljice pa zavračajte!

Štajerske novice.

š Vrazova stoletnica 21. julija t. l. Slavnostne govore so blagovolili prevzeti sledeči p. n. gospodje: dr. Anton Medved ima cerkveni govor; dr. Oton Kučera zastopa «Matico Hrvatsko», a dr. Fr. Ilešič govori v imenu «Matice Slovenske». Vzdala se bo istega dne spominska plošča na Vrazovem rojstnem domu. Vse p. n. hrvaško in slovensko občinstvo kakoršnegakoli političnega prepričanja, najuljudneje vabimo k udeležbi, zlasti pa vsa izobraževalna, pevska in telovadna društva. Slednja pa prosimo, da blagovole vsaj do 7. avgusta prijaviti svojo udeležbo in ali pridejo z zastavami, da se vemo ravnati pri sestavi podrobnega programa. Na poznejše priglasje se ne bomo ozirali. Slavno občinstvo prosimo blagohotnih denarnih prispevkov v pokritje prireditvenih stroškov. Morebitni čisti dobiček je namenjen obema «Maticama» in «Zgodovinskemu društvu v Mariboru». Dopise je nasloviti na tajnika g. Fr. Štuhca, kaplana pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, denarne pošiljatve pa na g. Fr. Vraza, župana v Cerovcu, pošta Ivanjkovec pri Ormožu. — Pripravljalni odbor.

š Promoviral je na graškem vseučilišču za doktorja prava g. Josip Požar, c. kr. sodni avskultant.

š Uboj ali nesreča? Blizu Sv. Lovrenca nad Mariborom so našli ob železnici ležati v mlaki krvi Jakoba Godca iz Kaplje. Ima strto lobanjo. Prepeljali so ga mariborsko bolnišnico, kjer se še ni zavedel.

š Župnijo Zreče je dobil č. g. Albin Slavec, kaplan v Zrečah.

UMOR PROFESORJA FIORE IN NJEGOVE SESTRE.

Turin, 22. julija. K umoru 82 let starega profesorja vojaške akademije Giovannija Fiore in njegove 74 let stare sestre Benvenute se poroča: Oba sta stanovala že tekom 20 let poleti v vili v Pino pri Turinu. Vila je popolnoma na samem v sredi gozda. Profesor Fiore in njegova sestra nista občevala z nikomur in tudi nista imela nobenih poslov. Kljub temu, da je bilo znano, da ima profesor precej premoženja, je živel vendar zelo preprosto. Niti profesor niti njegova sestra nista občevala s sosedi. Grozni zločin je odkril nek kmet, ki je okoli pete ure popoldne prišel v bližino vile, da bi tukaj blizu žvepljal v vinogradih. Ko je prišel mimo vile, je opazil pri vrtni ograji naslonjeno lestvo. Takoj se mu je porodila zla slutnja ter je vstopil skozi odprta vrata. V jedilnici pa je že videl grozen prizor. Skoro zraven vrat sta ležala profesor Fiore in njegova sestra, oba grozno razmesarjena. Sestra je imela na senčih veliko rano od noža. V prsih ji je bilo zasajeno bodalo s 30 cm dolgo klino. Poleg trupla svoje sestre je ležal profesor, čegar dolga bela brada je bila vsa onesnažena s krvjo. Na čelu je imel zvezo rano in sicer od kroglice. Trebuh mu je bil popolnoma preperan. Na vratu je imel še utiske prstov morilca, s katerim se je gotovo obupno boril. Pri profesorju niso našli niti njegove zlate ure, niti listnice. V jedilnici je bil velik nered. Na mizi je bilo več steklenic vina in peciva, kar so morilci pobrali v bližnji omari. Po izvršenem umoru so se morilci še gostili. Na steklenicah so zasledili umazane odtiske prstov, ki so jih takoj fotografirali v svrhu zasledovanja morilcev. Sodna komisija iz Turina je dognala, da so morilci preiskali celo prvo nadstropje, v katerem je imel umorjeni profesor svojo delavnico. Ka-

ke vrste dragocenosti so roparji odnesli, se še ni moglo dognati. Doslej ni še nobenih sledi o morilcih. Bržkone so hoteli morilci vlomiti v vilo, pri tem pa jih je preenetil profesor, nakar so ga ubili, kakor tudi njegovo sestro, ki mu je prihitela na pomoč.

Iz Turina se poroča 23. julija, da je policija aretovala 45letnega zidarja Karola Olivola, čegar pred kratkim umrli oče je bil uslužben pri profesorju Fiore. Dognalo se je, da je bil Olivola pred nekoliko dnevi v vili Cento Croci, kamor je prišel po del žetve, ki bi jo moral dobiti za delo umrlega očeta. Pri hišni preiskavi v stanovanju Olivole so našli srajco in telovnik, na katerem so našli še ostanke krvi, kljub temu je bilo oboje šele oprano. Olivola, ki je prišel šele pred kratkim iz petletne ječe, katero je presedel v Švici zaradi javnega nasilstva, odločno taji, da bi bil količkaj kriv umora. Vendar pa ni bil njegov protidokaz dovolj tehten, da bi se ga ne obdržalo v zaporu. Nek kemik ima sedaj nalogo, da preišče sumljive madeže na srajci in telovniku. Pogreba obeh umorjencev se je udeležil brat umorjenega profesorja, general Vittorio Fiore in številni častniki turinske vojaške akademije.

OTVORITEV PREŠERNOVE PLANINSKE KOČE.

— Slovesna otvoritev Prešernove koče na Stolu. Kranjska podružnica «Slovenskega planinskega društva» otvori slovesnim potom v nedeljo, dne 31. julija na Stolu, kralju ponosnih Karavank, svojo prvo planinsko postojanko — Prešernovo kočo. Najpripravnejši je dohod iz postaje Zirovnica, od koder izletniki lahko dospo v dobrih štirih urah po lepi, večinoma na novo nadelani poti v položnih serpentinah na vrh Stola. Ob 10. uri dopoldne služi na Stolu sv. mašo vlč. gosp. J. Kleindienst, župnik v Begunjah, nakar se koča slovesno blagoslovi in otvori. Po otvoritvi bode prosta zabava, ki se po povratku izletnikov s Stola nadaljuje v dobro znani gostilni pri Jegliču na Selu. Prešernova koča je solidno zgrajena iz lesa, ima podzidek in je krita na vseh štirih straneh z eternitom ter ima klet, kuhinjo in eno sobo v pritličju in eno v podstrešju. Na razpolago je 8 postelj in skupno ležišče s 8 matraci. Koča je od 16. julija oskrbovana. Preskrbljena je s čajem, različnimi konservami in z izvrstnimi kranjskimi klobasami; vsak čas pa lahko postreže oskrbnik s pristnimi planinskimi žganci. Točilo se bode pivo, belo vino in cviček. Pozneje se bodo tudi dobila različna sveža in gorka jedila. Prešernova koča, ki leži na Malem Stolu v višini 2193 m, je znamenita in velerazgledna turistovska koča, važna narodna postojanka in nova trdnjava v naših mogočnih Karavankah.

BOJKOT PREPOVEDAN — PA NE NEMCEM!

Mestni svet v Klosterneuburgu je sklenil nedavno, da se bodo na tamošnje tedenske in letne semnje dopuščali samo nemški obrtniki in kupčevalci. Na podlagi tega sklepa je bilo že mnogo čeških interesentov izključenih od semnje v Klosterneuburgu. Ko pa je rečeni mestni svet videl, da so se vsled te odredbe oni semnji jako skregili, pozivlja mestni svet s posebnim razglasom nemške obrtnike, naj se obilno udeležujejo semnje, da se tako pokaže Čehom, da v Klosterneuburgu ne potrebujejo njihovega blaga. — In politične oblasti molče k temu!

ŽIVI LI ORTH ALI NE?

Znano je, da so uvedli postopanje če je bivši avstrijski nadvojvoda Orth še živ ali ne. Domnevajo, da je Orth utonil. Dozdaj sta se oglasili dve priči, ki trdita, da Orth takrat ni utonil, ker sta pozneje baje govorila z njim v Južni Ameriki, drugi pa, da je govoril z njim v južno ameriških pragozdih na lovu. Tudi znana princesinja Lujiza sodi, da Orth še živi. Vsa poročila, ki govorijo o tem, da Orth še živi, so pa zelo zmedena in negotova. Maloverjetno je, da bi se sodišče moralo ozirati na nje, če ne nastopijo točne izpovedbe ali pa če ne nastopi Orth sam.

Ljubljanske novice.

Ij Zaklad v «Rokodelskem domu». Jutri priredi «Pododbor S. D. Z. za Ljubljano in okolico» v dvorani «Rokodelskega Doma» javno zabavo, združeno z vpriporitvijo narodnega igrokaza »Zaklad«, spisal Aleksij Andrejev. Na sporedu so pevske točke: J. Aljaž: »Ne zveni mi«, mešan zbor; A. Nedved: »Dijaška«, moški zbor s tenor-solo; I. Hudovernik: »Naša zvezda«, moški zbor z bariton-solo; P. H. Satter: »Nazaj v planinski raj«, mešan zbor; pozdravni govor. — Posebne prijaznosti sodeluje pri

igrji in petju gđc. Minka Bonačeva. Vstopnina: Sedeži I. prostor 1 K; II. prostor 80 v; stojišča 40 v. Ker je spored precej obširen, je začetek točno ob pol osmi uri. — Zgodilo se bo prvič, da v pri-zore v Ljubljani naši dijaki sami igro. Zatorej pohitite ljubljanski somišljeniki in prijatelji katoliško-narodnega dijaštva jutri v obilnem številu v »Rokodelski Dom«. Naj ne zamudi nihče prilike, se pošteno pozabavati v dijaški družbi.

Ij Občni zbor zadruge gostilničarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov in izkuharjev v Ljubljani včeraj popoldne je vodil podnačelnik Ivan Stritar. Z ozirom na to, ker je razveljavila obrtna oblast zadnjo izvolitev Tostija za načelnika zadrugi, se voli načelnik in sicer z listki. Dobil je Ivan Kenda, hotelir, 55; Josip Maček, gostilničar, 15 glasov. Izvoljen je bil torej za zadrugnega načelnika Ivan Kenda. Na zadnjem občnem zboru se je sklenilo, da znašaj pristopnina k zadrugi 50 kron. Včerašnjji občni zbor je sklenil, da plačajo novi člani 100 kron. Predlog, naj zadruga izstopi iz Franchettijeve »Zveze dežel. zadrug«, se odkloni, ko se toplotno zavzameta za Franchettijevo zvezo Kenda in magistratni svetnik Sešek. Zato naj zadruga išče odslej podpor samo pri Franchettiju, ali pa naj to zadrugo odslej subvencionira magistratni svetnik Sešek. — Prejšnjemu načelniku Tostiju izjavi občni zbor zahvalo za njegov večletni trud.

Ij Več luči. Ko so v Ljubljani zopet uvedli plinovo razsvetljavo, smo res Ljubljancani sodili, da bo naša slavna občina preskrbela boljše razsvetljavo. Saj se je obetalo celo v ljubljanskem občinskem svetu, da se bodo glede na razsvetljavo poboljšali zdaj, ko bo razbremenjena ljubljanska parna elektrarna. Ampak predmetja so ravno tako slabo razsvetljena, kakor prej. Danes opozarjamo, da ni prav nič razsvetljen tisti del Ljubljane, ki ga obdaja od bolnice do Hribarjeve tvornice. Ljudi hodi po tem nabrežju zelo veliko, ampak ponoči so vsi v smrtni nevarnosti, ker ni niti ene žarnice. Nevarnost je tem večja, ker Ljubljana tudi tam ni zagrajena. Magistrat menda čaka, da bo razsvetlil to nabrežje, ko bo vtonil v Ljubljani vsaj kak občinski svetnik.

Ij Ljubljanski zeljarji so zelo zadovoljni, ker se zelje na ljubljanskem polju zelo dobro razvija in zato upajo na ugodno kupčijo. Večje trdke so že prevezle velike eksporte. Gotovo je, da se letos izvozi več sto vagonov kislega zelja iz Ljubljane.

Ij Podraženje mesa. Nekateri mesarji so danes za 4 vinarje pri kg podražili meso.

Ij «Mrtvo» oživel je danes zjutraj policijski stražnik za skladiščem južnega kolodvora. Prišel mu je naznanit nek železniški uslužbenec, da za skladiščem leži mrtva ženska, ki je po obrazu vsa krvava in je najbrže bila ponoči ubita. Ko je stražnik prišel na lice mesta, je tam ležečo žensko poklical in jo takoj prebudil iz mrtvega spanja. Železničarji, ki so bili že poklicali rešilni voz, so gledali očarani ta čudež. Žena je povedala, da je prišla iz bolnice od operacije in da se pelje s kamniškim vlakom domov. Kri ji je močno tekla iz rane pri ustih, kjer je bila operirana. Rešilni voz, ki je med tem že prišel, se je vrnil zopet nazaj. Žena se ga je bila nekoliko čez mero napila in se pri padcu pobila. Krvavo pa je bilo krog nje res tako, da se je lahko mislilo, da se je zgodil nad njo kak zločin.

Ij A tega ne! Ko je brivec A. T. igral v kavarni pri biljardu ter pri tem ubil po naključju s palico pri vratih veliko šipo, ga je natak ar opozoril na odškodnino. Ta se mu pa odreže: »Bo že Bog plačal, saj je nisem ubil nalašč!« Je že prav, da ima brivec tako živo vero v božje plačilo, a to bo moral bržkone brivcu plačati sam, če bo Bog dal zdravje, da bode zaslužil.

Ij Predrzna tatvina. Včeraj med 12. in 1. uro popoldne je nek predrznež s ponarejenim ključem odklenil trgovine trgovcev Premrl in Jančar na Dunajski cesti in ukradel iz predala 22 K denarja. Policija je tatu že na sledu.

Ij Strela je poškodovala tri brzojavne drogove ob državni cesti med «Urbančkom» in mestno topničarsko vojašnico.

Ij Umrli so v Ljubljani: Ivan Rekar, čininar, 63 let. — Magdalena Mihelčič, kočarica, 27 let. — Anton Hafner, strojarjev sin, pet mesecev. — Katarina Leben, posestnica, 80 let.

Ij Tatvina v Mostah. Včeraj popoldne je bilo v Mostah ukradenega 35 K denarja, svilnata naglavna ruta in zlata moška verižica. Tatvine je sumljiva neka ženska.

Ij Pes je ugriznil v Razpotni ulici osemletnega Vladkota Florjančiča ter

ga na paicu desne roke lahko telesno poškodoval.

Ij Najdeno je zaprto pismo, naslovljeno na gospico Šusteršičevo. Pisec ga dobi nazaj pri policiji.

Ij Ponočnjaki so predsinočnjem v glavnem drevedu polomili in izruvali 11 klopi in napravili s tem mestni občini precej škode. Vandalizmi niso še znani.

Ij Zahvala. Odbor krajne skupine Ljubljana prometne zveze kršč. soc. železničarjev izreka vsem, ki so na katerikoli način pripomogli, da se je prirejena veselica tako povoljno obnesla, najpristnejšo zahvalo. Ako cenjeni obiskovalci niso našli iste zabave, ki so jo pričakovali, prosimo mile obsodbe, ker kratek je bil čas priprav in ledina ne rodi takoj na prvi brazdi zaželenega sadu. Potrudi se pa hočemo v vsakem oziru, da postanemo boljši; pogum nam je dala vsestransko izkazana nam naklonjenost in pa laskava ocena v pondeljkovem »Slovencu«, ki je izšla iz peresa ljubeznivega gosta. To reš je enkrat najpristnejša zahvala in prošnja: ohranite nam izkazano prijateljstvo i za naprej!

Ij Telefonske zveze. Z 11. dnem julija t. l. so se uvedla govorilna razmerja med Opatijo in Ljubljano ter Frankobrodom o. M., Eschersheimom pri Frankobrodu in Offenbachom o. M. — Za ta razmerja se je odmerila pristojbina 4 K 80 h od navadnih in 14 K 40 h od najhujših triminutnih pogovorov. — S 25. dnem t. m. se pa uvede govorilna razmerja med Opatijo in Ljubljano ter Norimberkom, Brodom (Bavarsko) in Bambergom. Za ta govorilna razmerja velja pristojbina 3 K 60 h od navadnih in 10 K 80 h od najhujših triminutnih pogovorov.

VREMENSKE NEZGODE V ISTRI.

Trst, 23. julija. Grozna nevihta s točo je v torek zvečer v Bujah in okolici skoro popolnoma uničila žetev v tem rodovitnem okraju. Že preteklo leto je ta okraj zelo trpel vsled vremenskih katastrof. — V sredo zvečer je bil v koperski okolici velik naliv, kot bi se utrgal oblak. Potoki, ki so drli iz hribov v dolino, so preplavili pritličje velike vile Giuccione, da so morali letoviščniki bežati v zgornje nadstropje. Šele o preteku dveh ur se je odtekla voda.

SOCIALNO-ZAVAROVALNI ODESK AVSTRIJSKEGA DRŽAV. ZBORA

Ima v sredo sejo. Razpravljal bo o bolniškem zavarovanju. Posvetovanja bodo trajala do 30. t. m.

CESARJEVA OSEMDESETLETNICA.

V Berolinu se govori, da namerava cesarji ob njegovi osemdesetletnici čestitati skupno nemški zvezni vladarji. Dvorni dunajski uradi tega ne verujejo, ker niso za to še dobili nikakih ukazov. Gotovo je le, da obiščeta vladarja nemški cesar in belgijski kralj.

Telefonska in brzojavna poročila.

DEMISIJA BANA TOMAŠIČA NI BILA SPREJETA.

RAZPUST HRVAŠKEGA SABORA. — Išli, 23. julija. Danes opoldne je cesar v avdienci sprejel ogrskega ministrskega predsednika Khuen Hedervaryja, ki je vladarju izročil demisijo hrvaškega bana Tomašiča. Cesar demisije ni sprejel in čuje se, da je naročil Khuenu, naj, ako hrvaško-srbska koalicija ne popusti svojih zahtev, hrvaški sabor razpusti.

TRGOVINSKA POGODBA MED AVSTRIJO IN SRBIJO.

Dunaj, 23. julija. »Fremdenblatte« piše: Upati je, da se bode pri današnji seji v Beogradu glede trgovinske pogodbe med Avstrijo in Srbijo doseglo popolno sporazumljenje. Podpiše se pogodba pozneje.

LAŠKI ZUNANJI MINISTER PRI NAŠEM CESARJU.

Dunaj, 23. julija. Meseca avgusta obišče laški zunanji minister našega cesarja v Išlo.

ODDAJA HRVAŠKIH PRISTANIŠČ BAKRA IN KRALJEVICE OGROM V NAJEM.

Reka, 23. julija. Tukajšnji ladjedelnici »Danubius« primanjkuje že več let prostora. Ravnateljstvo ladjedelnice je že za časa koalicijske vlade prosilo ministrskega predsednika dr. Wekerla, naj sklene s hrvaško deželno vlado pogodbo, s katero se prepušča Ogrski v najem hrvaški pristanišči Baker in Kraljevice za dobo 99 let. Ministrski predsednik je svoječasno ukrenil po-

trebne korake v tem smislu pri hrvaško-srbski koaliciji. Hrvatsko-srbska koalicija pa tedaj ni hotela ničesar slišati o oddaji pristanišč Baker in Kraljevice v najem Ogrski in zaradi tega ni mogla tedanja ogrska vlada ničesar ukreniti tozadevno. Kakor pa se sedaj poroča, namerava sedanji ogrski kabinet zopet spraviti to vprašanje na površje. Kakšno stališče bo zavzela ogrska vlada glede na rešitev tega konflikta med Ogrsko in Hrvaško, je odvisno od tega, kako stališče bo zavzela sedanja večina hrvaškega sabora na pram oddaji hrvaških pristanišč v najem Ogrom. — Naše mnenje je, da so Hrvati že dovolj izgubili z Reko.

ZOPET OBDOJEN ČEŠKI NARODNO-SOCIALNI ČASNIKAR.

Praga, 23. julija. 20. aprila je bil obsojen češki narodno-socialni urednik A. Swoboda na osem mesecev ječe zaradi protivojaške propagande. Kasacijski dvor je ugodil ničnostni pritožbi ter je odredil novo sodno razpravo, pri kateri pa je bil obtoženec obsojen na šest mesecev ječe. Vsled pritožbe državnega pravdnštva pa je deželno nadsodišče zvišalo Swobodi kazen na 13 mesecev.

TRŽAŠKE KAPITELJSKE ZADEVE.

Trst, 23. julija. Semkaj je prišel v inkognitu v avtomobilu beneški patriarh kardinal Cavallari, da preišče spor, ki je nastal med tržaškima kanonikoma Mecchio in Buttignonijem.

BURIAN V IŠLU.

Išl, 23. julija. Danes je cesar sprejel tudi skupnega finančnega ministra barona Buriana, ki mu je poročal o delu bosanskega deželnega sabora.

BOSNA.

Zagreb, 23. julija. »Hrvatska Zajednica« dementeje vesti, da je med Zajedničarji in Srbi sklenjena kaka zveza. Načelnik mohamedanske narodne organizacije, poslanec Dervišbeg Miralem je v proračunski razpravi v saboru dne 21. t. m. govoril proti ideji zjedinenja Bosne s Hrvaško. Bosna mora ostati Bosancem.

VREME.

Dunaj, 23. julija. Vremenska opazovalnica naznanja večinoma oblačno vreme, semtertje deževje, silna bora.

PODRAŽENJE MESA.

Budimpešta, 23. julija. Tu so imeli mesarji shod ter so sklepali o podražanju mesa.

Klosterneburg, 23. julija. Bojkot proti mesarjem se širi.

ATENTAT NA BIVŠEGA ŠPANSKEGA MINISTRskega PREDSEDNIKA.

Barcelona, 23. julija. Ko se je vračal domov bivši španski ministrski predsednik Maura, je neki anarhist na kolodvoru trikrat streljal nanj. Maura je lahko ranjen na rokah in nogah. Anarhisti so aretirali.

BOJI NA TURŠKO-ČRNOGORSKI MEJI

Solun, 23. julija. Vsak dan se vrše spopadi med Črnogorci in turškimi vojaki na črnogorski turški meji. Pri večernejšem boju sta bila na turški strani ustreljena dva turška vojaka in trije lahko ranjeni.

CELA DRUŽINA ZASTRUPljena Z GOBAMI.

Frankobrod, 23. julija. V Wessenheimu pri Höchatu je obolela družina delavca Reinemerja vsled zavžitja strupenih gob. Dva otroka in mož so že umrli. Ostalo družino so prepeljali v težkem stanju v bolnišnico.

STO TISOČ MARK PONEVERIL IN POBEGNIL.

Poznanj, 23. julija. Blagajnik okrožne hranilnice, Supplet, je poneveril 102.000 mark ter pobegnil.

KADET UTONIL V RIBNIKU.

Praga, 23. julija. V Mnišku, kjer so bili na vajah gojenci kadetne šole, je utonil četrtoletnik Ivan Woracek v ribniku, kamor se je šel kljub prepovedi kopat.

MORILEC DR. CRIPPEN ARETIRAN.

New-York, 23. julija. Tukaj je aretovan neki mož, o katerem trdi policija, da je dr. Crippen, katerega išče londonska policija. Dr. Crippen je umoril prvo in drugo svojo ženo in nato z ljubimko, ki se je na potu zastrupila, pobegnil.

VELIKA EKSPLOZIJA ZALOGE DINAMITA.

Cagliari, 23. julija. Sinoči ob 10. uri 30 minut je eksplodiralo skladišče

smođnika in dinamita, ki leži na cesti med Cagliari in Monastrom. Čuvaji se imajo zahvaliti le svojemu pogumu in previdnosti, da so ušli smrti. Opazili so, da je nastal ogenj v oddelku za dinamit. Ker je bilo nemogoče ogenj izolirati, so bežali in se postavili 300 metrov od skladišča na stražo, da ne bi se kdo približal. Komaj je preteklo par minut, ko jih je grozen pok vrgel na tla. Poslopje je kup razvalin, pod katerimi je več mrtvih konj. Radi panike, ki je nastala v mestu radi eksplozije, so se začeli puntati jetniki. Moral je priti cel polk vojakov, da je zopet vpostavil mir. Zrtev na človeških življenjih ni bilo. Kraj nesreče in sosedni kraji nudijo obupno sliko. Letni dvorci in kmetske hiše izgledajo, kakor da bi bile trpele pod bombardiranjem. Ogromna drevesa so bila izruvana iz tal in vržena na daleč.

NEREDNOSTI PRI KIJEVSKEM MIROVNEM SODIŠČU.

Peterburg, 23. julija. Pri reviziji mirovnega sodišča v Kijevu so odkrili nerednosti, ki zelo slabo označujejo ruske pravne razmere. Vsi sodni prisedniki so odpuščeni, ker so se pustili dolgo vrsto let podkupovati. Sodni prisedniki trdijo, da niso dobivali nikakih plač. Kam so izginile njihove plače, ni znano.

NESREČA PRI SLAVNOSTNI OTVORITVI ŽELEZNIŠKEGA PREDORA.

Curih, 23. julija. Pri otvoritvi novega toggenburškega železniškega predora se je prevrnil voz, ki je zadel ob neko zapreko in na katerem so se peljali delavci Italijani. Dva delavca sta ostala na mestu mrtva. Nesrečo povzročili so bržkone odpuščeni delavci iz maščevanja.

UMOR V VOJAŠKI PEKARNI.

Bukarest, 23. julija. V vojaški pekarni v Craiovi so odkrili živinski umor. Desetletni sin adjutanta Gresescu je izginil pretekli teden brez sledu. V četrtek pa je prišel nek vojak zraven nekega voza na dvorišču ter je zavohal mrliški smrad, ki je prihajal iz voza. Vojak je obvestil o tem predstojnike. Došli komisiji, ki je odprla voz, se je nudil grozen prizor. V predalu voza je bilo truplo pogrešanega dečka, popolnoma pokrito s krvjo. Glavo je imel razbito in po telesu vse polno ran. Osumljen je umora nek vojak Bula-sdra, ki je onega dne, ko je izginil deček, preoblekel srajco, kar ni nikdar storil v delavnikih. Bulasdra taji, da bi izvršil umor. Natančnejšega ni o umoru ničesar znanega.

Poslano.*)

(Nelepa konkurenca). Neki tukajšnji dnevnik, pa ne »Slovenec«, piše v svoji št. 170 z dne 14. julija 1910 v oddelku »Iz sodne dvorane« k dotičnemu poročilu o sodni obravnavi kot uvod dobesedno: »V Kolodvorski ulici imata trgovini Albina Koserjeva in poleg nje Mat. Orehek. Orehek je na konkurentinjo Koserjevo zelo hud; že z njenimi prednicami je imel vedne prepire in tožbe, in tudi Koserjevi nagaja, kjer more. Če bi skušal Orehek svojo konkurentinjo uničiti le s poštnimi sredstvi, bi nazadnje s pravnega stališča nič proti temu imeti ne mogel. (Kdo pa? Op. pisceva). Toda Orehek ne rabi vedno dopustnih sredstev.« — Sedaj list šele poroča o dotični obravnavi.

Ta uvod do neba smrdi po »šmoki« in »revolveržurnalistiki« a la »Blutige Hacke«, ter jasno kaže, na kateri strani so poštna konkurenčna sredstva.

Najstarejši trgovec sem v Kolodvorski ulici. Po nepotrebnem so se ljudem začele sline cediti po mleku in medu, ki se baje pretaka po »Blatni vasi«, ter sem polagoma dobil tri konkurente, kot zadnjo gospo Koserjevo. Ta ni imela nikakih »prednic«, razven, če samo sebe šteje kot tako, ko je še služila pri mojem prvem konkurentu. Kake »pravde in prepire« sem imel tedaj s prednicami? Če to ni res, potem takoj danes odstopim brezplačno svojo trgovino gospej Koserjevi, ki je menda z inspiriranjem zgorajšnjega uvoda gotovo hotela pokazati svetu, kaj je honetna tekma!

Slavni mestni magistrat pa vprašam, ali je gospe Koserjevi dovoljeno, gostilniške strežaje mesečno plačevati, čeravno obstoji tuuradna naredba z dne 27. decembra 1907 št. 41.039? Ponižno prosim odgovora!

V Ljubljani, dne 21. julija 1910.
Matej Orehek.

* Za vsebino je uredništvo odgovorno le v toliko, kolikor določa zakon.

Ljudje, ki mnogo sedé in se premaio gibljejo na prostem, trpe skoro vsi na zaprtosti. Polovico kozarca naravne Franc Jožef-ove grenčice zavžite jutraj na tešče, odstrani lenost črevesa, ne da bi trebalo zateči se k drugim zdravilom. Franc Jožef-ova grenčica se je vsled zanesljivo in milejšje učinkujočega načina

povsod odlikovala in priljubila. — Svari se pred ponaredbami! Kjer ni nikakih podružnic, naj se tozadevno obrne naravnost v Budimpešto na ravnateljstvo razpošiljevalnice Franc Jožef-ovih grenkih vrelcev. 20

Povest »Skrivnost najdenke« je — kakor smo že zadnjič naznanili, — sedaj na razpolago v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Cena za nezvezano knjižico 60 vin., za vezano 90 vin., po pošti 10 vinarjev več.

Izborno, 1681

kot vedno
so vršili tudi

LAURIN & KLEMENT-ovi

vozovi svojo »nalogo«, piše v svojem poročilu o avstrijski vojni po Alpah vodilna nemška »A. Auto-Zeitung« (št. 26, str. 36.)

LAURIN & KLEMENT, akc. dr. MLADA BOLESJAVA.

Zastopnika: NIKODEM & WETZKA, Gradec, Kaiserfeldergasse 15.

Nad 50 receptov
vsebuje kuharska knjiga, ki jo je izdala Prva kranjska tovarna testenin v Il. Bistrici. Tvrdka jo razpošilja vsakomur zastonj in poštne prosto. 673

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podajna v 24 urah v mm
22	9. zveč.	736,2	21,3	sr. jvzh.	jasno	
23	7. zjutr.	33,9	19,3	sl. zsvzh.	jasno	0,0
	2. pop.	31,8	29,6	sr. jug	del. obl.	

Srednja večerajšnja temp. 21,4°, norm. 19,9°.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 16. julija.

Pšenica za oktober 1910	9,53
Pšenica za april 1911	9,82
Rž za oktober 1910	7,09
Oves za oktober 1910	7,19
Koruza za avgust 1910	5,57
Koruza za maj 1911	5,69

Efektiv:

Zahvala. 2065

Za premnoge dokaze sočutja in ljubezni, katere se je očito pokazala ob smrti naše preblage soproge, nenadomestljive mamice, gospe

Marije Vidic

se najpristnejše zahvaljujemo preč. g. domačemu župniku Gašper Vilmanu za vse njegove tolažilne obiske in molitve in preč. g. Jožef Vrankarju, župniku na Dobravi za spremstvo k večnemu počitku, sl. tukajšnji požarni brambi pod vodstvom načelnika g. Josip Ambrožiča, šolskemu voditelju g. Edvard Markovšku, za spremstvo šolske mladine, njemu kakor drugim gg. pevkijam in gg. pevcem za tolažilno petje, tukajšnji sl. Marijini družbi za polnoštevno udeležbo, občinskemu odboru, darovalcem krasnih vencev, domačim župljanom, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prišli spremljati rajnico na zadnjo pot. Vsem in vsakemu povrni tisočero Bog!

V Ljubnem, dne 18. julija 1910.

Žalujoča rodbina Vidic-eva.

Soboslikarski pomočnik
samostojen delavec se sprejme takoj J. Cvetrečnik, Karlovska c. 2. 2100 2

? I ?
IKO
? O ?

Najboljša ura sedajnosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena

se dobi samo pri **H. SUTTNER, Ljubljana, Mestni trg**

Lastna tovarna ur v Svici. 2018 Tovarniška varstvena znamka „IKO“.

? I ?
IKO
? O ?

Spominjajte se pri vseh prireditvah, pri vseh veseljih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem, dolinska železniška postaja Strada-Toplice.
Okroglet vrelc 38° C. Voda za pijačo in kopanje. Izredno uspešno proti trganju, revmi, isias, nevralgiji, kožnim in ženskim boleznim, Velike ko. ell, separata kopališča in močvirna kopališča. Bogato urejene sobe za tučje, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdov bogata okolica. Dobre in cene restavracije. Sezona od 1. maja do 1. oktobra. Prospekte in pojasnila daje brezplačno zdraviliška uprava.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirta

vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirta za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

iv. A. Hartmanna naslednik

Av. Tomažič,

Ljubljana, Marije Terezije cesta

Sode

krasni izdelek

vedna zaloga

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50-80 vinarjev liter, ker se dobi pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 28 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100-1

Fotografični aparat

Cupido 9/12 z vso potrebno opremo se proda za polovično ceno. Ponudbe pod „Cupido“ na upravništvo „Slovenca“. 2087

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito 1983

olje za sluh
odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz nosa, tumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo lekarni pri „Črnom orlu“ na Novem trgu, Celovec.

Učenca

poštenih starišev sprejme takoj
Josip Errath, trgovec v Mokronogu, (Dolenjsko). 2075 6-1

Posestvo se prodaja

na Stajerskem, okrog 44 orolov rodovitnih njiv, travnikov in gozdov za K 16.000 z inventarjem ali 14.000 brez istega. Redi se lahko 16 glav goveje živine. Pojasnila daje N. Jakič poste restante Ljubljana 2094 3-1

Oklic.

Na Jesenicah (na Gorenjskem) prodajalo se bo na javni dražbi:
dne 27., 28. in 30. julija t. l. ob 10. uri dopoldne
razna sobna in kuhinjska oprava in posoda;
dne 2. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne
1 ledenica, led, 1 velik kurnik, čez 50 hektolitrov različnih vin, žganja in jesiha;
dne 3. event. 4. avgusta t. l. ob 10. uri dopoldne
razna porcelanasta in druga kuhinjska posoda, šampanjec in likerji.
Udeleženci naj se snidejo v hotelu „Kolodvor“.

C. kr. okrajna sodnija Kranjskagora,
odd. II., dne 22. julija 1910. 2108 1

Zenitna ponudba!

Mladenč, star nad 30 let, neomadeževanega življenja, ponižen, dobrega srca in strogo krščanskega vedenja, z imetjem 2000 K in nekaj pohištva, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično ali vdovo v starosti 25 do 30 let, katera bi bila posestnica dobro idoče gostilne ali trgovine. Veselje ima tudi do kmetije. Le resne ponudbe s priloženo sliko naj se pošljejo pod imenom: „Srečna bodočnost“ na upravništvo „Slovenca“. 2082 3-1

Dobro idoča 2069

gostilna

se išče v najem. Ponudbe pod „Gostilna“ na upravo Slovenca.

Uradnik

neoženjen, popolnoma več slovenskega in nemškega jezika z večletno pisarniško prakso, tudi kot samostojen delavec, z dobrimi spričevali in lepo pisavo, išče primerne službe v mestu ali na deželi. Ponudbe pod „Uradnik“ na upravo Slovenca.

E 378/10
3

Gospodarsko in konsumno društvo Korte-P. Portorose, Istra

se priporoča p. n. gostilničarjem, zasebnikom in zadrugam, da se obrnejo v slučaju potrebe do istega. Razpolaga z več kot 1000 hl pristnega pridelka svojih članov, najboljše kakovosti in to: bela, svetlo in temno rudeča vina. Na zahtevo se pošlje vzorce. **Zalogo vina** imamo odslej v Ljubljani na Martinovi cesti 32 kdor si ga želi naročiti, naj se obrne do sluga Ivana Mejaka pri Aloj. Poljšaku. Cene: belo, rumeno K 34, črno refoško K 32 na mestu v Ljubljani. Denar je vpsolati naprej, sicer se vino pošlje po povzetju. Kdor naroči, ostane naš stalen odjemalec. 1695 1-1 Načelstvo. 2043 3-1

Na prodaj je nova hiša

z vrtom in 2 stavbiščema Kopališka ulica 12, Ljubljana. Polzve se v isti ulici št. 4 ali pri lastniku Korbarju v Cerknem, Goriško.

Solna kopelj za noge Chiragrin

30 vin.

30 vin.

Tisočkrat preizkušen pri potenju nog, kurjih očesih in trdi koži, pri ozeblinah ali če koga žge na podplatih in pri utrujenosti 1 zavoje 30 vin., 6 zav. K 1-50, 3 zavoji proti poslatvi 1 K v znakah

n drogeriji v Gradcu I./4.

1259 (I) Dobi se povsod.

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni, posebno izvrstne avtomatične za gostilničarje pripravne, priporoča

Ivan Bajželj, Ljubljana
Marije Terezije cesta 11 (Kolizej).

Ravnokar so izšle najnovejše plošče 25 cm. premera po K 3-50, 1000 igel samo 2 K. — Ceniki na zahtevo franko. 2011

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zupnim uradom ob priliki kanonične vizitacije:

Missale Romanum
najnovejša izdaja s proprijem za katerokoli škofijo v sledečih oblikah.

- a) oblika male četvorke za podružnice in kapele velikost 30x22 cm trpežna vezava z rdečo obrezo K 26—, najfinejša izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 32—,
- b) oblika četvorke za manjše župne cerkve in podružnice velikost 31½x22½ cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 42—,
- c) oblika velike četvorke velikost 34x24 cm trpežno vezan z rdečo obrezo K 40—, najfinejša izredno trpežno marokinusnje z zlato obrezo K 47—.

Prednosti tega misala
zelo velik razločen tisk, fin papir, priročna oblika, tanka in lahka knjiga.

- d) oblika male pole velikost 36x25 cm fino rdeče usnje na platnicah bogati zlati utisi z zlato obrezo K 52-80. Dobé se tudi finejša vezave.

Kanontable pod celuloidom.
Praktična novost.

Cene nekaterih garnitur:
glavna tabla 24x17 cm K 4-80
27x18 cm „ 5-90
30x22 cm „ 6-10
28x19 cm „ 5-40

Večje kanontable v raznih slogih in izvršitvah se dobe od 8 kron do 25 kron.
Cene se razumejo za popolno garnituro, t. j. za glavno in obe postranski tabli.

Prednosti kanontabel pod celuloidom: so zelo trpežne, jim ne škoduje ne solnce in ne vlaga so lahke in praktične, imajo lahko čitljiv, razločen tisk, zavzamejo malo prostora in se lahko umivajo ali drugače snažijo, se rabijo brez okvirja in šip in so nalepljene na prav trdo lepenko, da se ne morejo zviti.
Preces ante et post Missam pro opportunitate sacerdotis dicendae. Accedunt hymni, litaniae, aliaeque preces etc. V obliki četvorke za krstijo z velikim tiskom. Vezano K 3-84.
Ritus benedictionis et impositionis primarii lapidis pro ecclesia aedificanda, consecrationis ecclesiae et altarium et benedictionis signi vel campanae, vezano K 3-12.

Rituale Romanum. (Velikost 13½x9 cm) šagrini z zlato obrezo K 6—.
Rituale Romanum. (Velikost 23x14½ cm), šagrini z zlato obrezo K 12-96.
Dannerbauer, Praktisches Geschäftsbuch für den Kurat — Klerus Österreichs. Vezano 30 K.

Ob času prvega sv. Obhajila in sv. Rešnje Telo.

Novo spominke prvega svetega obhajila pod celuloidom, je založila „Katoliška Bukvarna v Ljubljani“. Krasna podoba predstavlja Jezusa s sv. hostijo in primernimi podpis. Podoba je na trdem kartonu in pod celuloidom tako prirejena da se lahko postavi ali pa obesi na steno, ne da bi se dejala v okvir ali pod šipo in ima torej iste prednosti kakor kanontable iz celuloida. Kdor hoče darovati prvobhajancu spominek trajne vrednosti, da ga bo imel lahko celo življenje pred očmi naj mu kupi za mal denar 80 vinarjev to sliko. Poština in ovojina za vsak posamezen izvod znaša posebej 30 vin. Pri naročilu na več izvodov se pojavijo razmeroma manjši stroški za poštnino.

Hammerle, Ecce Panis Angelorum! oder das allerh. Altarssakrament und der Priester Vorträge für Priesterexerzitien K 3-36.
Lintel — Finster, das eucharistische Triduum. Ein Hilfsbuch für die Predigt über die tägliche Kommunion K 1-50.
Diesel, das größte Denkmal der göttlichen Liebe. Predigten und Betrachtungen über das hochheilige Sakrament des Altars 2 zvezka K 10-08.
Blättler, Manna in der Wüste oder das Geheimnis der heiligsten Eucharistie in Vorträgen dargestellt 2 zvezka K 4-32.
Chaignon, der Seelenfriede eine Frucht der Andacht zum allerh. Altarssakramente und der Hingabe an die göttliche Vorsehung, vez. K 4-80.
Stieglitz, Ausgeführte Katechesen II. Beicht- und Kommunion-Unterricht, vezano K 3-60.
Bernbeck, Katechetische Skizzen zunächst für die ungeteilte und zweiteilige Landschule vezano K 4-32.
Schwillinsky — Gill, Anleitung zum Erstbeicht, Erstkommunion und Firmungsunterricht K 1-50.
Nagelschmitt, Die Feier der ersten hl. Kommunion der Kinder Predigten, Anreden und Skizzen K 3-84.
Müllendorff, Pius X. als Förderer der Verehrung des allerheiligsten Sacramentes 30 v.
Protzner, Die öftere und tägliche Kommunion der Kinder namentlich in geistlichen Erziehungsanstalten und an Klösterschulen. 72 v.

Soengen, Das Liebesmahl des Herrn. Kommunion-Andachten, vezano K 1-98.
Beetz, Neues Leben. Ein bilderreiches Übungs- und Gebetbüchlein für Erstkommunikanten zugleich zur wiederholten Erneuerung des geistlichen Lebens, vezano K 2-64.
Wacker, Geschichten für Neukommunikanten für die Zeit vor und nach der ersten hl. Kommunion, vezano K 2-16.
Schwarzmann, Bereitet den Weg des Herrn, Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 2-40.
Jeglič Anton Bonaventura, Pastirski list o sv. Rešnjem telesu 20 vin.
Pohl, Zum schönsten Tag des Lebens. Erzählungen für Erstkommunikanten, vezano K 1-80.
Albers, Siehe dein König kommt zu dir! Erzählungen für die Erstkommunikanten, vezano K 2-88.
Arndt, der heilige Stanislaus Kostka K 1-80.
Meschler, Leben des hl. Aloysius von Gonzaga, Patrons der christlichen Jugend, vez. K 4-32.
Meschler, Der göttliche Heiland. Ein Lebensbild der studierenden Jugend gewidmet, vezano K 7-80.
Schmitt, Anleitung zur Erteilung des Erstkommunikanten-Unterrichtes, vezan K 4-56.
Leitgeb, Das große Liebesmahl heiliger Seelen. 31 Erwägungen und Gebete vor und nach der hl. Kommunion für Welt- und Ordensleute, vezano K 3-50.
Walter, Das Allerheiligste Sakrament, das wahre Brot der Seele, vezano K 3—.
Wiseman — Faber, die heilige Eucharistie. Das heil. Altarssakrament, oder die Werke und Wege Gottes, vezano K 2-40.
Louvign, das verborgene Leben mit Christo in Gott, vezano K 1-50.
Stieglitz, Reumotive für die Kinderbeicht. K 1-20, vezano K 1-80.
Zapletal, Kurze Anreden zur Vorbereitung auf die erste hl. Kommunion 80 v.
Hortmanns, Herz Jesu-Predigten, K 2-40.
Hurter, Entwürfe zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-10.
Hattler, Winke, Themen und Skizzen zu Herz-Jesu-Predigten. K 1-80.
Beck, Das hl. Herz Jesu und die Männer. 78 v.
Hattler, Die 9 Liebesdienste zu Ehren des göttl. Herzens Jesu in Betrachtungen dargelegt, vezano K 3-60.
Hattler, Der Weg zum Herzen Jesu, vez. K 2-50.
Hattler, Der Geist des Herzens Jesu, geoffenbart in den hl. Evangelien, vezano K 2-40.

Leitgeb, Das dem hell. Herzen Jesu geweihte Jahr. Betrachtungen zu Ehren des hl. Herzens Jesu für Ordenspersonen und fromme Weltleute, vezano K 3-30.
Seeböck, Kleines Herz Jesu Brevier, Tagzeiten für jeden Tag der Woche, vezano K 1—.
Hattler, Stilleben im Herzen Jesu. K 2-16.

Druge važne novosti.

Ender Anton, Skizzen für Predigten und Vorträge. Broširano K 7—.
Ta bogata zbirka znanega pisatelja je izborna pripomoček za cerkvene govornike ob raznih prilikah.
Vstaja Škenderbegova. Zgodovinska povest, broširana 60 vin., vezano 80 vin.
Poveljnik turške konjenice se zaveda svojega pokoljenja, se postavi na čelo krščanske armade in premaga krščansko deklico. Povest je silno zanimiva.
Deuti Hermann, Exempelbuch für Predigt. Schule und Haus. Eine Sammlung ausgewählter Beispiele vorwiegend der neueren Zeit, über sämtliche Lehren des kath. Katechismus. K 4-80.
Hickmanns geographisch-statistischer Taschenatlas von Österreich-Ungarn. Vezano K 5—.
Podaja nam popolno najnovejšo statistiko naše države in precizno dovršene zemljevide v priročni žepni obliki.
Jeglič Dr. Anton Bonaventura, Mladenčcem I. zvezek. Obramba vere K 1—.
Ne le mladenčci temveč vsi slovinci naj čitajo to zlato knjigo, da bodo pravilno poučeni o resničnosti naše svete vere in jo vedeli braniti in zagovarjati pred neutemeljenimi predsodki in ugovori.
Beneš-Trébizsky, Kraljica Dagmar. Zgodovinski roman. Broširan K 3-20, vezano K 4-30.
Ta povest je za probujanje narodne zavesti izredno važnost, popisuje nam pokristjanjene polabskih Slovanov, onega naroda, ki se je najdelj in najbolj vstrajno bojeval zoper nemško nasilje, katero je z mečem v roki vsiljevalo križ in najblazje verske svetinje izrabljalo v svojo korist.
Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu. Trije Angleži raziskujejo Afriko. Po zapiskih dr. Ferguson. Vezano v platno K 3-80.
Jules Vernove spise predstaviti v slovenščino je srečna misel; naše ljudstvo bo sledilo genialnemu pisatelju širom sveta z napeto pozornostjo in se bo pri tem izredno izobrazilo, ker ravno spisi tega pisatelja so svetovno znani kot najboljši med priporočljivimi spisi, ki družijo zabavo s poučnim in vzgojnim namenom.

Use te knjige se dobe tudi v „Knjigarni Ilirija“ prej Karol Florijan v Kranju

Perje za postelje in puh

9320 priporoča po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Na prodaj

ste dve jako lepi, enonadstropni novi

HIŠI

z lepimi vrti
Plačilni pogoji
najugodnejši.

Kje pove upravništvo »Slovenca«, 1955 (1)

Ženske LASE

1672 30-1
odstrižene in zme-
šane kupujem po
najvišji ceni

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode
Sv. Petra c. 32 Levčeva hiša.

Izdelujem vsa lasna dela.

2 do 3 brusače

(Grobschleifer)

2102

sprejme takoj v trajno delo

Kranjska tovarna za železnino
v Kamniku na Kranjskem.

Pozor kolesarji!

Mesto K 110- samo po K 80- z
»Torpedo« prostim tekom po K 95- prodajam
za reklamo nova prvovrstna »štajerska gra-
ška kolesa«. Modeli 1910 z triletnim jam-
stvom, sveže, močne pneumatike po K 5-
6- 7-; cevi po K 3-50, 4- 5- Vse po-
trebščine, popraviljanja, emajliranje in poniklanje
po ceni! Pošilja se po povzetju. Obroki izklju-
čeni! Cenik zastoj in franko!

Tovarniška zaloga vožnih koles in šivalnih strojev

A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donastrasse 23-III.

Elektroradiograf „IDEAL“

hotel „pri Maliču“ zraven glavne pošte

SPORED:

1917

od sobote 23. julija do torka 26. julija 1910.
1. Karla je poredna. (Kom.) — 2. Od igre do ne-
sreče. (Drama.) — 3. Lov na netopirje na Sumatri.
(Naravni posnetek v barvah.) — 4. Jeanne Hachette.
(Zgodov. slika.) — 5. V globinah zemlje. (Fantastna
slika v barvah.) — 6. Sredstvo za rast las. (Kom.)
— Dodatek ob 7. in 1/2 9. uri zvečer. — 7. Kajenje
prepovedano! (Kom.) — 8. Da se izmuznem foto-
grafu. (Kom.) — 9. Poročna noč v vasi. (Kom.) —
Vsak torek in petek od 6. do 10. sodeluje slavna
Slovenska Filharmonija.

Sprejme se več

2108

**strojnih pletilk
in ena šivilja**

v Ljubljani, Sodna ulica šte. 3.

Domača pletilna industrija.

Sprejme se

gospodična

iz poštene hiše, ka-
tera je že nekoliko
izurjena v trgovini,
v pisavi in račun-
stvu v manjšo trgo-
vino na deželi, Gorenjsko. Plača po dogo-
voru. Vstop takoj. Naslov pove iz prijaznosti
upravništvo tega lista.

2091 3-1

Istrijansko vino

raznih vrst, vsebuje od 9 do 10 in pol gradov alkohola.

Cena nezavezna, od litrov 56-200, do 600, do 1000
belo vino, izvrstno » 27 K, 26 K, 24 K
rumeno, silahovo » 26 K, 25 K, 24 K
črno, teran » 28 K, 27 K, 26 K.

Kupci naj pošljejo svoje zdrave sode. — Za
naravno vino se jamči. Na željo se pošljejo vzorci
ako se vzame vsaj 200 litrov. Nepoznanim osebam
2065 se pošlje po povzetju. 3-1

Jos. Antonac, posestnik in tr-

govec z vinom,
pošta in žel. postaja Livade, Bagni, St. Stefan v Istri.

Popolnoma novo, higijenično urejena

pralnica in likalnica

se je premestila iz Holodvorske ulice

v Selenburgovo ul. 5 in Hnaflovo ul. 2.

Z velespoštovanjem Anton Sarc.

2095

Ponudba.**Skupina hiš z dvoriščem in vrtom**

med dvema ulicama, v Ljubljani. 2700 m² ploščevine
je na prodaj za tovarne, zavode,
odgojišča itd. itd.

2109

Pripravno posebno za tovarno pohištva, za veleizmarstvo, (elektrika je vpeljana), za za-
loge usnja, za kletarstvo z vinom ali spiritom, za mlekarstvo, (obširne kleti); tudi za tis-
karne, zavode, konvikte; — dosedaj pivovarniška restavracija, nekdanji hotel, brutodohodek
od 207.000 K (po 4 1/2 %); kupnina 125.000 proti 30.000 K predplačila v gotovini, ostalo
se pusti naloženo za 4 3/4 %.

Ponudbe do srede avgusta t. 1.

sprejema

Roman Treo, stavbeni mojster v Ljubljani. Nova ulica šte. 5.

Za ogled se oglašiti pri hišniku, Št. Peterska cesta št. 47.

Josip Rojina

vljudno naznanja,

da je preselil svojo
krojaško obrt

iz Šelenburgove ulice šte. 5, v lastno hišo, na
Frana Josipa cesto šte. 3.

2104

Provizijske potovalce

išče prvovrstna
tovarna za stroje;
posebno ugodno
za potovalce
šivalnih strojev.

Ponudbe pod »Provizija« na anončno eksped. Edvard Braun, Dunaj I., Rotenturmstr. 9.

**Tehnično pisarno ima
ING. IG. STEMBOV**

:: avtorizirani stavbni inženir ::
Ljubljana, Šubičeva ulica 5.
Izvršuje načrte, prejema stavbna
vodstva in nadzorstva ter oddaja
strokovna mnenja.

2093. 1 ::

1842 Ustanovljeno leta 1842

**Slikarja napisov
stavbena in pohištvena pleskarja.**

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v
tubah za akademične slikarje.

Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka

Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriška ulica št. 8. - - Telefon št. 154.

Mesto 40 K samo 6 K.

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, nova zelo lepa,
15 cm dolga dluka, z lepo staro srebrno
cevko in Hubertovim križem, skupaj samo
6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom
pristna. Priložnostni nakup, razpošilja
po povzetju izdelovalec gamsovih brad

Fenichel 876

Dunaj IX., Altmuttergasse 3/123.

Mnogo priznanih pisem.

Velika pivovarna

izven kartela išče

zastopnike

za Kranjsko, Koroško in Štajersko, kateri
razpolagajo čez večjo kavcijo. Ponudbe pod
naslov L. Tomazič Sp. Šiška. 2090 2

: Za slabokrvne in prebolele :

je zdravniško priporočano
črno dalmatinsko vino
najboljše sredstvo

4 steklenice (5 kg) franko K 4-
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

Učenca

sprejme takoj Josip Polak, trgovec
špecerije, Ljubljana, Sv. Petra
cesta šte. 9.

20853-1

Velika hiša

v Ljubljani, dobro ohranjena, se
radi družinskih razmer proda
iz proste roke. Vprašanja pod:
»W 8493« odpošilja anončna
pisarna Rudolf Mosse, Dunaj I,
Seilerstätte 2.

2083 6-1

Uradnik

2078 3-1

bi se rad seznanil s čednim dekletom
primerne izobrazbe, starim 22 do 28
let. Želi se nekaj dote. Le resne po-
nudbe, ako le mogoče s sliko, ki se
takoj vrne, na upravo »Slovenca« pod
naslovom »Sreča in zadovoljnost«.

Kuharica

30 let stara, vajena gospodinjstva išče službe,
najraje v kakem župnišču ali pa tudi h ka-
kem samostojnem gospodu. Ponudbe naj se
pošljejo pošto ležeče Sp. Hrušica pri Ljub-
ljani »200 N. M.«.

2079 3-1

Stanovanja in stavbišča,

2 stanovanji z 2 sobama, kuhinjo in 1 stanovanje s
3 sobami, kuhinjo, z lepim vrtom in s pritliklami
se odda za novembarski termin in več lepih,
solnčno ležečih, suhih stavbenih parcel je na
prodaj v bližini II. državne gimnazije.

Poizve se: Ulica stare pravde št. 3. v pritličju,
popoldne od 2.-6. ure.

2013

Išče se mlad in močan

hlapec

kteri se želi izuriti v mlekarstvu. Plača po
dogovoru. Nastop takoj. Javiti se je uprav-
ništvu tega lista.

2088 2-1

1842 Ustanovljeno leta 1842

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje
in zidarje, štedilnega mazila za hra-
stove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi slavnemu občinstvu
za vsa v najino stroko spadajoča dela
v mestu in na deželi kot priznana rečno
in fino in po najnižjih cenah.

Društva.

Ij Vincencijeva družba na Kranjskem je imela 19. t. m. na dan svojega patrona sv. Vincencija Pavlana kakor vsako leto občno zborovanje delavskih udov. Ob pol sedmi uri zjutraj je bral v kapeli Marijanišča v Ljubljani vodja in prelat vč. gospod Andrej Kalan sveto mašo, pri kateri je bilo skupno sveto obhajilo navzočih udov imenovane družbe. Popoldne ob tri četrt na 6. uro so bile v kapeli litanije z blagoslovom in potem ob 6. uri se je pričelo zborovanje v društveni dvorani. Podpredsednik osrednjega sveta g. Janez N. Röger star. otvori zborovanje s pozdravom došlih udov, katerim živo riše dobrodelno delovanje družbenega patrona na krščanskem kakor tudi socialnem polju. Zatorej se pozivimo in utrdimo v tistih načelih in v onem duhu, v katerem je delal naš patron, je govornik povdarjal. Od časa našega zadnjega zborovanja se je vršil na Dunaju IV. avstrijski dobrodelni shod, na katerem je bila tudi kranjska Vincencijeva družba zastopana. Vsled sklepa centralnega sveta od dne 12. maja t. l. se ima »patronat« za zanemarjeno mladino kot samostojen osek kranjske Vincencijeve družbe z določenim delokrogom ustanoviti. Potem so sledila poročila posameznih konferenc. Predsednik zborovanja se pristržno zahvali poročevalcem za naznanila. Končno pripomni, da Njega Veličanstvo presviti cesar Franc Jožef I. letos obhaja 80letnico svojega rojstva. Ker je presviti cesar bil velik dobrotnik revežev in nam lep zgled dobrodelnosti, zato pozove soprobrate v znak velikega spoštovanja do vladarja se od sedežev dvigniti in zaklicati trikrat »Slava!«

— »Društveni dom« v Dol. Logatcu bode kmalu dokončan. Ker smo sedaj vsako stvar dobro uredili, so tudi naspotniki utihnili. »Dom« stoji na vrhu griča, je tudi za olepšavo vasi. Opozorjamo vsa slavna društva in telovadne odseke Orel, naj pohite k otvoritvi dne 15. avgusta v Dolenji Logatec.

— Selca. — Zanimivo predavanje o potovanju v Švici smo imeli v nedeljo dne 17. t. m. v Društvenem Domu, na katerem je govoril v polni dvorani naš g. župnik Rožnik. Omenjal je predvsem razvoj živinoreje, pridelovanje krme, ravnanje z gnojnicami, gnojenje, krmljenje in oskrbovanje živine, v katerem je švicar res pravi mojster. Tudi velike švicarske moštarnice, katere bi bile tudi pri nas na mestu, ker se v dobrih sadnih letinah toliko vagonov sadja od nas izvaža, so vzbudile veliko zanimanje. Posebno je ugajalo poslušalcem, kako so tudi švicarji potom združili društva in organizacije prišli do blagostanja. Stavil nam je za zgled švicarjagospodarja, ki se oprime le istega, kar mu največ nese, vse drugo opusti. In še veliko drugih poučnih in priporočljivih stvari smo slišali. Prav hvaležni smo g. župniku za njegovo nad vse zanimivo in koristno predavanje, kakor tudi slavnemu deželnemu odboru, ki prireja taka poučna potovanja, na katera pošilja moške, kateri ne obdržijo koristnih kmetijskih naukov samo za svojo osebo, ampak jih tudi razširjajo med naše kmečke prebivalstvo.

— Vabilo k veselici, katero priredi »Kat. slov. izobraž. društvo v Nabrežini«, dne 24. julija t. l. v dvorani g. Silvestra Caharije. Na sporedu je tamburanje, petje in dramatična igra »Kazen ne izostane«. Po veselici prosta zabava s petjem in tamburanjem na dvorišču. Začetek ob peti uri popoldne. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 v, stojni 40 v. Radi ustanove knjižnice se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Nazadovanje socialnodemokratskih strokovnih organizacij. Kakor pri ostalih socialnodemokratskih strokovnih organizacijah, je nazadovalo tudi število članov v socialnodemokratski zvezi lesnih delavcev, in sicer nič manj kot za 2631 članov, med temi samo na Češkem za 850 in na Dunaju za 809. Tako so socialni demokrati na istem stališču kot leta 1906. Med tem pa se dviga število članov krščanske zveze lesnih delavcev od leta do leta ter je šele pred kratkim v večjih krajih izpeljala gibanje za večje plače s popolnim uspehom. Premoženje socialnodemokratske zveze se je znižalo za 76.800 K. Stavkarski zaklad se ni samo popolnoma posušil ob zadnji stavki lesnih delavcev na Dunaju, temveč so morala tudi posamezna društva precej globoko počasi v žep. Če pa se tudi pri tej socialnodemokratski organizaciji pokažejo separatistične težnje, bo to zanj katastrofalnega pomena.

Upajte le vžigalice: »V korist obmejnim Slovincem«.

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenice Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica droži priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožva.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Restavracija pri »Zajcu« Ljubljana, Sodna nlica 6, nasproti justične palače

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Najboljši svetilni izveleček

GLANZINE

Post. zavar. Fritz Schulz ml. akc. d. Ustje (Češko).

GLANZINE da najlepše likano perilo.

Zlata svetilja svetlobo razširja v Parizu 1900. Zlata svet. Dunaj 1902.

V Ameriko in Kanado

vožnja s **Cunard Line**

H 544 52 Bližnji odhodi:

iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia, 9. avg. Ultonia, 23. avg., Carpathia, 23. sept. 1910. iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 27./8. 17./9. 8./10. 5./11. 17./12. 1910. Mauretania, 20./8. 10./9. 1./10. 29./10. 19./11. 10./12. 1910.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180— za odraslo osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset let vstevši davek.

V vročem letnem času

je priporočati dobro in ugajajočo osveževalno in mizno pijačo

pripravno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim sokovom, za to opozarjamo na

MATTONIJEV GIESSHÜBLER naravna alkalična kislina

Ta pijača vpliva ohladilno in oživajočo, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo kreplivo. (VIII.)

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varli Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zalege pri Mihael Kastner-ju, Peter Lasoniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11452—39

Potniki v Ameriko

Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na

Simona Kmetelca

v Ljubljani Kolodvorske ulice 26

Kotovrstna Pojasnita črta se brezgladi

Najboljše mlatilnice

gepeljne, trijerje, čistilnice (pakelne), slamoreznice, mline in preše za sadje,

amerikanske motorje na bencin

priporočata po nizki ceni Karol Kavšeka naslednika

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16

Slovenski ceniki brezplachano.

Dobi se povsod!

Ceniki s koledarjem zastoj in poštnine prosti.

700 **Kitani, pristani, briljant.** (1) Svetovnoznano najfinije blago po najnižjih cenah.

! POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudun

urarij in trgovca v Ljubljani delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Biel in Genovi.

Pristno brnsko blago

za pomladansko in poletno sezono 1910.

Kupon

1 kupon 7 kron
1 kupon 10 kron
1 kupon 12 kron
1 kupon 15 kron
1 kupon 17 kron
1 kupon 18 kron
1 kupon 20 kron

3-10 metr. dolg, za kompletno moško obleko suknjo, hlače, telovnik zadostno, stane le

Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor tudi blago za površnike, turistične obleke, svileni kampani itd., pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana

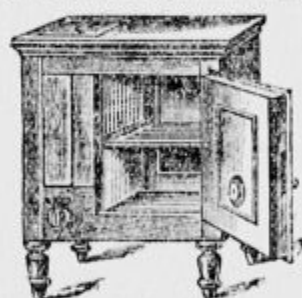
zaloga tovarniškega skna **Siegel-Imhof v Brnu**

Vzorci zastoj in franko.

Vsled direktne naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mnogo prednosti. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu 440

2 dobri trgovini v Kranju

se zaradi prevzetja drugega podjetja prostovoljno prodasta. Ena trgovina je z **guanterijskim blagom in drobinami**. Obstoja že 8 let v najboljšem stanu. Inventar znaša okoli 10.000 kron. Potrebni kapital 5000 kron, drugo po dogovoru. — Druga trgovina je z **moško in žensko konfekcijo** tudi v dobrem stanu. Inventar znaša okrog 5600 kron. Potrebni kapital 2—3000 kron, ostalo po dogovoru. Trgovina obstoja že 12 let. Reflektanti naj se obrnejo na **L. Rebolj-a v Kranju, Glavni trg.**

Ceniki se pošljejo na zahtevo zastoj in poštnine prosti.

Simon Praprotnik

stavljeni in pohišveni mizar v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7

priporoča p. n. odjemalcem svojo veliko zalogo 2044

vsakovrstnih omar za led

v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, trgovine, delikatesne trgovine itd. — Cena najnižja, postrežba točna.

Telegrami: Simon Praprotnik, Ljubljana. — Telefon št. 77.

Rheuma

Protin

Ischias

Odprto od 1. aprila do 1. novembra. Nizke cene kakor doslej, v kljub času primernim novostim.

1. sept. do 1. junija 25% znižane cene. Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivna termalna kopel 35—44°C.

Krapinske toplice

Zdravljenje s pitjem termalne vode. Razpošiljalnica termalne vode. Frekvenca 6000 oseb.

1025 **Hrvaško (hrvaška ščica).** Basin, marmorne, prične kopeli, mahovnat kopeli, fa go, sudarija. Prospekti in pojasnili daje kopališko ravnanje in kopalski zdravnik dr. Mat. pravilni naslov samo **Krapinske toplice**, Hrvaško. Zdraviliški dom, 300 bog. opremlj. sob, prekrasen park, terasa, zdrav. salon, stalna vojaška zdravil. godb. Lift, telefon, avtomob. garaža, posoj. avtomobilov. Na železniški postaji Rogatec (stranska postaja južno želez. proge Dunaj-Trst). Avtomobilski voz za pri vlakih ob 11 uri 16 minut dopolne in ob 5 uri 29 minut popoldne. — Na železniški postaji Zabok veza z avtomobilskim omnibusom pri vlakih ob 10 uri 20 minut popoldne in ob 4 uri 24 minut popoldne od 1. maja do 1. oktobra.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica Dunaj Dunaj III., Am Heumarkt Nr. 21. Premikalni in stalni patentovani **LOKOMOBILI** na nasičen par in vroči par od 10—800 konjskih sil. Gospodarski, trpežni in zanesljivi obratni stroji za vse indust. in poljedelske obrate.

Dosedaj izdelanih nad 650.000 P. S.

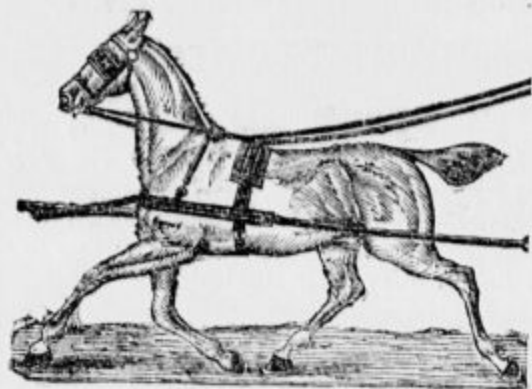
M. Drenik

Ženska ročna dela in
: pripadajoči material :

Ljubljana

Kongresni trg.

Predtiskanje, vezenje na roko in stroj, tanburiranje, plisiranje itd. Največja zaloga telovadske obleke. Naročila vestno in poceni.

JOSIP STUPICA

fermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

Pekarija, slaščičarna
in kavarna

JAKOB ZALAZNIK

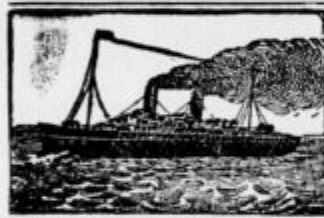
Stari trg št. 21.

Filialke :

Glavni trg št. 6.

Kolodvorska ul. št. 6.

1810 (52-1)

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana, Dunajska c. 18

v novi hiši „Kmetke posojilnice“, nasproti „Figovca“.

Izdaja voznih listov za vse razrede francos. prekmorske družbe

Havre - New York

Vožnja traja samo 6 dni

Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake in prekrbi okrožne vozovnice (Rundreisebilletts).

Hotel Liburnija

(Narodni dom v Voloskem)

Edini popolno slovenski hotel v zdravilišču Opatija, stoji ob državni cesti v bližini postaje električne železnice. Oskrbljen je z vodovodom in električno razsvetljavo. Sobe imajo krasen razgled na morje. V hotelu se nahaja restavracija z izvrstno kuhinjo. Točijo se znamenita istrska in dalmatin. vina. Cene zmerno. Priporoča se

Marija Medved, najemnica.

Ivan Domicelj, trgovec v Novi Sušici pri St. Petru na Krasi proda na

prostovoljni dražbi

v četrtek, dne 28. julija 1910, dopoldne ob 9. uri

po zelo ugodni ceni vse svoje posestvo z vsemi ob-

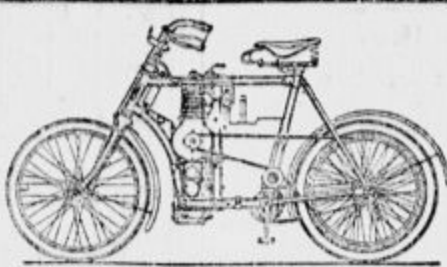
stojimi in tvornico sodovice, z lepimi gospodarskimi poslopji in lepim, s trtami zasajenim vrtom.

Vodovod je v hiši. - Zidovje, ostalo od požara, je popolnoma v dobrem stanju in se more z malimi stroški napraviti 17 metrov dolga in 9 metrov široka dvonadstropna stavba. - K posestvu spada dva orala bukovega gozda.

2063 2-1

2023

UGODNA

PRILIKA

Motorna dvokolesa

3 in 4 HP dvocilindrska

Tvrška

Laurin & Klement

W. Wondrich

4 HP pripravna za priprežni voz

3 HP 320 gi (640 kron)

4 H 340 „ (680 „)

na obroke!

Praga I. Josefsplatz.

Posljite mi cenik motornih dvokoles

LAURIN & KLEMENT

z naznanilom plač. pogojev na obroke.

W. Wondrich

Praga I. Josefsplatz.

Ime:

Naslov:

lastnik prve največje slovenske svečarne

v Gorici

ulica sv. Antona št. 7.

Priporoča prečastiti duhovščini, sl. cerkvenim oskrbništvom in p. n. slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med i. t. d. i. t. d.

Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

2046

1354

17-1

Termalno in močvirno kopališče

STUBIČKE TOPLICE, HRVAŠKO

Postaja Zabok in postajališče Zagorske železnice „Stubičke Toplice“.

Sezona traja od 1. maja do 30. oktobra.

Termalni vreli 53° C toplote in močvirne kopelji so prav posebno primerai proti trganju, revmatizmu, ischiji, dalje ženskim boleznim, kroničnim katarom, eksudatom, nervoznosti, kožnim boleznim, ter tudi za rekonvalescente. — Najboljša vporaba studenskega blata, podobno francovarskemu močvirju. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Krasen gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in bivališče.

Zdravljenje s svetlobo.

Sobe od K 1— nadalje. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja.

Učenec

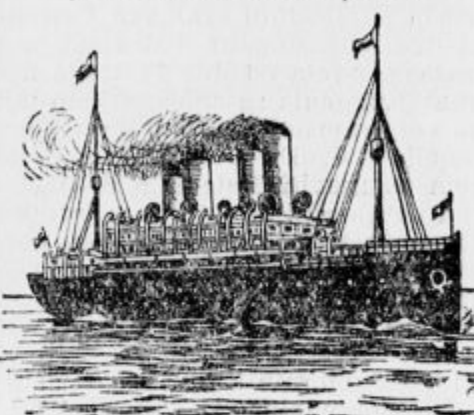
se sprejme v večjo trgovino z mešanin blagom na deželi. Prednost imajo 13—16 let stari dečki, ki so dovršili kak razred srednjih šol. Ponudbe naj se pošiljajo na naslov: Ivan Majaron trgovec v Borovnici pri Ljubljani.

2010 2—

Izvrstna prilika za potovanje

V AMERIKO

je in ostane z novimi parniki

VELIKANI:

Kaiserin Auguste Vik-	1704 1—1
toria	25.000 ton
Amerika	24.000 „
Cleveland	20.000 „
Cincinnati	20.000 „
President Lincoln	20.000 „
President Grant	20.000 „

Brezplačna pojasnila daje:

FR. SEUNIG

Ljubljana, Kolodvorska ul. 28.

Največjo zalogo

klavirjev in

harmonijev

ima edina narodna tvrška

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in

zapriseženi strokovnjak

v Ljubljani, Gradišče št. 11.

Popravlja in uglaševanja najceneje.

Prodaja na najmanjše obroke. — Jamstvo 10 let.

Proda se po nizki ceni

2038

parni motor 5 konj. sil

dobro ohranjen. — Več se izve v tovarni za drože

Maks Zalokar, Ljubljana.

Obenem priporoča tovarna svoje izborne drože.

Rabite za streho Vaših hiš

2923 24-1

Etternit

ŠKIL.

ETERNIT TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ VOCKLABRUCK DUNAJ BUDIMPEŠTA NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vrščanja na založnika Teodora Korna, krova in klepar-skega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strešniki, kloparska in krovna dela iz različnega blaga.

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in KREDITNIH PISEM

za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA

MERCUR

OSREDNJA MENJALNICA:

DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dux, Gablonz a. N., Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičín, Pízon, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvilova.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev.

akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri drženju srečk in vredn. papirjev

Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medljatova hla).

91

se priporoča prečastiti duhovščini za

26 1

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgijskih barvah pluvijale, obhajilne burze, štole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

Cerkvena slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje specialist **Maks Tušek** stavbni in umetni v tej stroki **Maks Tušek** steklar, Sv. Petra nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. dec. 1909
čez 83 milijonov kron

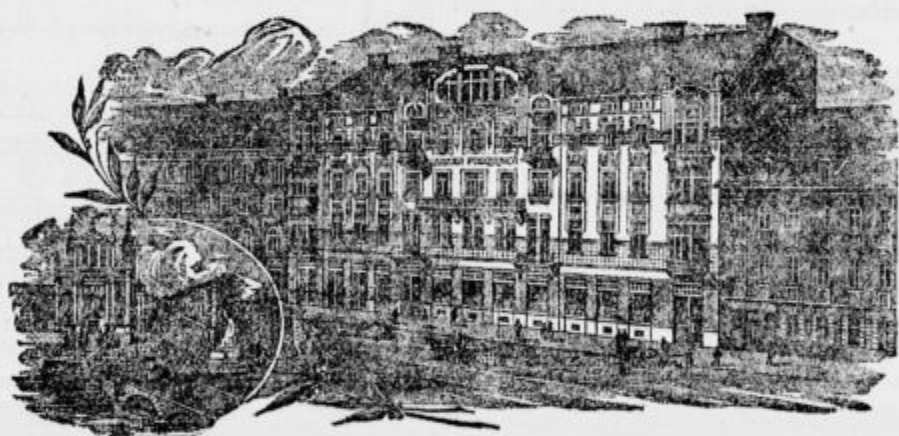
Lastna glavica K 503.575-98

Stanje vlog dne 31. marca 1910
čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkev

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih 4.50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvi) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. **Josip Siška**, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. **Anton Kobl**, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Šlibar**, župnik na Rudniku.

NAZNANILO.

Zaradi posebno ugodnega priložnostnega nakupa konkurzne mase je spodaj podpisana tvrdka v položaju oddajati čudovito ceno, dobro, pristno, barvno, solidno blago. V svojo korist se prosi z naročilom hiteti, 1000 m čipkastih zastorov 100 cm široki prej K 1.—, sedaj 44 v, boljši K 1.40, sedaj 65 v m; 800 m modrikastega blaga, svilen, prej 90 v, sedaj 50 v m; 800 m dvonitkastega modrega platna za predpasnike prej 85 v, sedaj 65 v; 1000 m krasnega modrega perilnega blaga, svetle in temne barve, prej 85 v, sedaj 50 v. Lepega satina v vseh barvah in vzorcih prej K 1.10, sedaj 78 v. 600 m gladke volnine 120 cm široke v vseh barvah prej K 1.90, sedaj K 1.20, se lepše prej K 2.90, sedaj K 1.90. — 450 m modern. pepita blaga, veliko in majhno karirano, 120 cm široko, prej K 1.85, sedaj K 1.15. — Krasna šotska volnina za bluze in otroške obleke 120 cm široka prej K 1.85, sedaj K 1.15. — 300 lepih modernih volnenih kril v vseh velikostih prej K 7.—, sedaj 5.50; serija II prej K 13.—, sedaj K 9.—. Moderna pralna krila prej K 5.—, sedaj K 3.—. — 320 pomladnih bluz, svetle in temne, prej K 3.20, sedaj K 2.30, čisto fine, prej K 6.—, sedaj K 4.50. — 1000 lepih damskih pasov, črnih, prej K 1.50, sedaj 98 v. — Krasne čisto zidane gamske gumaste pasove v vseh barvah prej K 3.50, sedaj K 1.35. — 540 gospodinskih predpasnikov, široki in trpežni, prej K 1.30, sedaj 90 v, isti zelo težki dvojni, prej K 1.90, sedaj K 1.30. — Ženske srajce iz dobrega vojaškega platna, okrašene s čipkami, prej K 1.95, sedaj K 1.30, iste z veznim nadplečnikom, prej K 2.70, sedaj K 1.45. — 240 parov trpežnih ženskih nogavic 45 v, se boljše 60 v. 380 parov kratkih nogavic 35 v. — Krasen zidan pajčolan vseh barv, prej K 1.90, sedaj K 1.35. — 1000 m tirolskega platna, prej 65 v, sedaj 44 v, boljšega 52 v. — Močno raskav, kmečko platno 55 v. — Krasno rumbarško platno 82 cm široko prej 85 v, sedaj 55 v. — Dober oksford za srajce,

prej 70 v, sedaj 45 v m, zelo težek prej 95 v, sedaj 60 v. Dobro tkano blago, navadna širina, prej 60 v, sedaj 44 v, cela širina, prej K 1.30, sedaj 90 v. — Težke preproge za omare, dobro povoščeno platno, lepo rožasto 115 x 70 cm, prej K 2.90, sedaj K 1.70. — 350 močnih, pisanih zastorov prej K 3.80, sedaj K 2.80. — 650 m preprog, prej K 1.—, sedaj 60 v m, boljše preje K 1.30, sedaj 95 v meter. — 900 ducatov dobrih barvastih žepnih robcev, prej K 1.90 pol ducata. — 350 kosov zarobljenih belih rjuh brez siva, prej K 3.—, sedaj K 1.90, zelo težke iz tirolskega platna, prej K 3.60, sedaj K 2.60. — 800 vel. povsem pletilne volne v vseh barvah, prej 58 v, sedaj 40 v. — Lepe, velike torbe za nakupovanje z ročajem, prej K 2.10, sedaj K 1.—. — Krasne pomladanske rute za na glavo, svetle in temne, prej K 5.80, sedaj K 4.20. — Lepe polsvilnate rute za na glavo vseh barv, prej K 3.90, sedaj K 2.30. — Kompletna velike lovske srajce vsake vratne širine, prej K 1.60, sedaj 98 v, iste z dvojnimi prsi K 1.10. Lepe turistovske srajce iz flanele in cefirja, prej K 3.—, sedaj K 1.70, se lepše K 2.20, iste za dečke K 1.10. Dobre močne srajce vseh vrstnih širin K 2.50, s težkimi gubami 50 v več. — Zajemčeno dobre srajce iz oksforda za gospode, boljše K 1.35. Dobre spodnje hlače iz gradla, bele in barvaste K 1.10, iz zelo težkega blaga K 1.58. Dobre zgornje hlače za vsako porabo, prej K 5.90, sedaj K 3.90. Lepe otročje obleke iz dobrega perilnega blaga, 1 vel. K 1.40, z zvišanjem 30 v. — 250 lepih deških matroz-nih oblek 1 vel. K 1.95 z zvišanjem 40 v. — Moderne čepice za gospode, prej K 1.30, sedaj 70 v.

Od teh tu navedenih reči se vzorci ne morejo poslati, vendar se nepovoljno brez napake zamenja. Navzlic teh čudovito nizkih cen dobi vsak kupec, ki kupi za več kot 10 K, lepo praktično darilo. — Pošiljatelj nad 25 K se pošilja stroškov proste.

„Kaufhaus zur Südbahn“ Gradec, Annenstr. 68/10.

Proizvajanje spirituoze

kot prosta obrt, kakor tudi

izdelovanje brezalkoholn. osvežujočih pijač

Jako donosno in sposobno za razširjenje, lahko vpelje v vsakem kraju renomirana tvornica. S proizvodnjem in razpečevanjem se lahko prične takoj. Jamči se za izdelke prve vrste in brezhibno proizvodnjo vseh pijač, tudi specialitet brez konkurence. Izurjen strokovnjak se pošlje v svrhu informacij in za proizvodnjo brezplačno. Ozira se samo na resne ponudbe. — Ponudbe pod šifro „Spirituosen 1465 83857“ na anonimno ekspedicijo M. Dukes Nachf., Dunaj I./I. 10-1

Romanje v Lurd in Rim

Odhod iz Beljaka 2. septembra 1910. Potovanje traja 18 dni.

Potovalni načrt: Beljak - Pontabelj - Padova - Milan - Genova - Nica - Marzilja - Lurd - Marzilja - Genova - Pisa - Rim - Florenca - Benetke - Pontabelj - Beljak.

Odmori bodo v: Padovi pol dneva, Milanu pol dneva, Marzilji 1 dan, Lurdu 4 dni, Genovi 1 dan, Rimu 3 dni, Florenci 1 dan, Benetkah 1 dan.

Cene: **I. razred** K 550.—
II. razred „ 440.—
III. razred „ 270.—

S temi cenami je pokrito: 1. Vožnja od Beljaka v Lurd in nazaj; 2. hrana, obstoječa iz zajutrkja, kosila, večerje med celo vožnjo; 3. vožnja romarjev in prtljage s kolodvorov in na kolodvore; 4. stanovanje; 5. napitnine gostiln, osebju in lokalnim vodnikom.

Opomba: V Rimu sprejmo sv. Oče romarje v posebni avdijenci. 1948
Zahtevajte prospekte, priglasila in položnice pri: **Simonu Gabercu**, dekanu in častnem kanoniku v Mariboru, predmetna župnija sv. Magdalene, in **Ludoviku Ribiču**, mestnem kaplanu v Radgoni (duhovni vodja romanja.)

FR. MALLY & DR., parna opekarna in tovarna zarezane opeke

U SREDNJIH GMELNJIH pri LJUBLJANI

***** Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta št. 2 *****

priporoča **zarezano opeko**, strojni strešnik, zidno opeko na stroj itd. najboljše kakovosti in v poljubni množini. Za trpežnost zarezane opeke

I. in II. vrste se jamči najobširneje.

Prvi slovenski potrební zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

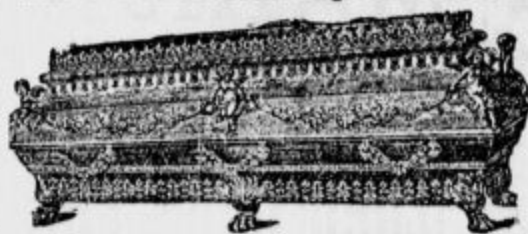
Priraja pogrebe od najpriprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovl-naste in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvečice. Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se vltudno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-rana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Telefon 237.

Betonsko podjetje.

Telefon 237.

Tvornica umetnega kamena in marmorja

ZAJEC & HORN

izvršuje vsa v to stroko spadajoča kamnoseška dela, kot: stopnice, klepane in brušene, postamente, balustrade, ornamente za fačade, vrtno ograje, bangerje, krasne nagrobne spomenike in okvirje, korita in žlebove, cevi za kanale (6-100 cm premera), okvirje za stene v vodnjakih (Sternathov sistem) i. t. d.

Prevzema kanalizacije in fundamentiranje strojev.

Gospode duhovnike in stavbenike opozarjamo na Carrellythov umetni marmor za obhajilne mize, oltarje, votivne table, obkladanje sten v cerkvah in vestibulih — lepota brez primere pri nizki ceni.

Xylolith je eden najboljših tlakov za cerkve in zakristije, za hodnike in kuhinje, delavnice in pisarne: tiha hoja, topel, higijeničen, brez spranj, neizgorljiv, se lahko snazi; v poljubnih barvah, preprosto ali prav elegantno izvršen. — Tlakovanje cerkev in vež s cementno-mozaičnimi in hidravličnimi ploščami v raznih ličnih vzorcih. — Terrazzo tlakovit.

Mesto drugih glaziranih plošč za obkladanje sten pri vodovodu, v kuhinji, v kopalnici, kakor tudi za fačade pri hišah priporočamo izredno lepo in ceno nadomestilo v ceolitu, ki je trd kot marmor, v raznih barvah.

Projektiranje in izvrševanje železnobetonskih stavb: stropov, mostov, rezarvarjev in celih poslopij po inženirju-strokovnjaku, ki daje na željo tudi strokovna mnenja. — V zalogi cement na debelo in drobno ter „izolirna masa“ zoper vlažnost zidov, na kojoj posebno opozarjamo.

771 1-1

:: Ljubljana, Dunajska cesta 73. ::

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Delniška glavica: 50 milijonov kron
Rezervni in varnostni sklad: 14 milijonov kron

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:
Brnu,
Budjevicah,
Iglavi,
Krakovu,
Lvovu,
Moravski Ostravi,
Olomucu,
Pardubicah,
Plznju,
Prostějovu,
Taboru,
na Dunaju,
L. Herrengasse 12

PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKE BANKE

Bančni prostori: **v TRSTU** Menjalnica:
Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

izvršuje vse bančne posle
obrestuje vloge na vložne knjižice po 4%
na tekočem računu po dogovoru.

Kupnje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje predvzjeme na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carinske kredite. Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti kurznim izgubam. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredujočih industrijskih podjetjih.

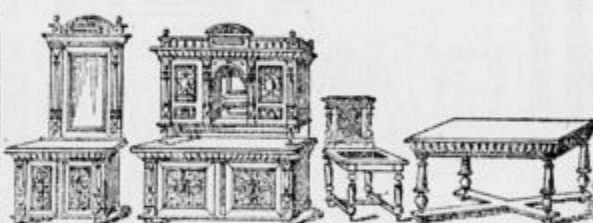
Brzjavni naslov: Živnostenska Trst.

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato
zalogo hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otroče vozičke itd. ::

Naročila se točno izvršujejo. :: Najcenejša zaloga. ::
Cenik s podobami zastoj in franko. 1539 1 Cene brez konkurence.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpom in New-Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vltudna postrežba in spalnice ponovom urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenješa kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,
Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tisljerju“ 188 (52-1)

4552 8-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

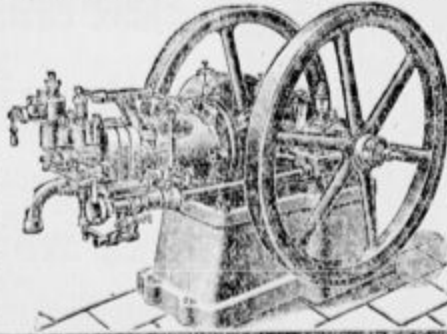
Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaski, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupniščem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Motorji na bencin in petrolin

tovarna za motorje **FELIKS RENAUER** Gloggnitz, Nižje Avstrijsko 15.

so si pridobili zbog svoje priznane izborne zgradbe (konstrukcije, Langsamläufer) zelo štedljive porabe snovij in dolgoletnega brezhibnega obratovanja popolno zaupanje v vseh krogih. Kot dokazujejo vsak dan dohajajoče priznanice mojih veleceij, odjemalcev najzanesljivejši in vselej delujoči pomožni motor, za vse rokodelce, ki so navezani na strojno delo, kot mizarje, kolarje, tesarje, žagarje, strugarje, ključavničarje,

mehanike, usnarje, mlinarje, peke, klavce itd.

ki se da tudi prepeljavati med zadržniki.

za stroje za obdelavanje lesa

Centrala tovarne za motorje **Feliks Renauer** Gloggnitz, Nižja Avstrija

ali nje zastopnik **PETER ANGELO** v Gradcu Annenstr. 9/II.

Najboljši motor za kmeta

v najpopolnejši izvršitvi. Proračuni, ceniki priznalna pisma, zaznamek odjemalcev kakor tudi obisk inženirja oskrbi brezplačno 1760 1

Pohištvo vsake vrste
od najenostavnejših do najumetnejših.

Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog

Ustanovljeno leta 1857

: **Zavod za pohištvo in dekoracije :**

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10

Velika izbira pohištve-
nega blaga itd.

Enostavne in razkošne ženitne
opreme v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in
kopalšč.

Telefon št. 97

Najcenejše
dežnike in
solnčnike
domačega izdelka

priloga po najnižji ceni in najboljši kako-
vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani
Pred Školijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
3634 Popravila točno in ceno. 52 1

Marijin trg šte. 1.
Največja zaloga najfinejših
barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarna kreda. Zlato in raznobarne bronze.
Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminium
v listih. Štampilske barve. Ogje za risanje.
Raznobarne tinte in tuši. Slikarsko platno in
papir. Paleta, škaliče za študije. Copiči za
umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovější

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovjše in moderne suhe, kemične
prstene in rudninske barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve

za pleskarje, stavbe in pohištvene mizarje
in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima

po najnižji ceni,

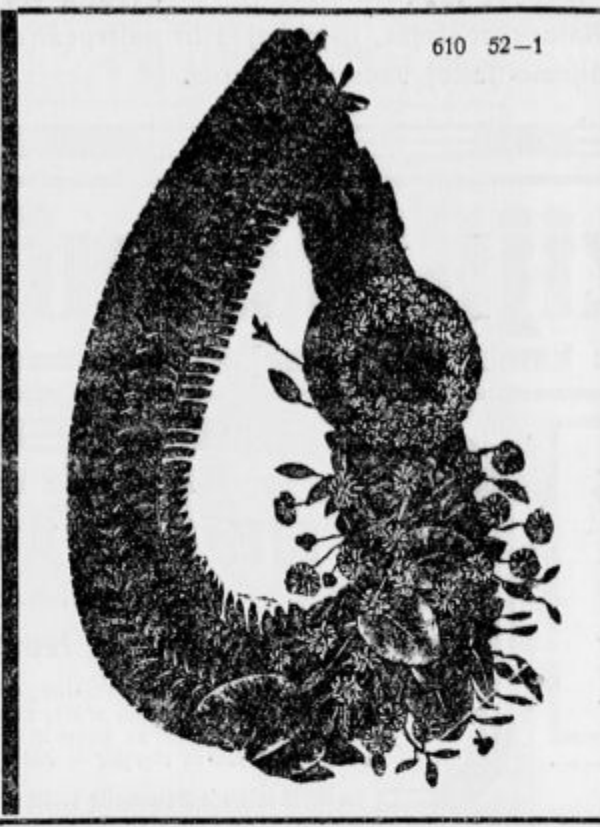
karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podo-
barje in zidarje. 52-1

Ustanovljeno 1882. Zahtevajte cenike.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič
Ljubljana, Mestni trg št. 11

priloga največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.
Ustanovljena leta 1888.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov

A. VEČAJ, LJUBLJANA
Trnovo, Opekarska cesta - Veliki stradan št. 9

priloga vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo naj-
trpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpri-
prostejših prstenih peči različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotske,
secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka
po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

26-1 Za samostane in župnišča znaten popust. 1222

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz
BREMENA
v
NEW-YORK::

s cesarskimi brzoparniki
: Kronprinzessin Cäcilie :
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
: helm der Große. : :

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.
nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštna, rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Velika zaloga juvelov, zlatnine,
srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

Lud. Černe
juvelir, trgovec z drami ter za-
priseženi sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Klobuke,
cilindre in čepice
v najnovjeh faconah in velikih izberah
priporoča 147 52-1

Ivan Soklič.
Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Najnižje cene
Največji izbor

Preobleke. Popravila

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Stambilije
vseh vrst za urade,
družstva trgovce itd.

Anton Cerne
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.
Ceniki franko.

Tovarna za čevlje

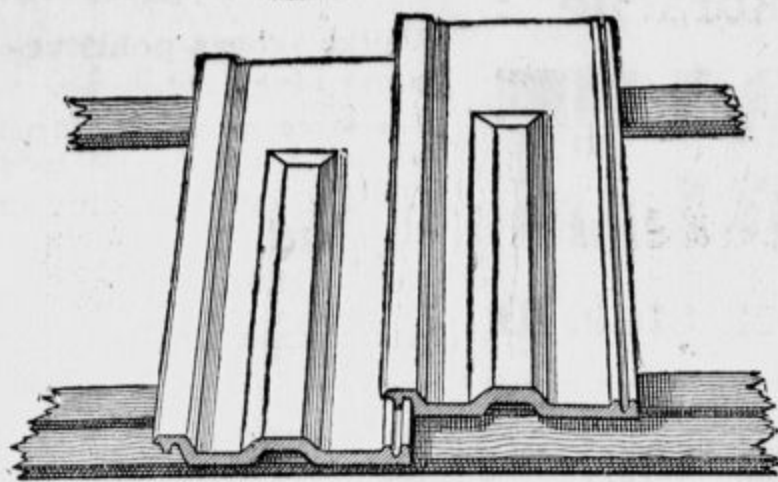
F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegance in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko **F. L. P.**

Edina tovarna za Kranjsko:
Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini patent. dvojno zarezani

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti. Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
:: ulica ::

Toni Jager, Ljubljana, Židovska ul. 5

Specialna trgovina
finih ročnih del. -

Bogato opremljena zaloga šivalnih potrebščin, pričetih in izgotovljenih veznin kakor tudi k temu pripadajoči material, namreč: volna, sukanec, svila, platno, juta, kongresno in švedsko blago. Montiranje, predtiskarija, tamburiranje in plisiranje. Izvršba točna in jako cena.

Razpis službe občinskega redarja.

Podpisano županstvo razpisuje službo občinskega redarja z mesečno plačo K 100— in prosto službeno obleko.

Službo nastopiti je dne 15. avgusta t. l. - Prošnje je vlagati najkasneje do 1. avgusta t. l. na županstvo Jesenice.

Županstvo občine Jesenice,

dne 18. julija 1910.

Naravna zdravilna grenka voda „Šternov“

učinkuje vsled svoje velike množine zdravilne soli že pri majhni uporabi 1/8 do 1/4 litra kot odvajalno sredstvo, in je preizkušena kot najizbornejše učinkujoče zdravilno sredstvo pri slabi prebavi, kroničnem kalenju čreves, motenju jeter, bolečinah v haemorroidah, debelosti, nevralgiji in pri ženskih boleznih. 1392 13—1

Glavna zaloga za Kranjsko: A. Šarabon, Ljubljana.

Podjetje betonskih stavb!

BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometrov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnoma izvršena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopstvo svodov patent „Thru“

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstne

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52—1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Daje po

4¹/₂ 0/0

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4¹/₂ 0/0 čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik,

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik,

Delniški kapital K 120,000.000

Podružnica

Rezervni zaklad K 67,000.000

c. kr. priv.

avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejemlje vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti hranilnim knjižicam, eskomptira menice in devize in izdaja bančne kredite vseh vrst,

kupuje in prodaja tu- in inozemske vrednostne papirje in daje vestna navodila za nalaganje kapitala, preskrbuje in deponira vojaške ženitvene kavcije, vadije itd. itd.

Povodom potovalne sezije priporočamo proti ognju in vltomu sigurne samo shrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom stranke, ter sprejemamo vrednostne predmete (precioze) v hranitev; proti neznatni pristojbini; dalje prevzamemo zaprie zavoje in posamezne predmete v začasno oskrbo; preskrbujemo upravo zalog, v zvezi z natančno revizijo zrebalnih efektov, kakor tudi vnovčenje zapadlih kuponov. — Izdajamo svojim komitentom potovalna kreditna pisma s pomočjo katerih more dotičnik na vsakem poljubnem mestu dvigniti zneske, s čimur odpade potreba, da se nosi seboj gotovina.

Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani.